

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۲۰

جمعه ۱۴۰۰/۰۱/۲۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۳۵ دقیقه

عنوان مورد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱۰۱	۱۱۱	۲۵ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۲۰	۱۱۱	۱۲۱	۲۰ دقیقه
۳	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۴۱	۱۵۱	۱۰ دقیقه
۴	تاریخ	۲۰	۱۵۱	۱۶۱	۲۰ دقیقه
۵	جغرافیا	۲۰	۱۷۱	۱۸۱	۲۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی	۲۰	۱۹۱	۲۰۱	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه	۲۰	۲۱۱	۲۲۱	۲۰ دقیقه

ریاضیات

۱۰۱- با استفاده از ارقام ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳ چند عدد سه رقمی بزرگ‌تر از ۳۰۰ و کوچک‌تر از ۵۰۰ و با ارقام متمایز می‌توان نوشت؟

(۴) ۶۴

(۳) ۵۶

(۲) ۴۰

(۱) ۳۶

۱۰۲- یک شرکت برای کارت‌های پرسنلی خود یک شماره شناسه به صورت زیر صادر می‌کند، که در آن هر ستاره نمایشگر رقم زوج به جز صفر، مربع عدد دورقی می‌باشد و بدون صفر و مثلث یکی از حروف «الف، ب، ج و د» است. حداکثر تعداد پرسنل این شرکت کدام است؟

(۲) ۱۷۶۴۲

(۴) ۱۹۸۶۲

(۱) ۱۶۸۱۲

(۳) ۱۸۴۳۲

۱۰۳- با حروف کلمه «گاج مارکت» چند جایگشت می‌توان ساخت به طوری که کلمه «گاج» همه جا به همین صورت بیاید؟

(۴) ۱۴۴۰

(۳) ۷۲۰

(۲) ۲۶۰

(۱) ۱۸۰

۱۰۴- اگر $P(n, ۲) = \frac{۱۴!}{۱۳!}$ باشد، حاصل $(n, ۲)$ کدام است؟

(۴) ۷۲

(۳) ۶۳

(۲) ۵۶

(۱) ۴۲

۱۰۵- از بین ۷ کشته‌گیر و ۵ والیبالیست، به چند طریق می‌توان یک کمیته ۳ نفره انتخاب کرد به طوری که حداقل ۲ نفر آن‌ها کشته‌گیر باشند؟

(۴) ۱۴۰

(۳) ۱۲۵

(۲) ۱۲۰

(۱) ۱۰۵

۱۰۶- می‌خواهیم از بین ۶ دانش‌آموز کلاس دهم و ۵ دانش‌آموز کلاس یازدهم، یک تیم چهار نفره انتخاب کنیم. با کدام احتمال فقط یکی از افراد انتخابی از کلاس یازدهم است؟

(۴) $\frac{۱۶}{۳۳}$ (۳) $\frac{۱۴}{۳۳}$ (۲) $\frac{۱۲}{۳۳}$ (۱) $\frac{۱۰}{۳۳}$

۱۰۷- اعداد طبیعی ۱ تا ۹ را روی ۹ کارت جداگانه نوشته‌ایم. سه کارت از بین آن‌ها به تصادف برمی‌داریم. با کدام احتمال هر سه کارت اعداد غیر اول هستند؟

(۴) $\frac{۱۱}{۴۲}$ (۳) $\frac{۵}{۴۲}$ (۲) $\frac{۸}{۲۱}$ (۱) $\frac{۴}{۲۱}$

۱۰۸- اگر $P(A) = \frac{۱}{۳}$ و $P(B') = ۰/۷۵$ و A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، احتمال وقوع حداقل یکی از پیشامدهای A یا B کدام است؟

(۴) $\frac{۵}{۹}$ (۳) $\frac{۴}{۹}$ (۲) $\frac{۷}{۱۲}$ (۱) $\frac{۵}{۱۲}$

۱۰۹- در یک جمع سه نفره با کدام احتمال همگی در یک روز هفته متولد شده‌اند؟

(۴) $\frac{۲۴۲}{۲۴۳}$ (۳) $\frac{۱}{۲۴۳}$ (۲) $\frac{۴۸}{۴۹}$ (۱) $\frac{۱}{۴۹}$

۱۱۰- در کیسه‌ای ۵ مهره قرمز، ۴ مهره سفید و ۲ مهره سیاه موجود است. اگر ۳ مهره به تصادف از کیسه خارج کنیم، با کدام احتمال حداقل ۲ مهره از مهره‌های خارج شده هم‌رنگ هستند؟

(۴) $\frac{۴۱}{۴۴}$ (۳) $\frac{۳۹}{۴۴}$ (۲) $\frac{۱۹}{۲۲}$ (۱) $\frac{۱۷}{۲۲}$

۱۱۱- دو تاس سفید و سبز را پرتاب می‌کنیم، احتمال آن که قدر مطلق تفاضل اعداد رو شده کوچک‌تر یا مساوی ۱ باشد، کدام است؟

(۴) $\frac{۵}{۱۸}$ (۳) $\frac{۴}{۹}$ (۲) $\frac{۱۱}{۳۶}$ (۱) $\frac{۱}{۶}$

۱۱۲- در یک خانواده چهار فرزندی، با کدام احتمال تعداد پسرها بیشتر از دخترهاست؟

(۴) $\frac{۵}{۱۶}$ (۳) $\frac{۳}{۱۶}$ (۲) $\frac{۵}{۸}$ (۱) $\frac{۳}{۸}$

۱۱۳- از بین ده جفت جوراب ۳ لنگه جوراب یارمی‌داریم. با کدام احتمال در بین این سه لنگه جوراب یک جفت جوراب خارج شده است؟

(۴) $\frac{۷}{۲۰}$ (۳) $\frac{۳}{۱۹}$ (۲) $\frac{۵}{۱۸}$ (۱) $\frac{۱}{۶}$

۱۱۴- در رسم نمودار جعبه‌ای برای داده‌های آماری زیر نسبت طول دو بخشی از جعبه که توسط میانه از هم جدا شده‌اند، کدام است؟

۲۸، ۳۸، ۴۱، ۳۷، ۲۴، ۳۱، ۴۳، ۳۴، ۴۷، ۲۵، ۳۹، ۲۵، ۳۰، ۳۶، ۲۷

(۴) ۷۴

(۳) ۷۳

(۲) ۷۲

(۱) ۷۱

۱۱۵- «تصمیم‌گیری درباره اندازه نمونه» و «تفسیر نتایج» به ترتیب در کدام گام‌ها از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل انجام می‌گیرد؟

(۴) دوم و پنجم

(۳) اول و پنجم

(۲) دوم و چهارم

(۱) دوم و پنجم

۱۱۶- در داده‌های آماری زیر، مقدار تقریبی انحراف معیار داده‌های داخل جعبه، در رسم نمودار جعبه‌ای کدام است؟

۶۵, ۴۸, ۸۰, ۷۵, ۶۰, ۷۲, ۷۰, ۲۲, ۹۵, ۶۸, ۸۷, ۹۳, ۲۴

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۱۱۷- بزرگ‌ترین جملة دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{3}{n}$ کدام است؟

۴) نامعلوم

۳) دوم

۲) سوم

۱) اول

۱۱۸- نقاط (۱۵, ۱۵) و (۹, ۴۵) متعلق به یک دنباله با الگوی خطی هستند، جمله اول این دنباله کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۹- در دنباله‌ای با جمله $a_m = 3n + 8$ ، رابطه $a_{n-2} = a_n - 2$ برقرار است. جمله نهم دنباله کدام است؟

۵۷ (۴)

۵۴ (۳)

۴۱ (۲)

۲۵ (۱)

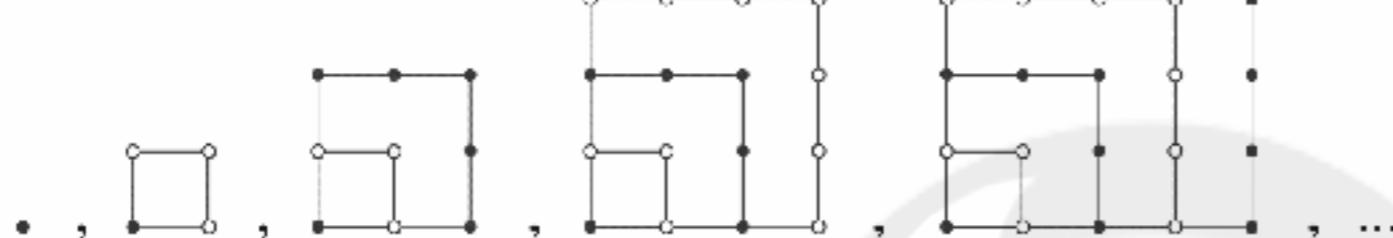
۱۲۰- براساس شکل زیر، جمله چهاردهم چند عضو سفید دارد؟

۹۰ (۱)

۹۵ (۲)

۱۰۰ (۳)

۱۰۵ (۴)

علوم و فنون ادبی

DriQ.com

۱۲۱- کدام عبارت، معزف سراینده بیت زیر است؟

«آن زمان که بنهادم سربه پای آزادی»

دست خود ز جان شستم از برای آزادی

- (۱) وی مضامین وطن‌دوستی و سنتی با نادانی را با آوازی زیبا و پیشور می‌خواند و شعرش ساده و به دور از پیچیدگی بود.
- (۲) جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.
- (۳) او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختن و در نهایت جانش را در راه آزادی فدا کرد.
- (۴) وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.

۱۲۲- نویسنده متن زیر، اقدام به انتشار چه روزنامه‌ای کرده بود؟

«نه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی رودهات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتایه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند! نشینید و خورد.»

۴) صور اسرافیل

۳) داشکده

۲) سروش

۱) بهار

۱۲۳- همه عبارت‌ها صحیح‌اند، به جز.....

- (۱) در نثر دوره بیداری واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود و به دلایل گوناگون بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود.
- (۲) نثر فارسی در دوره بیداری حتی پیشتازتر از شعر فارسی در دوره بیداری قید و بندهای نثر مصنوع و فتی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.
- (۳) یکی از ضعف‌های تکیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن‌گفتن او با خواننده است.
- (۴) در نثر دوره بیداری همچون نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظپردازی‌های بی‌حا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌باشد.

۱۲۴- کدام اثر متعلق به سراینده بیت «اگر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟» است؟

۲) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران

۴) ایده‌آل

۱) قطعه «قلب مادر»

۳) داستان باستان

۱۲۵- شاعر در همه بیت‌ها، از هر دو نوع «اختیار زبانی» استفاده کرده است، به جز.....

سری اشتفته‌تر از زلف پریشان دارم
عالمنی امن‌تر از دیده حیران دارم
دامن بحر به کف گر چه چو مرجان دارم
انفعالی که من از صاف‌ضمیران دارم

۱) گرچه چون شانه ز من باز شود هر گرهی

۲) ساده از نقش تمثیل دل خرسندم

۳) به تهییدستی من خنده زند موج سراب

۴) قسمت زنگی از آینه روش نشود

۱۲۶- در کدام گزینه، از اختیار زبانی «حذف همزه» بیشتر استفاده شده است؟

خرد آن به که سپر پیش شراب انداز
طاقت ساده‌دل از موم سپر می‌سارد
هر نفس جوهر خود را به کنار انداز
این تماشا ز سر چرخ کلاه انداز

- ۱) جمل شبنم و خورشید بود مشت و درفش
- ۲) ناوک غمزه ز الماس ترازو شده است
- ۳) آب آبینه ز شرم خط او چون خس و خار
- ۴) در گذر از سر نظاره آن قدم بلند

۱۲۷- کدام گزینه با بیت «چشم تو برگشاید هر دم هزار چشم / زیرا مسیح وار خدا قدرتش بداد» هم وزن است؟

دیوانه مدهوش ز دانش نزند لاف
ذهی ریاب دل من به دست چون تو ریابی
بی شرم بود مرد چه بی شرمی‌ها
یاروی توست یا گل خودروی بر طبق؟

- ۱) می‌خواه سرمیس به دنیا نکند میل
- ۲) چه ناله‌هاست نهان و چه زخم‌هاست دلم را
- ۳) زآن ماه که خورشید از او شرم‌مند است
- ۴) اشک من است یا می‌گلنگ در قدم؟

۱۲۸- در کدام بیت، اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» وجود ندارد؟

دشمن دل سیاه تو غرفه به خون چو لاله باد
باده صاف دائمت در قدم و پیاله باد
بر لب خوان قسمت سهل‌ترین نواله باد
حسابت از سمعان آن محروم آه و ناله باد

- ۱) دادگرا تو را فلک جرعه‌کش پیاله باد
- ۲) ای مه برج منزلت چشم و چراغ عالمی
- ۳) نه طبق سپهر و آن فرصه ماه و خور که هست
- ۴) چون به هوای مدخلت زهره شود ترانه‌ساز

۱۲۹- در ایات زیر، چند بار از «اختیارات زبانی» استفاده شده است؟

عذر ما را کی پذیرد هر که کار افتاده نیست؟
تخنه مشقی به از رخساره‌های ساده نیست
سرکشی صائب طریق مردم آزاده نیست»

۱۰ (۴)

۱۱ (۳)

- «لغش مستانه ماعذرها دارد، ولی
نقش‌بندان معانی را برای مشق فکر
دعوی آزادگی از سررو، رعنایی بود

۱۲ (۲)

۱۳ (۲)

۱۳۰- وزن کدام بیت را می‌توان به دو صورت رکن‌بندی کرد؟

که ز خاک بر دماند نفس بهشت مارا
سپند مضطرب و مجرم آزمیده خوش است
شد پریخانه چین خلوت اندیشه او
از ناز خشک آب بقاکرد فارغه

- ۱) غم آتشین عذاران نه چنان برشت مارا
- ۲) تن آهنین نفس گرم و دل رمیده خوش است
- ۳) هر که را فکر سر زلف تو بر هم پیچید
- ۴) شکر خدا که دیدن آن لعل آبدار

۱۳۱- کدام گزینه با بیت «تو غافلی و سپهر گردان را / فارغ ز فسون و فتنه پنداری» هم وزن نیست؟

زلف تو به نقش‌بند جان ماند
ام روز یکی هزار باشد
وی داد و ستد ز سیم و سنگ تو
سر جمله به خالق فنان بردم

- ۱) روی توبه زنگریز کان ماند
- ۲) امروز و فاکن آن سیم را
- ۳) ای تادی و غم ز صلح و جنگ تو
- ۴) بر بنده زلخ که من فغان‌هارا

۱۳۲- در کدام گزینه، اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» به کار رفته است؟

کای گل گریز اندر شکر چون گشتی از گلشن جدا
شکر خوش و گل هم خوش و از هر دو شیرین تر وفا
بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تالفا
باکس نیارم گفت من آن‌ها که می‌گویی مرا

- ۱) ای باد بی‌آرام ماباگل بگو بیمام ما
- ۲) ای گل ز اصل شکری تو با شکر لایقتی
- ۳) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین
- ۴) هان ای دل مشکن سخن پامان ندارد این سخن

۱۳۳- وزن همه گزینه‌ها یکسان است، به جز.....

کرده پر از خون جگر در طلب خار
هیچ دلی راغمی دگر که پسند
این همه آشوب کار و بار نیزه
کوه شد آن نال و نال که به تبدل

- ۱) چهره من رشگ گل و دیده خود را
- ۲) تا غم عشق تو هست در همه عالم
- ۳) این دو سه روز غم وصال و فراق
- ۴) نفسم چون نال بود و جسمم جون کوه

۱۳۴- در کدام بیت، از «اختیار زبانی تغییر کیفیت مصوت‌ها» بیشتر استفاده شده است؟

دم آبی طمع از ساقی کوئر دارم
شکرلله لب خستک و مژه قر دارم
طوطی خوش‌سخنم، ناز به شکر دارم
من در این ره به چه امید قدم بردارم؟

۱۳۵- همه گزینه‌ها دارای آرایه «لف و نشر»‌اند و بر وزن‌هایی با پایه‌های آوایی ناهمسان سروده شده‌اند، به جز.....

گه زرافشان و گه سرافشان باد
ای کردگار باز به چه مبتلا ننم
روی پری است و رای اهریمن
تا رموز کفر و ایمان موبه موظاهر شود

۱۳۶- در کدام گزینه، آرایه «پارادوکس» و اختیارهای زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت بلند» به کار رفته است؟

روی تلخ بحر از آب گهر شیرین تراست
که آب شدز تب گرم استخوان صدف
چون غنچه صد زبانم از بی‌زبانی خویش
زبان بی‌زبانی عذرخواه است

فتنه‌گر دست بدان تیر و کمان خواهد داشت
بگردید به دریا و در مرغزار
بالب و چشمت نخواهم بسته و بادام را
تابگیرید مرغ روحی می‌کشد دامی به من

گفتم که توبه کردم از زهد و پارسایی
بپوش چشم خود از عیب خلق و عربیان باش
تو در جمع آمدی ناگاه و مجموعان پراکندي
معنی کفر ار نمی‌دانی زاهل دین پرس

جوانان را ز ما دل سرد شد. کو آن جوانی‌ها؟
که دردش عین درمان است و جور او عنایت‌ها

۲ (۴)

۴ (۳)

۱) جگری تشنه‌تر از وادی محشر دارم

۲) از ترو خشک جهان دستم اگر کوتاه است

۳) از شکر چاشی حرف گلوسوزتر است

۴) خار راه توکند در دل گل خون از ناز

۱) دست بارحم و تیغ بی‌رحمش

۲) گفتم چورشوه بود و ریا مال و زهدشان

۳) آن روشن و تیره عارض و زلفش

۴) زلف او را بر فشان و نور روی او بین

۱) پیش ما دشنام جانان از شکر شیرین تراست

۲) سرشک گرم که در جان بحر آتش زد؟

۳) از فیض خامشی‌هاست رنگینی کلام

۴) گناه شرمگینان را چو صائب

۱۳۷- نوع «لف و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) چشم و ابرو منما، زان که بلا خواهد خاست

۲) همی مرغ و ماهی بر ایشان به زار

۳) پسته و بادام نقل روز نوروز است و من

۴) دام و دانه می‌نند صیاد حسن از زلف و خال

۱۳۸- در چند بیت، «آرایه تناقض» وجود دارد؟

الف) گفتا جوی نیروزی گر زهد و توبه‌ورزی

ب) کدام جامه به از پرده‌پوشی خلق است؟

ج) مرا زین بیش در خلوت فراغت بود و جمعیت

د) کفر دانی چیست دین را قبله خود ساختن

ه) چو مشک ما همه کافور شد از سردی عالم

و) ز درد جور آن دلبر مکن ای دل شکایت‌ها

۱) ۵ (۲)

۴ (۲)

مشک را در نافه معکن نیست پنهان ساختن
ز شوخی در دل سنگ این شرر پنهان نمی‌ماند
سرود بادل من راههای پنهان را
عشق را نتون نهفتند هست بی‌جا این تلاش

۱۴۰- کدام گزینه با بیت «شب تاریک و بیمه موج و گردابی چنین هایل اکجا دانند حال ما سبک‌باران ساحل‌ها؟» تناسب معنایی ندارد؟

حال من دل خسته بیمار نداند
با بار چنان گوی که اغیار نداند
کاین حال به‌جز شمع شرربار نداند
در قید غممت حال گرفتار نداند

۱) هر دل که نشد فتنه از آن نرگس بیمار

۲) ای باد صبا حال من از زان که توانی

۳) احوال من سوخته با غیر نگویید

۴) هر کس که گرفتار نگردد به کمندی

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (١٤٥ - ١٤١):

١٤١ - (و لا تسبوا الذين يدعون من دون الله فيسبوا الله):

١) وكساني راكه به جای خدا می خوانند دشتم تدهید که به خداوند دشتم دهندا!

٢) وكساني راكه به جای الله فرا می خوانند نباید دشتم داد تا به خداوند دشتم تدهند!

٣) و آنانی راكه به جای خداوند خوانده می شوند ناسرا نگویید تا به خداوند ناسرا نگویندا!

٤) و آنانی راكه به جای خداوند فرا می خوانند ناسرا نگویید که آنان هم به الله ناسرا نگویندا!

١٤٢ - «لا تبدأن بالأكل إلا وقد ذكرتَ الله لآنه لا يرکه لطعم لا يذكر اسم الله عليه»:

١) غذا نخورید مگر آن که خداوند را یاد کرده باشید؛ زیرا برای طعامی که نام الله بر آن یاد نمی شود، برکتی وجود ندارد

٢) خوردن را آغاز نکنید مگر آن که خداوند را یاد کرده باشید؛ زیرا غذایی که نام خداوند بر آن برد نشود، هیچ برکتی ندارد

٣) فقط زمانی باید شروع به خوردن کنید که خداوند را یاد کرده باشید؛ زیرا طعامی که نام خدا بر آن برد نشود، بی برکت است!

٤) شما خوردن را شروع نمی کنید مگر زمانی که الله را یاد کرده باشید؛ زیرا غذایی که بر آن نام خداوند را نبرند، هیچ برکتی ندارد

١٤٣ - «الأشخاص الناجحون هم الذين لن يشعروا بخيبة الأمل وإن ذاقوا مرارة الفشل مرواً»:

١) افراد موفق کسانی اند که حتی اگر بارها تلخی شکست را بچشند، احساس نالمیدی نخواهند کردا

٢) انسان های موفق آنی هستند که دچار نومیدی نخواهند شد، گرچه بارها طعم تلخ شکست را چشیده باشند!

٣) انسان های موفق کسانی هستند که با وجود چند بار چشیدن تلخی شکست، دچار نومیدی نمی شوند!

٤) افراد موفق کسانی هستند که هیچ وقت احساس نالمیدی نکرده اند، اگرچه تلخی شکست را بارها چشیده باشند!

١٤٤ - عین الخطأ:

١) ليت الأفضل يحكمون العالم؛ اي كاش فرهیختگان بر دنیا حکمرانی کنند!

٢) إن الكذاب لا فائدة في مجاسته؛ دروغگو هیچ فایده ای در هم نشینی با او نیست!

٣) من أحب عملاً أحسنت؛ هرکس کاری را دوست داشته باشد، آن را به نیکی انجام می دهد!

٤) للدھر عواصف قد تقلب حیاة الإنسان؛ رورگار طوفان هایی دارد که زندگی انسان را دگرگون ساخته است!

١٤٥ - «اي کاش فصل بهار در کشورمان طولانی باشد؛ زیرا بهار این جا کوتاه است»؛ عین الصحيح:

١) ليت فصل الربيع يدوم في بلتنا، لأن الربيع قصير هنا!

٢) ليت فصل الربيع طويل في بلتنا، لأن الربيع قصير هنا!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٥٠ - ١٤٦):

١٤٦ - «و الله لو أعطيت الأقاليم السبعة على أن أعصي الله في نملة ما فعلت!»؛ عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفی:

١) الله: مفرد مذکور - معرف بـأي - معرب / مجرور بحرف الجز «واو»

٢) أعطیت: فعل ماضٍ - للمتكلّم وحده - مزيد ثالثي من بـ«إفعال» - معلوم / فعل و الجملة فعلية

٣) السبعة: اسم - مفرد مؤنث - من الأعداد الترتيبية - معرف بـأي - معرب / صفة لـ«أقاليم» و منصوب بالتبعية

٤) أعصي: فعل مضارع - للمتكلّم وحده - مجرّد ثالثي (مصدره: عصيان) - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

١٤٧ - عین الخطأ في التعريف:

١) السهل: أرض واسعة تقع بين الجبال و هي صالحة للزراعة

٣) المختبر: مكان تجربى فيه الأبحاث العلمية!

١٤٨ - عین حرفًا يربط بين جملتين:

١) شاهدت الطالب الذي فاز في المسابقة العلمية!

٣) شعرت أن أحد التلاميذ انزعج من كلامي!

١٤٩ - عین عبارة ليس فيها تقى:

١) لا تدور الشمس حول الأرض!

٣) لا نجاح للمتكاسل في الحياة!

١٥٠ - «شاهدت الفلأح في حقل!»؛ عین الصحيح في صياغة الحال:

٤) واسع

٣) نشيطة

٢) هو يجمع المحاصيل

١) و هو يجني الأثمار

- ۱۶۲ - در دوره قاجار، صادرات کدام محصول ایرانی به کشورهای جهان به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد؟**
- (۱) گندم (۲) طروف سفالی (۳) فرش (۴) پارچه‌های ابریشمی
- ۱۶۳ - کدام یک از گزینه‌های زیر از اقدامات مسیونرها اروپایی و آمریکایی در ایران به شمار می‌رود؟**
- (۱) برای افزایش دانش و اگاهی سیاسی مردم ایران اقدام به انتشار روزنامه کردند.
(۲) در تولید و صادرات صنایع دستی ایران سرمایه‌گذاری کردند.
(۳) نخستین مدارس را در ایران تأسیس کردند.
(۴) معماری اروپایی را در ایران توسعه دادند.
- ۱۶۴ - تحول چشمگیر شعر و ادب فارسی که «نهضت بازگشت ادبی» نام گرفت، در دوره کدام سلسله پدید آمد؟**
- (۱) صفویه (۲) افشاریه (۳) زندیه (۴) قاجاریه
- ۱۶۵ - کدام گزینه، از تحولات نقاشی و نگارگری ایران در دوره سلطنت فتحعلی شاه قاجار است؟**
- (۱) سبک نویسی از نقاشی، به همت دانشجویان اعزامی به اروپا، در ایران گسترش یافت.
(۲) نقاشان بزرگی مانند محمد غفاری معروف به کمال‌الملک، پا به عرصه نهادند.
(۳) سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت.
(۴) شاه، پرجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد.
- ۱۶۶ - کدام گزینه، یکی از چهار اداره یا وزارت خانه قدیمی در اوایل عصر قاجار می‌باشد؟**
- (۱) پست و تلگراف (۲) داخله (۳) امور خارجه (۴) معارف
- ۱۶۷ - موارد «الف» و «ب»، به ترتیب مربوط به کدام یک از روحانیون عصر مشروطه هستند؟**
- الف) وی حامی و هوادار مشروطه بود و پس از به توب بستن مجلس، توسط قزاق‌ها دستگیر، شکنجه و تعیید شد.
ب) از مراجع تقلید مقیم نجف که به حمایت از مشروطه برخاست.
- (۱) آیت‌الله میرزا نائینی - شیخ فضل‌الله نوری
(۲) آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی - آیت‌الله سید‌کاظم طباطبائی یزدی
(۳) میرزا حسین خلیلی تهرانی - محمد‌کاظم اخوند خراسانی
(۴) آیت‌الله سید محمد طباطبائی - آیت‌الله سید عبدالله مازندرانی
- ۱۶۸ - به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، «دولت موقت ملی» که در دوران جنگ جهانی اول به دست شماری از ملیون تأسیس شده بود، چه سرنوشتی یافت؟**
- (۱) به سازماندهی نبرد با نیروهای انگلیسی پرداخت.
(۲) با دولتهای متفق قرارداد صلح امضا کردند.
(۳) فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.
- ۱۶۹ - «نبرد جهاد» به کدام فراز از مبارزات مردم ایران علیه اشغالگران اطلاق می‌شود؟**
- (۱) نبرد مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی با نیروهای انگلیسی
(۲) جنگ‌های دلیران تنگستان به رهبری رئیس‌علی دلواری با اشغالگران انگلیسی
(۳) مبارزه عشایر عرب خوزستان با نیروهای بیگانه در جنگ جهانی اول
(۴) نبرد شجاعانه قوای عباس میرزا علیه روسیه پس از فتوای علمای دینی
- ۱۷۰ - در آستانه جنگ جهانی اول، کدام کشور، محور تشکیل «اتحاد سه‌گانه» در اروپا شد؟**
- (۱) آلمان (۲) انگلستان (۳) روسیه (۴) فرانسه
- ۱۷۱ - کدام موارد زیر از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاه و شهرها در ایران بوده است؟**
- الف) دسترسی به آب - قلعه‌های دفاعی
ب) گسترش داد و ستد - تغییرات اجتماعی بالا
ج) بازارهای محلی - قرار گرفتن در تقاطع راهها
(۱) الف - ب (۲) ب - ج
(۳) الف - ج (۴) ج - د
- ۱۷۲ - در کدام گزینه، تعریف «حوزه نفوذ در یک سکونتگاه» به درستی بیان شده است؟**
- (۱) کم‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.
(۲) محدوده‌ای که بین آن و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد.
(۳) حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.
(۴) بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۱۷۳ - کدام گزینه از خصوصیات «جهان شهر» است؟

- ۱) نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی
- ۲) نقش مهم آن‌ها در افزایش جمعیت و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور
- ۳) نقش مهم آن‌ها در مسائل اجتماعی و فرهنگی
- ۴) نقش مهم آن‌ها در حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادر شهر

۱۷۴ - دو نمونه از اولین مکالا پلیس‌های جهان در کدام کشورها به وجود آمدند؟

- ۱) چین - کره جنوبی ۲) روسیه - آلمان ۳) هند - روسیه ۴) امریکا - زاین

۱۷۵ - در چه زمانی در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، در پی توسعه صنایع کارخانه‌ای، مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد؟

- ۱) سده بیستم و نیمة اول قرن نوزدهم
- ۲) سده بیستم و نیمة اول قرن بیست و یکم
- ۳) سده نوزدهم و نیمة اول قرن بیست
- ۴) اواخر سده نوزدهم و نیمة دوم قرن بیست

۱۷۶ - کدام گزینه بیانگر مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع از سال ۱۲۳۵ در کشور ایران است؟

- ۱) مهاجرت از روستا به شهر - افزایش صنایع
- ۲) سرمایه‌گذاری بیشتر در شهرها با استفاده از درآمدهای نفتی - افزایش جمعیت
- ۳) افزایش تولیدات داخلی - افزایش صنایع
- ۴) اصلاحات ارضی - سرمایه‌گذاری بیشتر در شهرها با استفاده از درآمدهای نفتی

۱۷۷ - کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

اقتصادی - ... (الف) ... - محیط زیست	ارکان شهر پایدار
انسان - ... (ب) ... - فعالیت	ارکان آمایش سرزمین

- ۱) سیاسی - نسل آینده

- ۲) اجتماعی و فرهنگی - فضای جغرافیایی

- ۳) شهر هوشمند - نیاز آینده و حال

- ۴) مبلمان شهری - سازه‌های حفره‌ای

۱۷۸ - فقر شهری با کدام عوامل زیر ارتباط مستقیم دارد؟

- ۱) جرم - بزهکاری ۲) حاشیه‌نشینی - درآمد کم ۳) مسکن نامناسب - بزهکاری ۴) درآمد کم - بیکاری

۱۷۹ - به اعتقاد صاحب نظران، کدام موارد در طراحی «مبلمان شهری» باید تقویت گرددند؟

- ۱) فرهنگ و هنر بومی و ملی
- ۲) خط بساوایی و رمپ عبور ویلچر
- ۳) تعریف «سرانه» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) چگونگی استفاده از زمین

- ۳) شناخت محدودیت‌ها و برنامه‌ریزی زمین

۱۸۰ - کدام گزینه از وظایف مهم «بنیاد مسکن انقلاب اسلامی» است؟

- ۱) توجه به خودبستگی کشاورزی
- ۲) ایجاد و توسعه راههای روستایی
- ۳) آموزش مهارت‌های فنی و حرفاًی
- ۴) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی

۱۸۱ - کدام اختراع‌ها به ترتیب در اوایل قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم در صنعت حمل و نقل جهان صورت گرفت؟

- ۱) هواپیمای جت - قطار تندرو
- ۲) کشتی کروز - بزرگراه و آزادراه
- ۳) لوکوموتیو بخار - خودرو

۱۸۲ - «داده‌های مکانی» و «داده‌های توصیفی» در سیستم اطلاعات جغرافیایی به چه معنی هستند؟ (به ترتیب)

- ۱) دانش جغرافیا - اطلاعات
- ۲) موقعیت جغرافیایی - ویژگی‌ها
- ۳) علم جغرافیا - پردازش
- ۴) فضای جغرافیایی - تجزیه و تحلیل

۱۸۳ - اطلاعات در مرحله خروجی GIS به چه صورت نمایش داده می‌شوند؟

- ۱) نمودار و جدول
- ۲) نقشه و تصاویر ماهواره‌ای

- ۳) تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی
- ۴) نقشه و پدیده‌های طبیعی و انسانی

۱۸۴ - شبکه‌های حمل و نقل هم از جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند و هم بر جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن را تغییر می‌دهند.

- ۱) اقتصاد - حمل و نقل ۲) ارتباط - اقتصاد ۳) محیط - فضای ۴) دانش - محیط

۱۸۵ - کدام شیوه‌های حمل و نقل در جهان به ترتیب برای مسافت‌های «دور»، «نسبتاً دور» و «نزدیک» مناسب هستند؟

- ۱) ریلی - هوایی - آبی ۲) آبی - هوایی - نولهای ۳) نولهای - ریلی - جاده‌ای ۴) هوایی - آبی - جاده‌ای

۱۸۶ - اولین قطار پرسرعت الکتریکی در جهان در کدام کشور به حرکت درآمد و سرعت آن چقدر بود؟

- ۱) ۲۰۰ کیلومتر در ساعت
- ۲) بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت

- ۳) ۴۵۰ کیلومتر در ساعت
- ۴) بیش از ۴۵۰ کیلومتر در ساعت

- ۱۸۸ - کدام عبارت‌ها در ارتباط با حمل و نقل دریایی درست هستند؟
- الف) کشتی نفتکش VLCC با ظرفیت ۴ میلیون بشکه می‌تواند برابر حدود ۱۸,۰۰۰ عدد کامیون بار حمل کند.
- ب) کشتی RO-RO جهت حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورها کاربرد دارد.
- ج) کشتی‌های فلهبر و قاره‌پیما، مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری در جهان هستند.
- د) کشتی‌های کروز مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د
- ۱۸۹ - کدام کشورها دارای بیشترین میزان حمل و نقل بار و تعداد مسافر در جهان هستند؟
- (۱) روسیه - ژانن (۲) چین - آمریکا (۳) انگلستان - امارات متحده عربی (۴) کره جنوبی - امارات متحده عربی
- ۱۹۰ - ایران به کدام کشورهای همسایه، از طریق خطوط لوله، گاز طبیعی صادر می‌کند؟
- (۱) ترکمنستان - کویت (۲) افغانستان - پاکستان (۳) آذربایجان - ارمنستان (۴) عراق - عمان

جامعه‌شناسی

- ۱۹۱ - کدام گزینه به ترتیب، درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
- الف) لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان «تفاوت‌های فردی - اجتماعی» و «وجه مشترک» انسان‌هاست.
- ب) جامعه‌شناسی تبیینی انسان را بر جامعه مسلط کرد و انسان در این دیدگاه موجودی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود.
- ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود پیروی می‌کند.
- د) با مقایسه دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی با دانش متخصصان زبان فارسی به تفاوت دانش علمی و دانش عمومی پی‌می‌بریم.
- (۱) غ - غ - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - ص - غ - ص
- ۱۹۲ - به ترتیب هر عبارت پیامد، معنا یا مفهوم، علت کدام گزینه است؟
- علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند.
- بزرگ‌ترین کشтар جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.
- یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه
- (۱) قرار گرفتن تبیین در حاشیه تفسیر - سقوط ارزش‌ها - جامعه دستاوردي بیرونی خواهد بود که برخلاف طبیعت محصول و مخلوق‌کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.
- (۲) تفسیر به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته شد - افول معانی - جامعه پدیده‌ای طبیعی و پیچیده خواهد بود و تفاوت میان جوامع مختلف تنها تذویتی کمی است.
- (۳) غلبة رویکرد تفسیری - اخلاق‌گربری - جامعه واقعیتی بیرونی تصور می‌شود که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود و صرفاً با دانش‌های ابزاری شناسایی خواهد شد.
- (۴) تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی - اخلاق‌گریزی - همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند و انسان‌ها می‌توانند جوامع گوناگونی بسازند.
- ۱۹۳ - به ترتیب «اشتراک مطالعه موردي و قوم‌نگاری»، «علت ناکارآمدی روش آزمایش در مطالعه انسان‌ها» و «مقدمه روش علمی در دیدگاه وبر» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (۱) روش کیفی - کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است - تجربه که مرز علم و غیرعلم را مشخص می‌کند.
- (۲) مشاهده مشارکتی - انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد - تفهم که آن را روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی می‌دانست.
- (۳) روش کیفی - افراد را نمی‌توان وارد محیط آزمایشگاهی کرد - تجربه، که می‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها داوری کند.
- (۴) مشاهده مشارکتی - انسان‌ها می‌دانند که مورد مطالعه‌اند و ممکن است رفتار طبیعی نداشته باشند - تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.
- ۱۹۴ - کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

آشنازی‌زدایی	الف)	تفسیر	(ب)
(۵) پیچیدگی کنش‌های انسانی	(ج)	دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی بخوردار است و دانش علمی راه کشف واقعیت است.	

- تنوع و تکثر معانی

- نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها

- عبور از دانش عملی و عمومی و نزدیک شدن به پیچیدگی و عمق موقعیت اجتماعی

- رویکرد تبیینی

(۴) ج - الف - د - ب

(۳) الف - ج - د - ب

(۲) الف - د - ج - ب

(۱) الف - ب - د - ج

۱۹۵ در ارتباط با مسئله «تعارضی دانش علمی و دانش عمومی» کدام گزینه، به نادرستی بیان شده است؟

۱) گاهی میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی بدید می‌آید که اعضای جهان اجتماعی برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند و گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع پختی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شود.

۲) با سایت رویکرد دنیوی جهان متعدد که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود می‌کند به جوامع دیگر که علوم عقلانی و وحیانی را نیز علم محسوب می‌کنند، تعارض‌هایی پدید می‌آیند. این تعارض‌ها گاه با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع پختی دیگر و حمایت همه‌جانبه دانش عمومی از دانش علمی حل می‌شوند.

۳) تعاریف متفاوت و گاه متضاد از علم در جوامعی رواج می‌یابد وقتی که جهان متعدد به دانش علمی به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه‌بر علم تجربی، علوم وحیانی و علوم عقلانی را معتبر می‌دانند نفوذ می‌کند.

۴) اگر دانش علمی از رسید و رونق باز می‌ماند، پیامد سایت رویکرد جهان متعدد است که براساس هویت دنیوی خود علم تجربی را دانش علمی می‌داند، در جوامعی که علاوه‌بر علوم تجربی، علوم عقلانی و علوم وحیانی را معتبر می‌دانند و در ذخیره دانش آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «فواید علوم اجتماعی» و «پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی»، نادرست و درست است؟

۱) رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید - حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی نوان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

۲) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری - ما در جهان اجتماعی با افراد آنکه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان، به فهم همدلائی‌کنش‌های آن‌ها دست پیدا کنیم.

۳) شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند و پیش‌بینی کنش‌ها و پیشگیری از حوادث طبیعی - تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

۴) علوم اجتماعی به انسان قدرت غلبه بر محدودیت‌های طبیعی را می‌دهند و کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند - در رویکرد تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و کسب درآمد و خدایزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قبل مشاهده و فهم نیست.

۱۹۶ این موارد به ترتیب چگونه محقق می‌شوند؟

- فهم انگیزه جوانان و نوجوانان

- کاهش مشکلات احتمالی ساختارها

- بر جسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی هم‌چون ماشین و بدن انسان

- پیدایش دانش علمی

۱) نگاه کردن به مسائل آن‌ها از مظر خودشان - تغییر نظم اجتماعی با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - طرح مسئله خاص

۲) تأیید جوانان و نوجوانان - آرمان‌ها و ارزش‌های والا و انگیزه‌های قوی - یکسان انگاشتن روش مطالعه پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی - جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم آن را در اختیار ما قرار می‌دهد.

۳) همراه شدن با جوانان و توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان - ایجاد تعییرات مهم‌تر - بیشگیری و پیش‌بینی و کنترل جامعه - جلوگیری از ورود دانش عمومی به قلمرو دانش علمی

۴) نگاه از بیرون و نلاش برای فهم آن‌ها - تغییر نظم اجتماعی با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های جهان اجتماعی - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - طرح مسئله خاص

۱۹۷ به ترتیب هر عبارت به کدام متفکر و دانشمند اشاره دارد؟

- فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست.

- به نحو مفیدی از روش آزمایش در جامعه‌شناسی استفاده کرد.

- به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد و از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت.

- دانش علمی را بنیان‌گذاری کرد که به علوم طبیعی نزدیک شد و جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های ابزاری قرار داد.

۱) وبر - هوشن - گافمن - کنت

۲) وبر - گافمن - فیلیپ زیمباردو - کنت

۳) دیلتای - فیلیپ زیمباردو - گافمن - وبر

۱۹۸ در ارتباط با مطالعه الگوهای دوست‌یابی در دوران دبیرستان به ترتیب «روش مطالعه جامعه‌شناسی تفسیری»، «هدف جامعه‌شناسی تبیینی» و «هدف جامعه‌شناسی تفسیری» کدامند؟

۱) محقق می‌تواند برای مدتی با یک گروه دوستی زندگی کند و عقاید و ارزش‌های آن‌ها را درباره الگوهای دوست‌یابی بفهمد و توصیف کند و به نقد و اصلاح آن‌ها پردازد - شناخت الگوهای دوست‌یابی برای نقد یا اصلاح آن‌ها - مطالعه الگوهای دوست‌یابی دبیرستان برای معنابخشی و انسجام‌بخشی زندگی اجتماعی

۲) پژوهشگر برای مدتی با گروه دوستی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد زندگی می‌کند و خود را در شرایط فرهنگی آن گروه قرار می‌دهد تا کنش‌هایشان را تجربه کند - پیش‌بینی و کنترل الگوهای دوست‌یابی همانند پدیده‌هایی هم‌چون ماشین و بدن انسان - مطالعه الگوهای دوست‌یابی دبیرستان برای معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

۳) مطالعه و شناخت الگوهای دوست‌یابی همانند پدیده‌های طبیعی با روش حس و تجربه - شناخت الگوهای دوست‌یابی برای معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - بررسی و تفسیر الگوهای دوست‌یابی به عنوان پدیده اجتماعی برای ارزیابی و اصلاح آن

۴) محقق در مک دبیرستان مشغول به کار می‌شود و از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق درباره الگوهای دوست‌یابی می‌پردازد - بررسی الگوهای دوست‌یابی برای پرده برداشتن از معناهایی که در کنشگران نهفته است - شناخت الگوهای دوست‌یابی به عنوان پدیده اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن

۲۰۰ - کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«ممکن است لباس و ظاهر زیبا در فرهنگی، بر جایگاه و پایگاه اجتماعی والا دلالت نکند یا در فرهنگ دیگری، علم آموزی بر ارزشمندی علم دلالت نکند.»

۱) تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود و برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد.

۲) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود بدین معنا که جهان‌های اجتماعی مختلف، معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پیدید می‌آورند.

۳) وقتی از معنای کنش می‌پرسیم گاهی منظورمان قصد و هدف کنشگر از انجام دادن آن است و گاهی منظورمان چیزی است که کنش انسان، نماد و نشانه‌ای از آن است.

۴) فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فردی نهفته در آن است که موجب پدید آمدن خوده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

۲۰۱ - کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

اخلاق‌گریزی	قواعد اجتماعی	افول معانی	الف)
(ج)	(ب)	(ب)	(الف)

۱) ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند - گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت به عوامل قابل مشاهده بستگی دارد - با استفاده از روش‌های تجربی می‌توان تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی را با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران بزرگ مقایسه کرد و رذایت‌های اخلاقی را بررسی کرد.

۲) امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند - میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای با توجه به تفسیر کاربران از خودشان ارتباط وجود دارد - تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها و تبدیل کردن آن‌ها به موجوداتی آرام و دست‌آموز برای اجرای نمایش با روش‌های خشونت‌آمیز

۳) کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل بیش‌بینی می‌کند - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قبل مشاهده انسان‌ها محدود می‌شود - معتبر دانستن روش‌های تجربی و انکار ارزش‌های عاطفی و مذهبی از سوی جامعه‌شناسان تبیینی

۴) قوانین تولید، توزیع و مصرف را با یکدیگر هماهنگ می‌کند - عامل اصلی گرامش کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است - اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است.

۲۰۲ - کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- اشتراک دانش‌های باستان‌شناسی، مدیریت و جغرافیای انسانی چیست؟

- تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی در چیست؟

- در ارتباط با مسئله‌ای مانند قانون‌گریزی به ترتیب کسانی که از شناخت علمی و دانش عمومی برخوردارند چگونه عمل می‌کنند؟

- جامعه‌شناسان در شناختن نظام اجتماعی به کدام پرسش‌ها توجه می‌کنند؟

۱) بعد مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی - آن‌جهه از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند پاید با روش تجربی اثبات شود - همه کسانی که شناخت عمومی دارند این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند از شناخت دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه حل‌های صحیح پیدا کنند - قواعد و هنجرهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند و چگونه تغییر می‌کنند و ثبات می‌یابند.

۲) مطالعه پدیده‌های اجتماعی - برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد - افرادی که درباره قانون‌گریزی از شناخت علمی برخوردارند از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه حل‌های صحیح پیدا کنند و همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند این مشکلات را می‌شناسند و برای حل برخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند - قواعد و هنجرهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند و دوام می‌آورند و تغییر می‌کنند؟

۳) بعد مختلف زندگی اجتماعی - فقط می‌توان آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کرد - کسانی که دانش علمی دارند به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسند و آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند شناسایی می‌کنند - قواعد و هنجرهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند و چگونه محدودیت‌ها و فرصت‌هایی را برای انسان ایجاد می‌کنند؟

۴) مطالعه پدیده‌های اجتماعی - کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند - کسانی که دانش عمومی دارند قدرت پیدا می‌کنند تا از حقایق موجود در شناخت علمی دفاع کنند و آسیب‌ها و اشکالاتی که به دانش علمی راه پیدا کرده‌اند شناسایی می‌کنند - آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی چگونه به وجود می‌آیند و دوام می‌آورند و تغییر می‌کنند؟

حل و بدنوین سوالات این فقره را در
وبایت DriQ.com شاهد کنید

- ۲۰۳ - ویژگی‌های پدیده‌های اجتماعی زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

- نظام اجتماعی / - پوزیتیویسم / - مسئله معنا / - علوم اجتماعی بومی

(۱) هم می‌تواند در خود تغییراتی ایجاد کند مانند رشد جمعیت و هم در محیط خود مانند برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر - به معنای روش مطالعه یکسان در همه دانش‌های علمی است - در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی مطرح است - دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

(۲) مانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با ایجاد ساز و کارهای نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید - همان تبیین است - در میان صاحب‌نظران علوم اجتماعی متعدد مطرح نبوده است - به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید.

(۳) هم می‌تواند تغییراتی در خود ایجاد کند مانند برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر و هم در محیط خود مانند رشد جمعیت - به معنای وحدت موضوع علوم است - یکی از پرسش‌های کلیدی در زندگی انسان است - همسو با هویت فرهنگی جامعه جهانی باشد و در حل مسائل و مشکلات بومی نیز مفید باشد.

(۴) مانند خودرویی است که در یک جا پارک شده است و میان احزای آن ارتباط و پیوند وجود دارد - یعنی در همه دانش‌های علمی هدف، یکسان است - درباره کل زندگی انسان مطرح است - در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

- ۲۰۴ - کدام گزینه به ترتیب با دوره‌های زمانی زیر مرتبط است؟

- نیمة دوم قرن بیستم / - قرن نوزدهم / - پس از انقلاب صنعتی / - قرن بیستم

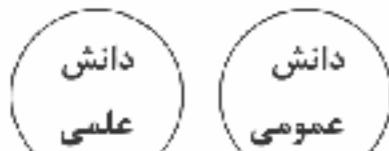
(۱) رویکردی که تنها علم تجربی را علم می‌دانست، با چالش‌های متعددی مواجه شد - پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند - رواج مسئله خودکشی به شکلی سبقه در جوامع صنعتی - فراهم شدن زمینه رونق و غلبه تفسیر و رویکرد تفسیری

(۲) تلقی علوم انسانی و علوم اجتماعی، به عنوان علم رونق گرفت - جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد - جامعه‌شناسی سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک تزدیک شود - قرار گرفتن تبیین در حاشیه تفسیر

(۳) تأکید بر روش علوم به جای موضوع، با چالش مواجه شد - نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند مورد تأکید قرار گرفت - مطالعه و چاره‌اندیشی درباره مسئله خودکشی - ظهور نظریات متفاوت درباره پدیده‌های اجتماعی و دشواری فهم آنها

(۴) رونق رویکردی که علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب می‌کرد - شکل‌گیری تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی - شناسایی جامعه‌شناسی تبیینی که در گروه داشت تجربی و ابزاری قرار می‌گیرد - تردید درباره تعیین مرز علم و غیرعلم براساس تبیین تجربی

- ۲۰۵ - به ترتیب در رابطه با نمودارهای مقابل کدام گزینه نادرست و درست است؟

(الف)

(ب)

(۱) دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است و دانش علمی، دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود - دانش علمی به دانش تجربی محدود شده و امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

(۲) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ژرود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند - دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

(۳) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی (تجربی) تنها راه ساخت واقعیت است - دانش عمومی، دانش غیرموثق و نامعتبر نیست، است بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

(۴) دانش عمومی و دانش علمی به مرور متناسب می‌شوند و امکان اعتباریابی بیشتری می‌باشد - در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پائند.

- ۲۰۶ - موارد زیر به ترتیب براساس کدام هدف شکل گرفته‌اند؟

- جامعه‌شناسی تبیینی

- آشنازی‌زادایی

- جامعه‌شناسی تفسیری

- مقایسه علوم طبیعی و علوم اجتماعی

(۱) هدف جامعه‌شناسی همانند هدف علوم طبیعی است - شناسایی نظم در کنار بی‌نظمی - برده برداشتن از معناهایی که در کنش‌ها نیفته‌اند - آگاهی درباره فرصلات‌ها و محدودیت‌های فناوری

(۲) بیش‌بینی، پیشگیری و کنترل پدیده‌های اجتماعی - کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - بی بودن به برخی از فواید علوم اجتماعی

(۳) فرار دادن جامعه‌شناسی در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری - عبور از دانش عملی و عمومی - فهم معانی ذهنی و فرهنگی کنش اجتماعی - شناسایی قوانین کلی موجودات

(۴) بیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه - نزدیک شدن به موقعیت‌های پیچیده و کشف ابعاد و اعمق آن - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - نگاه از بیرون به پدیده‌های اجتماعی

۲۰۷ - کدام گزینه مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری را نشان می‌دهد؟

- ۱) کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت ← انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی عمل می‌کنند ← عملشان معنادار است ← در تراویط گوناگون رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند ← روش تجربی قوان فهم معانی کنش انسان‌ها را دارد ← رویکرد تبیینی به حاشیه رفت ← زمینه برای ورود جامعه‌شناسی تفسیری آماده شد.
- ۲) ظهور نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند ← زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر ارزش و هدف مطالعه می‌کنند ← ویژگی‌های دیگر کنش یعنی آگاهی و معنا را برخاسته وتابع اراده و ارزش می‌دانند ← مسیر برای حذف جامعه‌شناسی تبیینی و جامعه‌شناسی تفسیری و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار شد.
- ۳) کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت ← فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری دانستند ← محدود شدن علم به معنای تجربی ← شکل‌گیری تفہم به عنوان روتون ویژه علوم انسانی و علوم اجتماعی ← مسیر برای حذف جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار شد.
- ۴) ظهور نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند ← زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند ← اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی برخاسته وتابع از آگاهی ← مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار شد.

۲۰۸ - کدام گزینه از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی نیست و فرایند شکل‌گیری تغییرات مهم‌تر کدام است؟

- ۱) اخلاق‌گریزی و ظهور ارزش‌ها - انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند ← با توجه به هنجارها و نمادها ← نظم اجتماعی را تغییر می‌دهند ← از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی پکاهند ← تغییر مهم‌تر خواهد بود.
- ۲) رکود اراده‌ها و فهم معانی - انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند ← قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود ← نظم اجتماعی را تغییر دهند ← آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر ← انگیزه افراد برای تحقق بخشنیدن به آن‌ها قوی‌تر ← تغییر مهم‌تر خواهد شد.
- ۳) اخلاق‌گریزی و سقوط ارزش‌ها - اعضای جامعه با کنش‌های اجتماعی خود ← اثرگذاری بر وضعیت موجود ← پیوند با ارزش‌ها و معانی فرهنگی ← حرکت فراتر از نظم موجود ← ایجاد تغییرات مهم
- ۴) سقوط ارزش‌ها و افول معانی - کنشگران اجتماعی ← مقاومت در برابر ساختارها ← هنجارها و کنش‌های والا و قوی ← انگیزه قوی ← کاهش مشکلات احتمالی ساختارها ← تغییرات مهم‌تر ایجاد خواهد شد.

۲۰۹ - کدام گزینه، عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

- شباهت «شهادت طلبی» و «فدا کردن جان برای وطن» و «خودکشی»، است. تفاوت آن‌ها در است که آن‌ها را تعیین می‌کند.
- می‌توان هم تغییری‌های قابل مشاهده را با مطالعه کرد.
- ساختار اجتماعی را در بهتر می‌توان دید.

۱) کشورگنایی و هیجان - هویتشان - معنای - روش‌های آماری - گروه‌های رسمی

۲) دست شستن از جان و زندگی در دنیا - معنای متفاوت‌شان - هویت - روتون کمی - گروه‌های غیررسمی

۳) دفاع از غرور ملی و میهن‌دوستی - هویتشان - معنای - روش کمی - گروه‌های غیررسمی

۴) استقبال از مرگ - معنای متفاوت‌شان - هویت - روش کیفی - گروه‌های غیررسمی

۲۱۰ - در ارتباط با «علل پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی» و «علل افزایش حجم قواعد و قوانین نظارتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده در برخی جوامع» کدام گزینه درست است؟ (به ترتیب)

- ۱) بخشی به دلیل وابستگی به ویژگی‌هایی مانند علاقه به کشف حقیقت و سعادت‌طلبی است و بخشی دیگر به ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی مانند تنوع فرهنگ‌ها و خردمندی‌ها است - برقراری نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی
- ۲) بخشی به سبب وابستگی به ویژگی‌های فردی، مانند توانایی‌های ذهنی، نیازهای طبیعی و غریزی و هم‌جنین ویژگی‌های مانند کمال جویی، سعادت‌طلبی و تنوع فرهنگ‌ها است - تضمین پیش‌بینی رفتارها براساس نوعی قرارداد و مقررات
- ۳) بخشی به دلیل وابستگی به ویژگی‌هایی مانند توانایی‌های ذهنی و جسمی و عاطفی است و بخشی دیگر به ویژگی‌هایی مانند نیاز به سرینهاده و تشکیل خانواده و موقعیت اجتماعی است - محافظت جامعه در برابر گزندها و آسیب‌ها
- ۴) بخشی به سبب وابستگی به ویژگی‌های فردی، مانند توانایی‌های ذهنی، عاطفی، جسمی و هم‌جنین ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی مانند تنوع فرهنگ‌ها، خردمندی‌ها و موقعیت اجتماعی است - برقراری نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی

فلسفه

- ۲۱۱ - هرگاه کودکی دست به سوی آب می‌برد تا آن را بنوشد، کدام حقیقت و اصل فلسفی را می‌توان از این رفتار وی درک کرد؟**
- ۱) اصل واقعیت وابسته به ادراک آدمی، یک اصل بدبختی و روشن است.
 - ۲) اصل واقعیت مستقل از ذهن، یک اصل بدبختی و روشن است.
 - ۳) تمایز میان وجود و ماهیت در ذهن، امری آشکار و بینای از دلیل است.
 - ۴) اثبات مغایرت ذهنی وجود و ماهیت در ذهن، نیازمند دلیل است.
- ۲۱۲ - مناسب‌ترین توضیح برای این عبارت که «انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه «موجود بودن» و «چیستی داشتن» را می‌یابد». کدام است؟**
- ۱) در واقعیت و جهان خارج، نه وجود بدون ماهیت و نه ماهیت بدون وجود داریم.
 - ۲) در خارج، هر چیزی که هست، می‌تواند هست باشد؛ اما محل نیست که چیزی نباشد.
 - ۳) در واقعیت، دو مفهوم داریم که یکی بیانگر هستی و دیگری بیانگر چیستی آن شیء است.
 - ۴) وجود و ماهیت دو مفهوم متمایز و متفاوت هستند که مصدق جدایگانه‌ای دارند.
- ۲۱۳ - حمل «دارای ابعاد سه‌گانه» بر جسم با حمل «موجود» بر جسم**
- ۱) تفاوت دارد؛ زیرا حمل دارای ابعاد سه‌گانه بر جسم، یک حمل عارضی است و لذا نیازمند دلیل نیست.
 - ۲) تفاوت ندارد؛ زیرا حمل وجود بر جسم، یک حمل عارضی نیست و لذا نیازمند دلیل است.
 - ۳) تفاوت ندارد؛ زیرا حمل دارای ابعاد سه‌گانه بر جسم، یک حمل ضروری است و لذا نیازمند دلیل نیست.
 - ۴) تفاوت دارد؛ زیرا حمل وجود بر جسم، یک حمل ضروری نیست و لذا نیازمند دلیل است.
- ۲۱۴ - با توجه به بحث «مغایرت وجود و ماهیت»، کدام عبارت درست نیست؟**
- ۱) وقتی می‌گوییم دوگانگی وجود و ماهیت مربوط به ذهن است، یعنی این گونه نیست که بختی از شیء خارجی مربوط به وجود باشد و بخشی مربوط به ماهیت.
 - ۲) با آمدن یک «ماهیت» به ذهن، ضرورتاً وجود آن به ذهن نمی‌آید. همان‌گونه که با آمدن «وجود» یک چیز به ذهن، ضرورتاً ماهیت آن نیز به ذهن نمی‌آید.
 - ۳) ابن‌سینا تنها فیلسوف اسلامی است که در کتاب‌های فلسفی خویش، بحث مغایرت وجود و ماهیت و برهان «نیازمندی حمل وجود بر ماهیت به دلیل» را بیان کرده است.
 - ۴) اگر کسی مغایرت مفهوم وجود با ماهیت را پذیرد، ناچار باید قبول کند که می‌توان ماهیاتی را تصور کرد که موجود نیستند؛ یعنی می‌پذیرد که امور خیالی واقعاً وجود دارند.
- ۲۱۵ - در کدام گزینه، مفهوم موضوع و مفهوم محمول نه تنها همیشه باهم بوده و امکان تفکیک آن‌ها از یکدیگر میسر نیست، بلکه همواره لزوماً صادق هستند؟**
- ۱) جهان نامتناهی است.
 - ۲) موجودات جسمانی وجود دارند.
 - ۳) هستی منحصر به طبیعت است.
- ۲۱۶ - با فرض این‌که «چیزی را در ذهن خود در نظر بگیریم، اما در خارج آن را نیاییم»، کدام نتیجه‌گیری فلسفی درست نیست؟**
- ۱) ممکن است بدان جهت باشد که آن چیز ذاتاً ممتنع الوجود است.
 - ۲) ممکن است این ماهیت هموز از حالت امکانی خارج نشده است.
 - ۳) ضرورتاً این ماهیت به لحاظ ذات نمی‌تواند موجود شود.
- ۲۱۷ - کدام عبارت درست است؟**
- ۱) همه فیلسوفان غربی عقل‌گرا و تجربه‌گرا توانسته‌اند تبیین دقیقی از رابطه علیت ارائه دهند.
 - ۲) به نظر فلاسفه مسلمان، درک مصاديق علیت، ریشه در اصل عدم اجتماع و ارتفاع نقیضین دارد.
 - ۳) به نظر فلاسفه مسلمان، نمی‌توان همیشه بحث از مصاديق علیت را بحثی فلسفی به شمار آورد.
 - ۴) به نظر همه تجربه‌گرایان، درک و پذیرش اصل علیت از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد.
- ۲۱۸ - وقتی به نظریه ابن‌سینا درباره چگونگی درک رابطه «علیت» توجه کنیم، می‌بینیم که وی اشاره می‌کند و آن مفهوم یا مفاهیم را می‌شمارد.**
- ۱) فقط به «توالی» مورد نظر هیوم - مردود
 - ۲) فقط به «تداعی ذهنی» مورد نظر هیوم - مقبول
- ۲۱۹ - ملاصدرا فیلسوف بزرگ اسلامی قرن دهم و یازدهم هجری، بحث را ارتقا داد و آن را وارد مرحله جدیدی کرد.**
- ۱) وجوب علی و معلوی
 - ۲) سنتیت علت و معلول
 - ۳) اصل علیت
 - ۴) تسلسل علل نامتناهی
- ۲۲۰ - «پذیرش کمال جهان» و «هستی نظاممند و قانونمند» به ترتیب، دقیقاً اتفاق به کدام معنا را رد می‌کند؟**
- ۱) نفی اصل سنتیت - نفی غایتمندی
 - ۲) نفی غایتمندی - نفی اصل سنتیت
 - ۳) نفی اصل علیت - نفی اصل وجود علی

۲۲۱ - کدام فرض از نظریه «مه بانگ»، مخالف هیچ کدام از اصول علیت نیست؟

- ۱) قبل از انفجار بزرگ، هیچ چیزی وجود نداشته و ناگهان انفجاری رخ داده است.
- ۲) پذیرفتن وجود ذره‌ای کوچک که به صورت خودبه‌خود در آن انفجاری صورت گرفته است.
- ۳) فرض وجود ذره‌ای کوچک که به سبب علتی مجھول برای بشر در آن انفجاری رخ داده است.
- ۴) قبل از انفجار بزرگ، چیزی وجود نداشته و بدون یک علت، انفجاری صورت گرفته است.

۲۲۲ - عبارت «یگانه سخنی که درباره نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد»، از کدام فیلسوف است و دقیقاً بیانگر چیست؟

- ۱) افلاطون - بیان اویله‌ای از برهان نظم برای اثبات وجود خدا است.
- ۲) ارسسطو - بیان دقیق‌تری از برهان نظم برای اثبات مبدأ نخستین جهان است.
- ۳) ارسسطو - زمینه‌ساز قدم‌های بعدی و مستحکم در نفی تسلسل علل نامتناهی
- ۴) افلاطون - زمینه‌ساز قدم‌های بعدی و مستحکم در نفی تسلسل علل نامتناهی

۲۲۳ - کدام عبارت درست است؟

- ۱) همه فیلسوفان تجربه‌گرا ضمن نقد برهان توانایی اثبات یک وجود ازی و ابدی و نامتناهی را ندارد.
- ۲) برخی از فیلسوفان تجربه‌گرا مسیر رسیدن به خداوند را تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان دانستند.
- ۳) همه فیلسوفان قرن بیستم به جای ذکر دلایل اثبات وجود خداوند، به رابطه میان «اعقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کردند.
- ۴) پس از سیر نزولی استدلال‌های فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا، اکثر فیلسوفان، خدا را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کردند.

۲۲۴ - در کدام گزینه، همه موارد بیانگر یک وجود عینی و واقعی در فلسفه کانت نیست، بلکه اموری ذهنی است که بشر نیاز دارد آن را مفروض بگیرد؟

- ۱) خدا - روح - اختیار انسان
- ۲) مخلوقات - روح - اختیار انسان
- ۳) مخلوقات - خدا - روح
- ۴) مسئولیت‌پذیری - فرشتگان - مخلوقات

۲۲۵ - کدام مورد را نمی‌توان از این استدلال داستایوفسکی که می‌گوید «آخر خدایی وجود نداشته باشد، آن وقت هر کاری مجاز است»، نتیجه گرفت؟

- ۱) فرض عدم وجود خداوند سبب دشواری مسئولیت‌پذیری در انسان می‌شود.
- ۲) انکار وجود خداوند سبب می‌شود که معیار تعیین خوبی و بدی از دست برود.
- ۳) زندگی معنادار و بافضلیت تنها با قبول وجود خداوند امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۴) فرض عدم وجود خداوند، توجیه بحران معناداری حیات را با مشکل رو به رو نمی‌سازد.

۲۲۶ - نمی‌توان گفت که

۱) فیلسوفانی مانند دکارت و کانت تلاش کرده‌اند پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی ساخته‌اند.

۲) برخی از فیلسوفان اروپایی قرن هجدهم میلادی به بعد، به این سمت تمایل پیدا کرده‌اند که عقل و به خصوص عقل تجربی، توانایی ورود به مسئله خدا را ندارد.

۳) بحران معناداری زندگی در اروپا سبب شد که در قرن بیستم و بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کنند که به سوی قلی کردن قبول خدا حرکت کنند.

۴) همه فیلسوفان اروپایی، به این سمت گرایش داشتند که مسئله خدا یک مسئله عقلی است و می‌توان برای اثبات خدا از استدلال عقلی استفاده کرد.

۲۲۷ - بحث مربوط به عقل در فلسفه به کدام گزینه مربوط نمی‌شود؟

- ۱) معرفت‌شناسی
- ۲) فلسفه دین
- ۳) هستی‌شناسی
- ۴) انسان‌شناسی فلسفی

۲۲۸ - همه گزینه‌ها، عبارت «بحث فیلسوف درباره خدا، تا وقتی فلسفی است که» را به درستی کامل می‌کنند، به جز

- ۱) ضرورتاً با روش عقلی درباره خداوند بحث کرده و به اثبات وجود خدا پپردازد.
- ۲) از طریق استدلال عقلی محض به خدا اعتقاد پیدا کرده و از او دفاع کند.
- ۳) نتایج نظر خود درباره خداوند را لزوماً به صورت استدلایی عرضه نماید.
- ۴) علاوه بر استدلال عقلی محض از روش‌های دیگر نیز وجود خدا را پذیرفته و از او دفاع کند.

۲۲۹ - محکم‌ترین و کوتاه‌ترین دلیل که از سوی در مطرح شده است، به برهان معروف است.

- ۱) ابن‌سینا - اثبات نیاز معلول به علت - وجوب و امکان
- ۲) فارابی - محال بودن تسلسل علل نامتناهی - اسد و اخصر
- ۳) فارابی - اثبات نیاز معلول به علت - وجوب و امکان
- ۴) ابن‌سینا - محال بودن تسلسل علل نامتناهی - اسد و اخصر

۲۳۰ - ابن‌سینا در برهان وجوب و امکان به اثبات وجود خدا پرداخته و عبارت «هر مجموعه ترتیب یافته از علّت‌ها و معلول‌ها، اگر همه افراد آن ممکن و معلول باشند، به علتی بیرون از خود محتاج می‌باشد که این علت بیرون از مجموعه، به عنوان علت، به سلسله متصل است و طرف آن مجموعه است» به برهان مشهور ابن‌سینا یعنی برهان اشاره می‌کند.

- ۱) همانند فارابی بدون استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت - وسط و طرف
- ۲) برخلاف فارابی با استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت - صدیقین
- ۳) برخلاف فارابی بدون استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت - وسط و طرف
- ۴) همانند فارابی با استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت - صدیقین

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۲۰

۱۴۰۰/۰۱/۲۰

آزمون‌های سراسری کالج

گزینه درس‌درآ انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی:

تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۵ دقیقه

عنوانی مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

فارسی

- ۱- در کدام گزینه، معنی درست واژه‌های «ماورا - آوند - دمساز» اشاره شده است؟**
- (۱) آن سو - درخور - سریر - مونس
(۲) ماسوا - میستر - آویخته - همراز
(۳) برتر - منظم - آویزان - سازگاری‌کننده
(۴) فراسو - امکان - تخت پادشاهی - درداشنا
- ۲- معنی چند واژه، درست است؟**
- «دینار (واحد پولی که ارزش آن کسری از درهم بوده) / باسق (برگزیده) / گهر (اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد) / مطاع (فرمانرو) / قدم (گامها) / سوموم (باد بسیار سرد و زیان‌رساننده) / اسرا (نام دهمین سوره قرآن) / اعراض (گسترش دادن) / مبهات (سرافرازی‌ها) / بنات (گیاه)»
- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار
- ۳- در کدام گزینه، معنی تعداد بیشتری از واژه‌ها نادرست است؟**
- (۱) نُمط: بساط شطرنج / شرزه: ارغند / بُنان: انگشتان / ستور: پوشیده
(۲) نَشَّه: کیفوری / مَغَان: موبد زرتشتی / سریَر زدن: اوج گرفتن پرندگان / معجر: آتشدان
(۳) تموز: ماه چهارم از سال رومیان / شرحه: قطره / قدس: پاک / قسیم: محکم
(۴) سلسله جنبان: محرك / کاینه: حیله‌گر / سعد اکبر: سیارة مشتری / نَفِير: فرستاده
- ۴- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟**
- (۱) سیمرغ اهتزاز نمود و قدم به نشاط در کار نهاد. مرغان به معونت و مظاهرت او قوی دل گشتند و عزیمت بر کین توختن مصمم گردانیدند.
(۲) هرگاه که از وی یاد کنم رقت و شفقت بر من غالب و حسرت و حزن مستولی گردد، و الحق پشت و پناه سپاه و روی بازار اتباع من بود.
(۳) هیچ کس از سپه و زلت مخصوص نتواند بود، و هرگاه که به قصد و عمد منصوب نیاشد مجال نجاوز اعماض اندرا آن هرجه فراخبر است.
(۴) بی هنرمن در تقبیح حال اهل هنر چندان مبالغت نمایند که حرکات و سکنات او را در لباس دنائیت بیرون آند و در کسوت خیانت به مخدوم نمایند.
- ۵- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟**
- (۱) گل که از شبینه گذارد هر سحر عینک به چشم
(۲) حق سلطان این چنین باید گزارد
(۳) مردان به دیگری نگذارند کار خویش
(۴) اینجا مدار کارگزاری به همثت است
- ۶- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟**
- «به صحبت دنیا و ملازمان موافق حریص مباش که صورش اجین ماتم است و اندوه آن بر شادی راجح. از این اندیشه ناتواب درگذر و همت بر اكتساب صواب مقصور گردن، که راه مخوف است و رفیقان ناموفق و رحلت نزدیک و هنگام حرکت نامعلوم. زینهار تا در ساختن توشه آخرت تقصیر نکنی، که بنیت آدمی آوندی ضعیف است پر اخلاق فاسد، و چندان که شایانی قبول حیات از جهه زایل گشت برفور متلاشی گردد.»
- (۱) چهار
(۲) سه
(۳) دو
(۴) یک
- ۷- آثار درج شده در هر گزینه از نظر نوع نوشتاری (نظم یا نثر) یکسان‌اند. به جز.....**
- (۱) فی حقيقة العشق - فیه‌مافیه - قصص الانبیا
(۲) کلیله و دمنه - گلستان - از پاریز تا یاریس
(۳) قصہ شیرین فرهاد - مذکرة الاولیا - مثل درخت در شب باران
(۴) تمہیدات - بخارای من، ایل من - کویر
- ۸- چنان‌چه بخواهیم ایيات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «مجاز - جناس تام - تضاد - نغمة حروف - استعاره» مرتب کنیم، کدام ترتیب درست است؟**
- وآن‌که قربان رهت گشت ز کیشش چه خبر?
تشنه چشمه نوش تو ز نیشش چه خبر?
چون بود کشته عشق از پس و پیشش چه خبر?
در جهان هر که غریب است ز خویشش چه خبر?
عُرچه قضاب ز جان دادن میشش چه خبر?
- (الف) آشنای تو ز بیگانه و خویشش چه خبر?
(ب) هدف ناوک چشم تو ز تیغش چه زیان?
(ج) هر که را شیر ز بیش آید و شمشیر از پس
(د) اگر از خویش نباشد خبرم نیست غریب
(ه) تو چنین غافل و جان داده جهانی ز غمت
- (۱) د - ج - ه - ب - الف
(۲) ج - الف - ه - د - ب
(۳) ه - د - ج - الف - ب
(۴) الف - ج - د - ه - ب

این طرفه که می‌نالم و پیوسته خموشم؛ جناس نامحسان - تناقض
می‌خورم جامی و زهری به گمان می‌نوشم؛ مجاز - استعاره
نه من سوخته خون می‌خورم و خاموشم؛ حسن آمیزی - تضاد
این چه سیل است که امشب بگذشت از دوشم؛ جناس همسان - اغراق

-۹- هر دو آرایه نوشته شده در برابر کدام بیت، درست است؟

- ۱) خلقی ز فغانیم به فغانند ولیکن
- ۲) می‌درم جامه و از مددعیان می‌پوشم
- ۳) هر دم ای شمع چرا سر دل آری به زبان
- ۴) دامنم دوش گر از خون جگر پر می‌شد

-۱۰- در کدام بیت، آرایه‌های «استعاره - تشبیه - ایهام - مجاز - حسن تعلیل» به کار رفته است؟

مگر هر شب گذر دارد بر آن گیسوی مشک‌آگین؟
ز آن روی جهانی به جمالش نگران شد
کرده است از تشنگی بیرون زبان خویش آب
تا قفس هست چرا حسرت گلزار کشم؟

-۱۱- ترتیب آرایه‌های «ایهام تناسب - ایهام - اسلوب معادله - تضمین - تشبیه» کدام است؟

بوی جوی مولیان آید ولی از جا مشو
گانددر آید بامداد از روزنست
ورنه همای گوشة ویرانه خودیم
که انجم تیرگی را از دل شب‌ها نمی‌شود
گاوحدي را می‌کشی با این وفاداری که هست

- (۱) ج - ۵ - ۵ - ب - ب (۲) ۵ - ۵ - ج - ۵ - الف

- (۱) ج - الف - ۵ - ب - ب (۲) ۵ - ب - ج - ۵ - الف

-۱۲- تعداد «وابسته‌های وابسته» در کدام گزینه متفاوت است؟

نعل وارونی به بای دیده بینازید
به چشم آتش اتگر سرمدای است خاشاک است
پی این مور می‌باشد کلید قفل صحرایی
نداره حاجت دامی دگر، صیاد قربانی

- ۱) سیر نرنگ جهان وقف تغافل خوش تراست
- ۲) فروغ جوهر هر کس به قدر همت اوست
- ۳) به امیدگشاد دل نگردی از خطش غافل
- ۴) تحیر انتقام یک جهان وحشت کشید از من

-۱۳-

جوی آب از عکس گل بر خویش می‌پیچد مدام
سبره دیما ابر دیباباف و بستان کارگه
بی می و مطرب به فصلی این چنین نتوان نشست

- (۱) ۱۰ - ۹ - ۲ (۲) ۸ - ۷ - ۴

-۱۴- در کدام گزینه، به نقش دستوری واژه‌های مشخص شده اشاره شده است؟

چون جهان نایايدار آمد جهان چون خوانمت?
با چنین اجلال و رتبت آسمان چون خوانمت؟

- «ای همه جهان ز تو پاینده جهان چون خوانمت؟
آسمان‌ها چون زمین مرگب دریان توست

- (۱) منادا - مسند - مسند - مسند - قید
(۲) نهاد - مسند - نهاد - مسند - قید

- (۱) منادا - مسند - مسند - مسند - حرف ربط
(۲) نهاد - مسند - متمم - متمم - حرف ربط

-۱۵- در همه گزینه‌ها، تعداد «ترکیب‌های اضافی» با تعداد «ترکیب‌های وصفی» برابر است، به جز.....

هر چشم که بر لعل قدح‌نوش تو افتاد
و آن‌چه آن مه را به خاطر نگزد دید من است
گوی توفیق از این عرصه نبرده است کسی
کیست این شمع پریشان شده را سرگیرد؟

- ۱) یکباره نظر بست ز سرچشمۀ کوثر
- ۲) آن‌چه دائم بگزد از چرخ فریاد من است
- ۳) غیر از آن کس که سر خود به گریبان برده است
- ۴) خلوت عشق کجا، نغمۀ منصور کجا؟

- ۱۶- با توجه به ایات زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟
- چون سپند آید سویدا در دل عاشق به رقص
آن چنان کز خط کشیدن صفحه باطل می‌شود
من به آهی کوه غم از پیش دل برداشتیم
- در هیچ جمله‌ای نهاد جدا حذف نشده است.
 - در همه بیت‌ها جمله پیرو وجود دارد.
- ۱۷- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟
- مرغی به اشانه خود خار اگر برد
 - وطن از باد به خون‌گرمی غربت نرود
 - اگر داغ غریبی سرمه سازه استخوان را
 - وطن هر چند دلگیر است بر غربت شرف دارد
- ۱۸- کدام گزینه با بیت «تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست» متناسب‌تر است؟
- نصیحت دل آگاه‌گوش دار مخسب
سالکان راست راهی چون حجاب نور نیست
که چون پیوست جان آسمانی بازمی‌ها!
وگرنه دیده ظاهر، حجاب بینایی است
- حصار جسم تو از جشم و گوش یورخنه است
 - از حجاب ظلمت آسان است بیرون آمدن
 - میان نور و ظلمت التیامی نیست، حیرانم
 - به نور عشق مگر چشم دل گشاده شود
- ۱۹- کدام گزینه با مضمون بیت «عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را» تناسب بیشتری دارد؟
- در ترازوی مكافات برابر باشد
باتاج و تخت شاه مقابل نهاده‌اند
خانه شاه و گدا در ره سیلاب یکی است
در قടدن سایه شاه و گدا یکسان بود
- به ادب بامه سرکن که دل شاه و گدا
 - این خواب راحتی که به درویش داده‌اند
 - عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق
 - بر نمی‌دارد زمین خاکساری امتیاز
- ۲۰- مضمون کدام بیت متفاوت است؟
- چو من زین درد بی درمان تخواهم گشت آسوده
 - رخم را مرهم شمار و طالب دارو می‌اش
 - ای طبیب، از بهر درد ما غم درمان مخور
 - جراحت دل عاشق دوایذیر نباشد
- ۲۱- کدام گزینه با بیت «مستمع، صاحب‌سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد» متناسب‌تر است؟
- بس بود فهمیدگی از مستمع، تحسین مرا
لب رنگی سخنان غنچه تصویر تسد
میار از خلوت آیینه، ای طوطی سخن بیرون
که درد حویش از یاران یکدل باز می‌دارد؟
- حسن بی‌اندازه را حیرت سزاوار است و بس
 - دهن تیگ تو هرجاکه به گفتار آید
 - به زندان مكافات قفس می‌افکنی خود را
 - حضور غنچه در گفتار آورده است بلبل را
- ۲۲- کدام گزینه با بیت «راستی خاتم فیروزه بواسحاقی / خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود» تناسب کمتری دارد؟
- ز تخت جم سخنی مانده است و افسر کی
گفت افسوس که آن دولت بیدار بخفت
شمع را آفته سر افسر زریزین آمد
تو اکنون بر سر گورش کلاغی پاسبان بینی
- شکوه سلطنت و حسن کی ثباتی داد
 - گفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو؟
 - عافیت می‌طلبی بگذر از اندیشه جاه
 - امیری را که بر قصرش هزاران پاسبان بودند

۲۳ - مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

- هر زبان گوشی و هر گوش زبانی دارد
 شربت سیمرغ نتوان در گلوبی مور ریخت
 تا توان کرد نصیحت به زبان نگذاری
 هر نواع گوشی و هر گوش نوایی دارد
- ۱) هیچ قفلی به کلید دگری وانشود
 ۲) هر سخن گوشی و هر می ساغری دارد حدا
 ۳) حسن کردار ز هر عضو زبانی دارد
 ۴) طرف فاخته را سرو به بلبل نهد

کدام گزینه با بیت «عشق چون آید، بود هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را» تناسب بیشتری دارد؟

- عجب که عشق رهاند از این کمند تو را
 می شناسد اندکی قدر گلاب عشق را
 موم را سر پنجه با خورشید انور کردن است
 زبون عقل بود عاشقی که رسوانیست
- ۱) چنین که عقل کشیده است زیر بند تو را
 ۲) هر که را در مغز پیچیده است بوی عقل خام
 ۳) عقل را با عشق عالم سوز گردیدن طرف
 ۴) می ای که خستت ز خم برنداشت که زور است

۲۴ - مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- هر که دامن بر شمر چون سرو از استغنا فشاند
 که همچو سرو از این باغ چید دامن را
 که به خاطر گرهی نیست ز ییوند مرا
 سرو را بیشن از درخت پرثمر می پرورد
- ۱) از بهاران خلعت سر سبزی جاوید یافت
 ۲) کسی ز قید خزان و بهار شد آزاد
 ۳) شادم از بی بری خویش در این باغ چو سرو
 ۴) گلشن آرایی که دارد از بصیرت بهره ای

سایت کنکور

Konkur.in

زبان عربی (عمومی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (٣٥ - ٢٦):

٢٦ «هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون؟»:

١) آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابر هستند؟

٢) آیا کسانی که می‌دانستند با آنان که نمی‌دانند، برابر هستند؟!

٣) آیا آنان که علم دارند با کسانی که هیچ نمی‌دانند، برابر هستند؟!

٤) آیا کسانی را که می‌دانند با آنان که نمی‌دانند، در یک سطح می‌داند؟!

- «إنما قيمة الإنسان بأعمال يحسنتها لا بأسبابها!»:

١) ارزش هر انسانی به کارهایی است که نیکو انجام می‌دهد، نه به دودمان‌هایش!

٢) ارزش انسان فقط به کارهایی است که آن‌ها را به خوبی انجام می‌دهد، نه به اصل و نسب‌هایش!

٣) ارزش آدمی تنها به کارهایی است که آن‌ها را نیکو انجام داده است، نه به اصل و نسبش!

٤) همانا ارزش هر انسانی به کارهایی است که آن‌ها را خوب انجام می‌دهد، نه منسوبانش!

٢٨ «نشرت إحدى الصحف الفرنسية عند موت أخيه الآخر عنواناً خطأ!»:

١) یکی از روزنامه‌های فرانسه هنگام مرگ برادر دیگرش، عنوانی اشتباه را منتشر کرد!

٢) یک روزنامه فرانسوی در هنگام مرگ آخرین برادر او، عنوان اشتباهی را منتشر کردا

٣) یکی از روزنامه‌های فرانسوی هنگام مرگ برادر آخریش، عنوانی اشتباه را منتشر کردا

٤) یکی از روزنامه‌های فرانسه پس از مرگ آخرین برادر او، به اشتباه عنوانی را منتشر کردا

٢٩ «الذين أفادوا البشرية بأعمالهم العظيمة لن يتنسى ذكرهم في ذاكرة التاريخ!»:

١) آنان که بشر از کارهای بزرگشان فایده برده‌اند، یادشان در حافظة تاریخ فراموش نخواهد شد!

٢) کسانی که با کارهای بزرگشان به بشریت سود رسانده‌اند، در حافظة تاریخ یادشان فراموش نخواهد شد!

٣) آنان که با کارهای بزرگشان به بشریت سود می‌رسانند، یادشان هرگز در حافظة تاریخ فراموش نخواهد شد!

٤) کسانی که با کارهای بزرگی که انجام داده‌اند، به بشریت سود رسانده‌اند، یادشان در حافظة تاریخ فراموش نمی‌شود!

٣٠ «من كان له لسان لين و خلق حسن أقبل الناس على كلامه!»:

١) هرکه دارای زبانی نرم و زیباروی باشد، مردمان سخن وی را قبول می‌کنند!

٢) هرکه ترمی گفتار و خوش‌خلقی داشته باشد، مردم به سخن او رؤی می‌آورند!

٣) هرکه زبانی نرم و خلقی نیکو داشته باشد، مردم به سخشن روی می‌آورند!

٤) هرکس زبانش نرم و اخلاقش نیکو باشد، مردمان سخن او را می‌پذیرند!

٣١ «إن كبد الع霍ت يحتوي على زيت يستعمل لصناعة مواد التجميل فلذلك يقوم الإنسان بصيده في المحيطات!»:

١) انسان در اقیانوس‌ها به صید نهنگ اقدام می‌کند؛ زیرا کبد آن دارای روغنی است که در صنعت مواد آرایشی مورد استفاده قرار می‌گیرد!

٢) کبد نهنگ دارای روغنی است که برای ساخت مواد آرایشی مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ بدین خاطر انسان به صیدش در اقیانوس‌ها می‌پردازد!

٣) کبد نهنگ در بردارنده روغنی است که در صنعت مواد آرایشی استفاده می‌شود؛ بدین خاطر انسان در اقیانوس‌ها اقدام به شکار آن کرده است!

٤) کبد نهنگ دارای نوعی روغن است که برای ساخت مواد آرایشی استفاده می‌شود؛ به این خاطر انسان در اقیانوس‌ها آن را شکار می‌کنند!

٣٢ «إذا أصيب الإنسان بمرض خطير يدرك أن العافية هي أجمل لباس!»:

١) انسان فقط زمانی متوجه می‌شود که سلامتی اش زیباترین لباس است که دچار یک بیماری لاعلاج شود!

٢) هرگاه انسانی دچار یک بیماری خطروناک شود، متوجه می‌شود که سلامتی زیباترین لباس‌هاست!

٣) اگر انسان دچار بیماری خطروناکی بشود، می‌فهمد که سلامتی او زیباترین لباس است!

٤) هرگاه انسان دچار بیماری خطروناکی شود، می‌فهمد سلامتی زیباترین لباس است!

٢٣ - عین الصحيح:

- ١) بنی الفرد نوبل مختبره صغیراً و بدأ بالعمل فيه؛ الفرد نوبل آزمایشگاه کوچکش را ساخت و شروع به کار در آن کرد!
- ٢) تساعد البنات أمهن في أعمال البيت مسروقة؛ دختران با شادمانی به مادرشان در کارهای منزل کمک می‌کنند!
- ٣) من يساعد الآخرين فقيراً فهو إنسان شريف؛ هرگز به دیگران با نداری کمک کند، انسان شریف است!
- ٤) كانت الأمّ الحنون تُرضع صغيرها الجائع؛ مادر با مهربانی به کودک خردسال گرسنه اش شیر می‌داد!

٢٤ - عین الخطأ:

- ١) إن الداء والدواء قد انطويوا في داخلك أيها الإنسان؛ اي انسان، بیماری و دارو در درونت به هم پیچیده تسدہ‌اندا
- ٢) يوم القيمة يوم لا يبعُ فيه ولا خلقة؛ روز قیامت همان روزی است که در آن هیچ فروشی و هیچ دوستی‌ای نیست!
- ٣) ليت المباني في المدن والقرى تُبني مرصوصة؛ کاش ساختمان‌ها در شهرها و روستاهما محکم ساخته شوندا
- ٤) لا عقل لمن يفتخر بأنسابه و ثروته؛ کسی که به دودمان‌ها و ثروتش افتخار می‌کند، هیچ عقلی ندارد!

٢٥ - «کارگران با سختکوشی در کارخانه مشغول به کار هستند»؛ عین الصحيح:

- ١) يشتغل العمال في المصانع مجتهدين!
- ٢) يشتغلون العمال في المصانع مجتهدين!
- ٣) العمال المجتهدون يشتغلون في المصانع

■■■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٤٢ - ٤٦):

إن سور الصين العظيم واحد من أهم المعالم الأثرية التي تجذب هواة التاريخ والطبيعة من جميع أنحاء العالم. كما يُعد من عجائب الدنيا السبع الجديدة ولكن تسود حوله العديد من الغرافات التي لم تثبت علمياً كإمكانية مشاهدته من الفضاء. بدأ الصينيون القدماء ببناء أسوار منذ القرن الثامن قبل الميلاد لدفع الهجمات من قبل القبائل الوحشية. وفي سنة ٢٢١ قبل الميلاد حين تشكلت أول امبراطورية صينية سرّعت عملية البناء بأمر من الملك ولكن مد السور كان مستمراً حتى سنة ١٦٤٤ الميلادي.

يمتد هذا السور على الحدود الشمالية والشمالية الغربية للصين وبلغ طوله إلى حوالي واحد وعشرين مليون متراً واستُخدمت في إنشائه مواد مختلفة كالطين والحجارة والطوب (أجر) وفقاً لموقعه الجغرافي. وبلغ عرضه إلى أربعة أمتار في أعلىه وتسعة أمتار في قاعدته. ويختلف ارتفاعه بين ثلاثة وثمانية أمتار. وُضعت أبراج للحراسة كل ٢٠٠ متر طولها اثناعشر متراً ورغم كل الجهد الذي بذلها الصينيون في بنائه، لم يكن السور قادرًا في الدفاع عن البلاد ضد هجمات الأعداء!

٢٦ - عین الخطأ:

- ١) كانت القبائل الوحشية تقدر على أن تهجم على الصن
- ٢) شارك أجيال مختلفة في بناء سور يُعد الأطول في العالم!
- ٣) لم يستخدم الطين لبناء سور الصين العظيم في بعض المناطق!
- ٤) لا يذهب لمشاهدته سور الصين العظيم إلا من كان معجبًا بالتاريخ

٢٧ - عین الصحيح:

- ٢) كلما ازدادت شهرة شيء، تزداد الخرافات حوله!
- ٤) إن سور الصين العظيم يحيط بالصين كاملاً!

١) مازال الصينيون يستفيدون من هذا السور لأغراض دفاعية!

٣) يمكن رؤية سور الصين العظيم عن سطح القمر!

٢٨ - لماذا بنى سور الصين العظيم؟ بنى :

- ٢) ليجلب السلام والسعادة للصينيين!
- ٤) ليمنع العدو من الهجوم عليها!

١) ليجذب السياح من جميع أنحاء العالم!

٣) ليكون واحداً من عجائب الدنيا!

٢٩ - على حسب النص :

- ٢) هناك ستة أبراج في كل كيلومتر واحداً
- ٤) انتهت عملية بنا السور و مدة في القرن الثالث قبل الميلاد

١) كان سور الصين مشروعاً دفاعياً عسكرياً

٣) كان الطوب المادة الأهم في بنا السور!

■ عین الصحيح في الإعراب والتخليل الصرفی (٤٢ - ٤٥):

٤٠ - «ثبت»:

- ١) فعل مضارع - للغائية - مزيد ثلاثة من باب إفعال - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- ٢) فعل ماضٍ - للغائية - مزيد ثلاثة (مصدره: إثبات) - معرب / فعل و الجملة فعلية
- ٣) للغائية - مزيد ثلاثة بزيادة حرف واحد - مجهول / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعلية
- ٤) فعل مضارع - مزيد ثلاثة من باب إفعال - مجهول / فعل و نائب فاعله «علميًّا»

٤١ - «سرعت»:

- ١) فعل مضارع - للغائية - مزيد ثلاثة / فعل و الجملة فعلية
- ٢) للغائية - مزيد ثلاثة من باب «تفعل» - متعدٌ / فعل و فاعله «عملية»
- ٣) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثة من باب «تفعل» - لازم / فعل و فاعله «عملية»
- ٤) للغائية - مزيد ثلاثة من باب «تفعيل» - لازم - معلوم / فعل و الجملة فعلية

٤٢ - «الصينيون»:

- ١) اسم - جمع سالم للمذكر - معرفة بالعلمية - معرب / فاعل و مرفوع بالواو
- ٢) جمع سالم للمذكر (مفرد: الصين) - معرف بأل / فاعل و مرفوع و علامه رفعه «و»
- ٣) جمع سالم للمذكر - معرف بأل - معرب / فاعل لفعل «بذل» و مرفوع بالواو
- ٤) اسم - جمع تكثير أو مكسر - معرب / فاعل و مرفوع

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ - ٥٣):

٤٣ - عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ١) تُمنج جَوَبَرْ بوبل في مجالات مُحدَّدة!
- ٢) إنَّ الجرَّادة تَقْضِي أوراقَ الأشجارِ و شَلَفَهَا
- ٣) هاتانِ البنتانِ تَقْوَمانِ بِجَوَلَةِ عِلْمَيَّةِ مَبَسِّمَتَيْنِ
- ٤) تَلْفَظُ هذه الحروف الأربع مَوْجُودٌ في اللهجاتِ الدارجةِ

٤٤ - عین الخطأ في التعريف:

- ١) العصاراة: عصارة الشيء خاصة الفواكه!
 - ٣) الخيط: ما تُصنَع منه الألبسة والأحبال!
 - ١) انتشر الديناميت في أنحاء العالم: نحو
 - ٣) تُستخدم هذه المادة في حفر الماجمـات: نجم
- ٤٥ - عین الخطأ عن مفرد الأسماء التي تحتها خط:
- ٢) الشريط: نسيج ممدود ضيق العرض
 - ٤) الرَّيب: الشك و عدم اليقين في موضوع
 - ٢) قالوا بأفواهِهم ما لم يكن في قلوبِهم: فم
 - ٤) لهذا العالم تجارب في مجالات متعددة: مجال

٤٦ - عین «لا» النافية للجنس:

- ١) لا الحياة مع اليأس!
- ٣) لا عنده صداع فيستطيع الذهاب إلى المدرسة!

٤٧ - عین حرفاً مشبهاً بالفعل يؤكد الجملة:

- ١) «ألا انَّ أولياء الله لا خوف عليهم»
- ٢) من زعم أنه جرم صغير فهو الجاهل!
- ٣) بكاء الطفل يدل على أنه جائع!
- ٤) كأنَ المشتري متربَّد في شراء هذا القميص!

Konkur.in

٤٨ - عین الصحيح عن نوع «لا»:

- ١) المسلمين لا يسبّوا معبدات المشركين؛ النافية
- ٢) إن كنت تصرّ على هذا العمل فلا بأس؛ النافية للجنس
- ٣) يبلغ الصادق بصدقه ما لا يبلغه المحتال باحتياله؛ النافية
- ٤) ألم تتبّع من كتابة هذه المقالة يا أحمد؟ لا، لم أنه بعدًا؛ النافية

٤٩ - عین ما فيه الحال أكثر:

- ١) إله تُهملون حيًّا و تُكرمون ميتًا؟!
- ٢) بعد أن مات ولدتها عاشت وحيدة و حزينة!
- ٣) يولد الباندا ضعيفاً و هو أصغر حجماً من الفتران!
- ٤) هؤلاء المؤمنون يتّقىون الصلاة و يؤتون الزكوة و هم راكعون!

٥٠ - عین الخطأ للفراغ لإيجاد أسلوب الحال: «نحن نساعد المساكين بالله!»

٤) و نحن مؤمنين	٣) مؤمنين	٢) مؤمنات	١) مؤمنين

سایت کنکور

Konkur.in

دین و زندگی

- ۵۱- علت اعتماد و اطمینان افراد مؤمن به دستورات الهی چیست و قرآن کریم ارتیه جاودا نه آنان را چه می داند؟

- (۱) علم انسان مؤمن به عدالت خدا - فردوس

- (۲) علم انسان مؤمن به عدالت خدا - مقام قرب

- (۳) مشخص بودن واجبات و محرمات برای انسان مؤمن - فردوس

(۴) مشخص بودن واجبات و محرمات برای انسان مؤمن - مقام قرب

- ۵۲- منشأ پیدایش این پرسش در ذهن انسان که «اگر خداوند از قبل، سرنوشت و آینده مرا می داند، پس دیگر تلاش و اراده من، چه نقشی در آینده ام دارد؟» چه می باشد؟

- (۱) تسری علم خدا به پایان و نتیجه و فرایند امور

- (۲) تعلق دانش الهی به سلسله تصمیم ها و عوامل مؤثر در آن

- (۳) قیاس علم خداوند متعال با علم انسان

- ۵۳- وقتی وزیر سليمان آصف بن برخیا توانست در یک لحظه تخت بلقیس (ملکه سیا) را از مسافتی دور انتقال دهد، پیامد کدام ویژگی انسان است و این توانایی از چه راهی قابل دسترسی است؟

- (۱) ایمان و عمل صالح - مراتب بندگی

- (۲) رساندن به مراتب از ولایت الهی - مراتب شکر

- ۵۴- عامل و سبب اصلی در حریص شدن انسان ها نسبت به گناه چیست و چه کسانی به دنبال حریص شدن مردم هستند؟

(۱) ممانعت - «الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ»

(۲) تحریک - «الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ»

- ۵۵- مردی که در راه بازگشت از جنگ صفين از امام علی (ع) درباره قضا و قدر پرسید، چه برداشت نادرستی در این باره داشت و امام علی (ع) نتیجه این نوع برداشت را چه می داند؟

- (۱) قضا و قدر جبری و حتمی است. - مأجور بودن از تمام حرکات و سکنات در جنگ

- (۲) قضا و قدر جبری و حتمی است. - بطلان پاداش و مجازات الهی

- (۳) اختیار انسان در دایرة قضای الهی نمی گنجد. - مأجور بودن از تمام حرکات و سکنات در جنگ

- (۴) اختیار انسان در دایرة قضای الهی نمی گنجد. - بطلان پاداش و مجازات الهی

- ۵۶- از کدام بخش از آیات ۳۲ و ۳۳ سوره یوسف، امدادهای الهی برای نجات حضرت یوسف (ع) قابل برداشت است؟

(۱) «وَلَئِنْ لَمْ يَفْعُلْ مَا أَمْرَهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَئِنْ كُوَنَّا مِنَ الصَّاغِرِينَ»

(۲) «رَبُّ السَّجْنِ أَحَدٌ إِلَى مَا يَذَعُونَ إِلَيْهِ»

(۳) «وَإِلَّا تَضَرَّفَ عَلَيْكُمْ كَيْدُهُنَّ أَصْبَتَ إِلَيْهِنَّ»

- ۵۷- علیت هر کدام از عبارت های قرآنی زیر به ترتیب کدام است؟

- «لَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

- «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ»

- «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

(۱) «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» - «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

(۲) «مَا لَهُمْ مِنْ دُولَةٍ مِنْ وَلِيٍّ» - «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» - «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»

(۳) «مَا لَهُمْ مِنْ دُولَةٍ مِنْ وَلِيٍّ» - «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

(۴) «إِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» - «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» - «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»

- ۵۸- بیت «رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند / بنگر که تا چه حد است مکان آدمیت» با کدام عبارت شریفه هم آوازی دارد؟

(۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَدِيهُمْ سُبْلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعْنَ الْمُحْسِنِينَ»

(۲) «مَا زَيَّتْ شَيْئًا إِلَّا وَرَأَيْتَ اللَّهَ قَبْلَهُ وَمَعْدُوهُ وَمَعْهُ»

(۳) «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ ذَسَاهَا»

(۴) «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرْبَى أَمْنَوْا وَأَنْفَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ»

۵۹- بیت زیر، بیانگر کدام آیه شریفه است؟

«ما همه شیران ولی شیر غلّم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم»

- (۱) «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءٍ»
 (۲) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»
 (۳) «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»
 (۴) «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْفَهِيزُ»

۶۰- اگر از ما بپرسند: «آیا ما می‌توانیم به ذات خدا پی ببریم و بدانیم که او چیست؟»، چه پاسخی را مناسب می‌بینیم؟

- (۱) چون ذهن ما به حقیقت خداوند احاطه پیدا نمی‌کند از این‌رو نمی‌توانیم صفات و ویژگی‌های خداوند را از راه شناخت مخلوقاتش بشناسیم.
 (۲) چون خداوند حقیقتی نامحدود دارد و در ظرف ذهن ما نمی‌گنجد، هر چیزی که برای او فرض کنیم او را در حد تصورات ذهنی خود یابین آورده و محدود کرده‌ایم.
 (۳) خداوند نور هستی است، یعنی تمامی موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند و وجودشان به وجود او وابسته است.
 (۴) انسان در پشت پردهٔ ظاهر و در یکی از چیزی می‌تواند خدا را ببیند که در قدم نخست مشکل به نظر می‌آید اما هدفی امکان‌پذیر و قبل دسترس است.

۶۱- علت وجود روزه در کلام امیرالمؤمنین (ع) کدام است و مؤید کدامیک از طرق تقویت‌کنندهٔ اخلاص است؟

- (۱) ابتلای اخلاص مردمان - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطانی
 (۲) ابتلای اخلاص مردمان - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
 (۳) ابعاد قلوب از هوی و هوس - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطانی
 (۴) ابعاد قلوب از هوی و هوس - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

۶۲- حضرت زینب کبری (س) یا ایجاد کدام عبارت شریفه برق شادی و سرور را از دیدگان یزید ریود و غرور او را درهم نوردید؟

- (۱) «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم.»
 (۲) «و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد.»
 (۳) «جه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغفور بسازد.»
 (۴) «آنان که کافر شدند تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم (این مهلت) به نفع آن‌هاست.»

۶۳- داشتن شخصیت ثابت و پایدار و بخورداری از آرامش روحی برای انسان موحد نشأت گرفته از چیست و از منظر او دشواری‌های زندگی مؤید

چه موضوعی است؟

- (۱) معتقد بودن به وحدانیت الهی - نشان‌دهندهٔ خشنودی خدا از عملکردش
 (۲) مخلص بودن در عبودیت الهی - بستری برای رشد و شکوفایی
 (۳) مخلص بودن در عبودیت الهی - نشان‌دهندهٔ خشنودی خدا از عملکردش
 (۴) معتقد بودن به وحدانیت الهی - بستری برای رشد و شکوفایی

۶۴- مطابق با روایات اهل بیت (ع) چه زمانی انسان، گناهان را به سوی خود می‌کشاند و مذمت کدام رفتار نسبت به گناه از خود گناه بیشتر است؟

- (۱) نترسیدن از گناهان اندک - فراهم کردن زمینهٔ گناه
 (۲) فکر بسیار دربارهٔ گناهان - فراهم کردن زمینهٔ گناه
 (۳) نترسیدن از گناهان اندک - کوچک شمردن گناه

۶۵- اعتقاد به انحصار حق تصرف و سربرستی در امور عالم برای خداوند متعال، بازنتاب اعتقاد به کدام آیه شریفه است و چه زمینه‌ای را فراهم می‌آورد؟

- (۱) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٌّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» - رد پذیرش و اگذاری ولایت الهی به پیامبر (ص)
 (۲) «وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» - قبول پذیرش و اگذاری ولایت الهی به پیامبر (ص)
 (۳) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٌّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» - رد پذیرش و اگذاری ولایت الهی به پیامبر (ص)
 (۴) «وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» - رد پذیرش و اگذاری ولایت الهی به پیامبر (ص)

۶۶- کدام یک از آیات شریفه به ترتیب منادی‌گر سنت‌های خاص و عام الهی هستند؟

- ۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لِنَهْدِيَنَّهُمْ شَبَلَنَا ...» - «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُجَّهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»
- ۲) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لِنَهْدِيَنَّهُمْ شَبَلَنَا ...» - «أَخْبَسَ النَّاسَ أَنْ يَتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا ...»
- ۳) «كُلَا نَمِدٌ هُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكِ ...» - «أَخْبَسَ النَّاسَ أَنْ يَتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا ...»
- ۴) «كُلَا نَمِدٌ هُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكِ ...» - «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُجَّهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۶۷- اگر از ما بپرسند: «زمینه‌ساز شکوفایی اختیار چیست؟» در پاسخ چه می‌گوییم و آیه شریفه «ذلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيكُمْ ...» مؤید کدام یک از شواهد اختیار است؟

- ۱) حقیقی و وجودی بودن اختیار - نظر و تصمیم
- ۲) قانونمندی جهان - نظر و تصمیم
- ۳) قانونمندی جهان - مسئولیت‌پذیری

۶۸- از آیه شریفه «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ خَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطمَانَ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْتَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خُسْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْحُسْرَانُ الْمُبْيَنُ» کدام موضوع برداشت می‌شود؟

- ۱) رویگردانی از خداوند متعال در زمان برخورد با سختی‌ها علت زبان‌کاری در دنیا و آخرت است.
- ۲) کسی که هوی و نفس خویش را به عنوان بت، معبد خویش قرار می‌دهد یقیناً دچار شرک عملی در بعد فردی است.
- ۳) زیان دنیا و آخرت، متبع زبان‌کاری آشکاری است که بندۀ سطحی‌نگر و یک جانبه‌نگر دارد.
- ۴) درخواست از کسی غیر از خدای بگانه، گمراهی عمیق و شرک عملی و عبادی است.

۶۹- براساس آیات ۱۵ و ۱۶ سوره هود: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم و که و کاستی نخواهند دید ...» در آخرت چه عاقبتی خواهند داشت؟

- ۱) آنان را با خیر و شر بیازماییم و به سوی ما بازگردانده می‌شوند در حالی که گرفتارند.
- ۲) به آنان مهلت می‌دهیم تا گناهانشان نزول یابد و برای آنان عذابی خوارکننده است.
- ۳) به تدریج گرفتار عذابشان می‌کنیم از آن راه که نصی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهیم.
- ۴) در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده‌اند بر ناد رفته و آن‌چه را که انجام می‌دهند، باطل است.

۷۰- از آیه شریفه «فَلَمَّا أَغْيَرَ اللَّهُ أَبْغَى زَبَابِدَهُ وَ هُوَ زَبَابِدُ كُلِّ شَيْءٍ ...» چه موضوعی مستفاد می‌گردد؟

- ۱) توحید در ربوبیت خاستگاه عبودیت و توحید عملی است.
- ۲) توحید در ربوبیت بدان معناست که پیامبر رساننده فرمان‌های الهی است.
- ۳) همه چیز از آن خداوند متعال است و لذا همه چیز تحت سربرستی اوست.
- ۴) پرسش و پاسخ هر دو از طرف خداست و خداوند تنها مدیر جهان است.

۷۱- اگر گفته شود همه کائنات جهان وابسته به تقدیر الهی‌اند به کدام موضوع اشاره کرده‌ایم؟

- ۱) نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها از آن خدا و از علم خداست.
- ۲) مخلوقات عالم امکن با فرمان و حکم و اراده الهی انجام می‌پذیرد.
- ۳) تمام اندازه و حدودها و موقعیت مکانی و زمانی همگی وابسته به خواست و اراده الهی است.
- ۴) انجام و یه پایان رساندن و حتمیت بخشیدن امور وابسته به اراده خداوند متعال است.

۷۲- قوام بخش محبت الهی در قلب آدمی بازتاب چیست و مقاومت در برابر دام‌های شیطان نیازمند کدام است؟

- ۱) کم شدن غفلت از خداوند - اقبال به پیشگاه الهی
- ۲) نیایش با خداوند و استمداد از او - اقبال به پیشگاه الهی
- ۳) نیایش با خداوند و استمداد از او - دستیابی به درجه‌اتی از حکمت
- ۴) کم شدن غفلت از خداوند - دستیابی به درجه‌اتی از حکمت

۷۳ - عبارت قرآنی «مَنْ خَيَّثْ لَا يَعْلَمُونَ» اشاره‌گر کدام سنت الهی است؟

- (۱) سنتی که اگر انسان در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش روید، باطن خود را آشکار کند.
- (۲) سنتی که شامل حال کسانی است که در راه حق قدم می‌گذارند و سعادت اخروی و رضایت پرور دگار را هدف خود قرار می‌دهند.
- (۳) سنتی که با مهلت و نعمت، با اختیار خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث سنجین شدن بارگناهان می‌شود.
- (۴) سنتی ثابت و همیشگی که شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و هر انسانی چه مؤمن و چه کافر همواره در ابتلاء است.

۷۴ - از آیه شریفه «إِنَّمَا الْمُنْذَرُ بِمَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِنَ» کدام موضوعات مستفاد می‌گردد؟

- (الف) همه عالم در حال سیر به سوی خداوندی هستند که دائمًا به آن نیاز دارند و تاریخین به گننه الهی در حال حرکتند.
- (ب) هر موجودی در این عالم به اندازه خودش تجلیگاه قدرت و عظمت الهی و نیازمند بیوقفه به ذات اقدس الهی است.
- (ج) تمام موجودات عالم تکوین، آن به آن و لحظه به لحظه به طور علی الدوام به خدا نیازمند هستند.
- (د) موجودات پیوسته از خداوند درخواست می‌کنند، زیرا هر آن به خدا نیازمندند و همه امور عالم به تدبیر الهی صورت می‌گیرد.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «د»

۷۵ - دعای خالصانه پیامبر عظیم الشأن اسلام که می‌فرماید: «اللَّهُمَّ لَا تَكْلِنِنِ إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً غَيْرِ أَبْدَا» نتیجه درک کدام گزینه است؟

- (۱) «به هر جا بینگرم کوه و در و دشت / انشان از قامت رعننا تو بینم»
- (۲) «دوست نزدیکتر از من به من است / وین عجب تر که من از وی دورم»
- (۳) «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»
- (۴) «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست»

سایت کنکور

Konkur.in

ذیان انگلیسی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Nearly 14 billion years ago, the universe exploded out of virtually nothing. The first scientist to propose this astonishing theory, now known as the Big Bang, was George Lemaître (1894-1966). His idea ...88... by the work of Edwin Hubble (1889-1953), ...89... that the universe is expanding. If this is so, the entire cosmos must have originated from a single point of explosion. But what was that single point? Scientists call it a “singularity” – a tiny, infinitely dense dot that once ...90... all the matter of the universe. Such a thing is impossible to ...91..., and even astronomers do not really understand it. Yet ...92... a few minutes of the Big Bang, the single point would have been converted into an immense, expanding cloud of gas. Over millions of years this became the galaxies, stars, and planets of the universe.

88- 1) was supported	2) supported	3) has supported	4) been supported
89- 1) showed	2) which is shown	3) shown	4) which showed
90- 1) controlled	2) consisted	3) contained	4) composed
91- 1) ignore	2) deceive	3) imagine	4) practice
92- 1) through	2) within	3) by	4) with

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Two major dictionary publishers have chosen “pandemic” as the 2020 word of the year. Merriam-Webster and Dictionary.com both declared their choices on Monday. Merriam-Webster said its decision was based on the “extremely high numbers” of people who had looked up pandemic in its online dictionary in 2020. The word showed a major year-over-year increase in internet traffic, the company said.

The Merriam-Webster Learners’ Dictionary defines pandemic as an occurrence in which a disease spreads very quickly and affects a large number of people over a wide area or throughout the world.

Peter Sokolowski, an editor for Merriam-Webster told The Associated Press that major news events often have a technical word related to them. In the case of the coronavirus crisis, “the word pandemic is not just technical but has become general.” He added that pandemic is also a word that will likely be used in the future to describe this period in history.

Sokolowski noted that pandemic has roots in Latin and Greek. It is a combination of “pan,” meaning for all, and “demos,” for people or population. Pandemic dates to the mid-1600s, when it was used widely for “universal.” Around that time, it also began appearing in medical literature after the plagues of the Middle Ages, he said.

93- What is the best title for the passage?

- 1) How Will 2020 Be Remembered in the Future?
- 2) Online Dictionaries Get Popular in the Pandemic
- 3) Words That Entered English from Latin and Greek
- 4) “Pandemic” Chosen as 2020 Word of the Year

94- According to the passage, all of the following are TRUE, EXCEPT

- 1) events can only become major news if a technical word is related to them
- 2) “pandemic” was used mostly by experts before, but it’s a general term now
- 3) the year 2020 will be probably remembered by the word “pandemic”
- 4) it’s not the first time in history that the word “pandemic” gets popular

- 95- It can be concluded from the passage that “-demic” in the word “pandemic” is the same as “demo-” in the word
- 1) “demon,” which means “a bad character”
 - 2) “demolish,” which means “to destroy”
 - 3) “democracy,” which means “rule of the people”
 - 4) “demonstrate,” which means “to show”
- 96- The underlined relative pronoun “which” in paragraph 2 refers to
- 1) pandemic
 - 2) occurrence
 - 3) disease
 - 4) dictionary

Passage 2:

Mother Teresa, was a Roman Catholic religious sister and missionary who lived most of her life in India. She was born on August 26, 1910 in today's Macedonia, with her family being of Albanian descent originating in Kosovo.

She was famous for founding the Missionaries of Charity, a Roman Catholic religious congregation, which in 2012 consisted of over 4,500 sisters and is active in 133 countries. Its mission was, in Mother Teresa's own words, to care for “the hungry, the naked, the homeless, the crippled, the blind, the lepers, all those people who feel unwanted, unloved, uncared for throughout society, people that have become a burden to the society and are shunned by everyone.” Members of the Missionaries of Charity must adhere to the vows of chastity, poverty and obedience as well as a fourth vow, to give “wholehearted free service to the poorest of the poor.”

Mother Teresa received numerous honors including the 1979 Nobel Peace Prize. In 2003, she was beatified as “Blessed Teresa of Calcutta.” She suffered a heart attack in Rome in 1983 while visiting Pope John Paul II. After a second attack in 1989, she received an artificial pacemaker. In 1991, after a battle with pneumonia while in Mexico, she suffered further heart problems. She died on September 5, 1997.

- 97- The main idea presented in the passage is
- 1) we should all try to do charity whenever possible
 - 2) the Missionaries of Charity is a great institution
 - 3) Mother Teresa was a great human being
 - 4) charities are what push humanity forward
- 98- Which of the following facts is NOT mentioned in the passage about Mother Teresa?
- 1) She was awarded the Nobel Peace Prize in 1979.
 - 2) Albania's international airport is named after her.
 - 3) She was born more than a century ago.
 - 4) She suffered more than one heart attack.
- 99- It can be concluded from the passage that what made Mother Teresa's mission distinguished was that she
- 1) made huge efforts to make other people's lives better
 - 2) was a truly religious person and believed in God
 - 3) won numerous awards for her lifetime efforts for humanity
 - 4) offered love and care to those who don't normally receive them
- 100- The word “shunned” in paragraph 2 can be best replaced with
- 1) left
 - 2) known
 - 3) believed
 - 4) called

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۲۰

جمعه ۱۴۰۰/۰۱/۲۰

آزمودهای سراسری کاج

کارپنده درسید را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

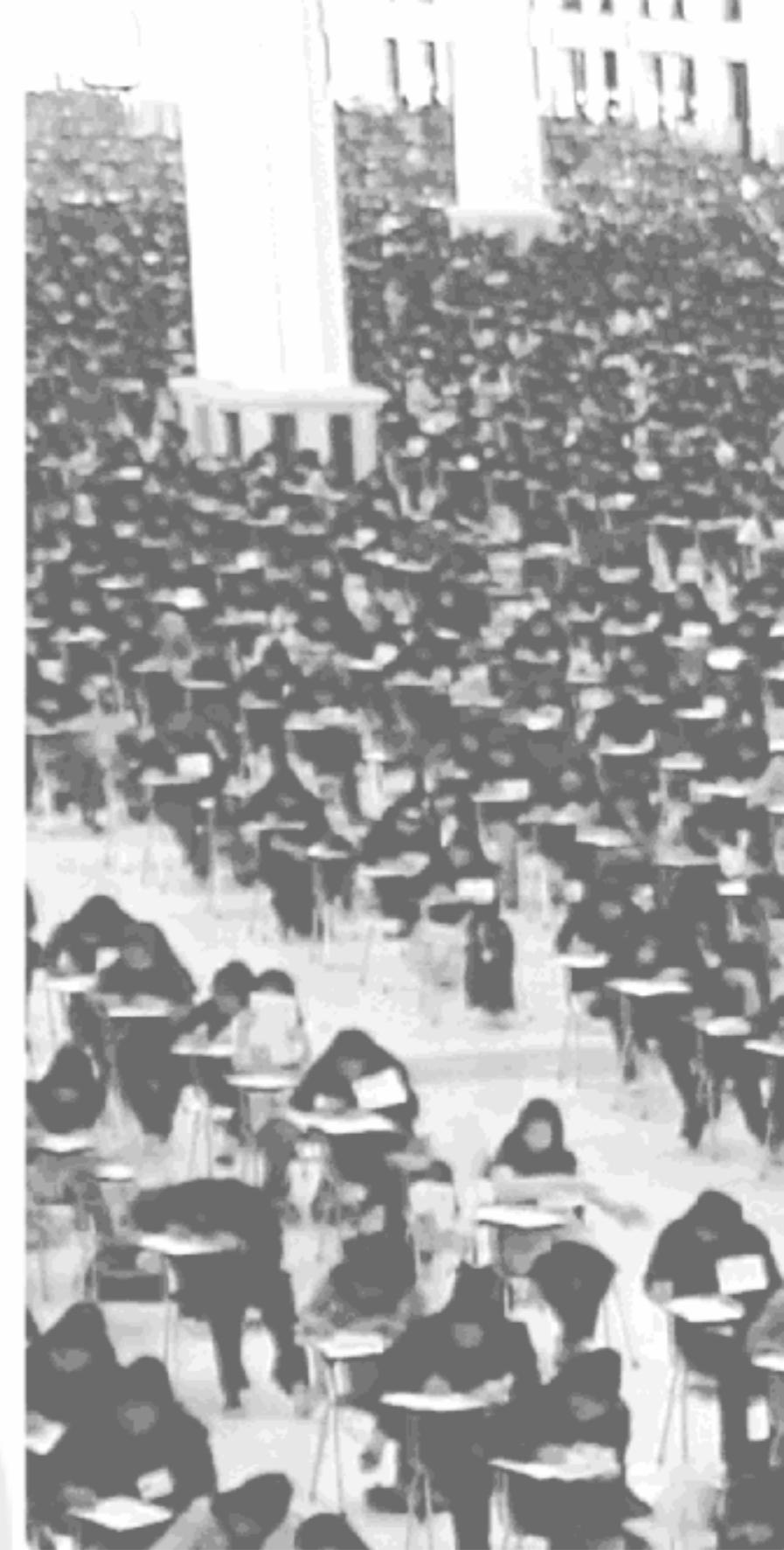
شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۱۰	مدت پاسخگویی: ۲۳۵ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		ردیف
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۵۰	۲۶	۷۵	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۷۵	۵۱	۹۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۱۰۰	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۱۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۱۴۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	زبان عربی (اختصاصی)	۱۵۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۱۷۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۱۹۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۱۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه ۲	۲۳۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

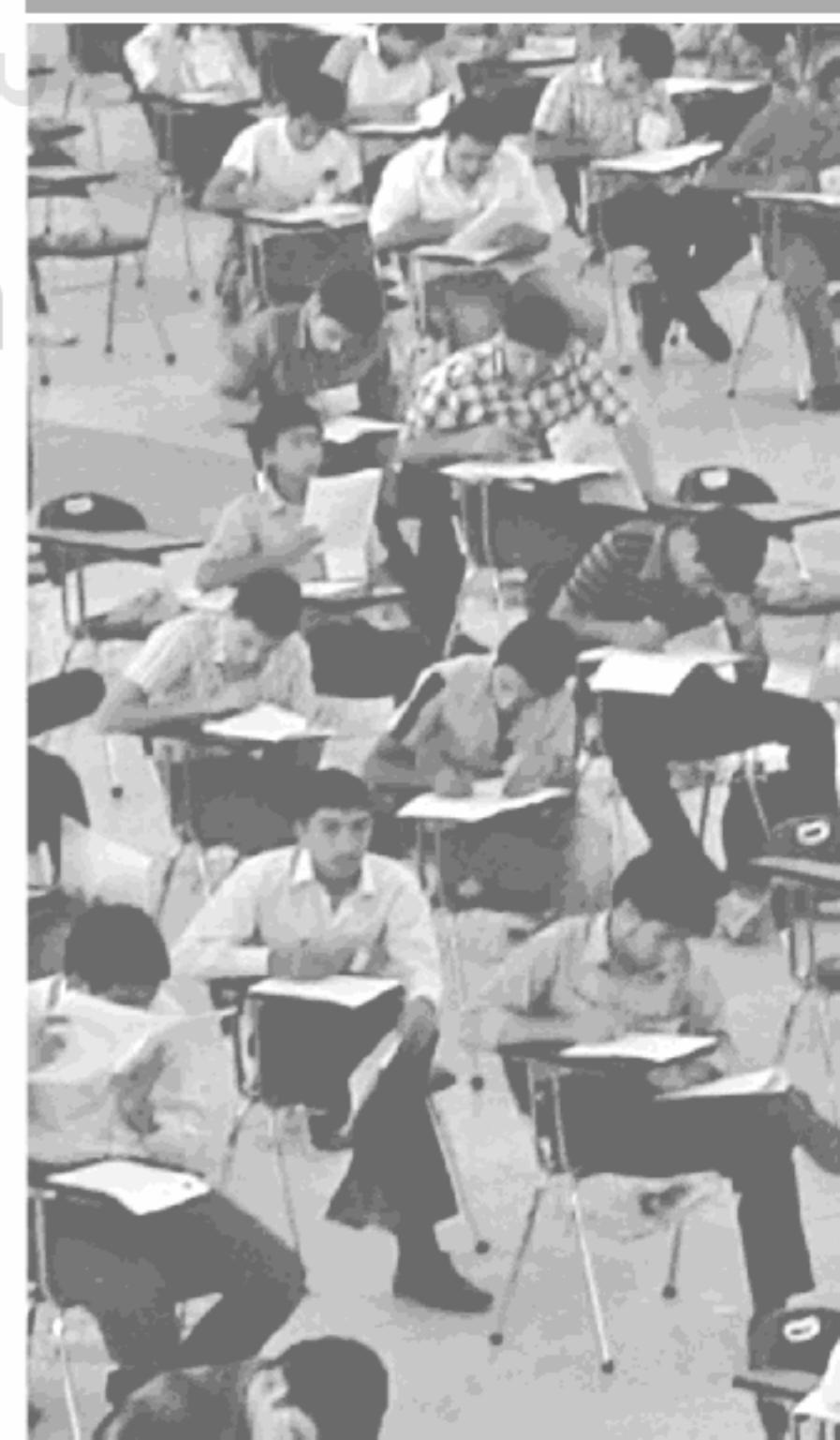
ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدنژاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیر نجات شجاعی	فارسی
حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان پریسا فیلو	روح‌الله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمانی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر حسن پیانی	دین و زندگی
حسین طبیبی - مریم پارسایان	امید یعنوی‌فرد - حسین طبیبی	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - مریم ولی‌عبدی‌پیش مینا نظری	محمد یگانه	ریاضیات
سیده مریم میرقاسمی - فاطمه سازیخانی مریم پارسایان - لیلا عباسی	محمد اسماعیل سلمان‌پور	تاریخ
مریم پارسایان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هریس - لیلا عباسی	محسن مصلایی	جغرافیا
مریم پارسایان - رفیه بزرگی مریم میرقاسمی - الهام رضایی	مبینا تجیک	جامعه‌شناسی
مریم پارسایان - مریم جمشیدی	حدیر جلالی	فلسفه

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نشش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

سایت کنکور

Konkur.in

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمانی - عصیه خادمی

ویراستاران فنی: سازه فلاحی - حمزه‌رید شاه‌حسینی - مریم پارسایان - زهرا رجبی

سوپرست واحد فنی: سعیده فاسمو

صفحه‌آرایی: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه مینا سرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - مهندس السادات کاظمی - ریایه العالafi - مینا عباسی

فرزانه فتاحی

امور چاپ: علی مزرعی

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطبوب و استاندارد باشد.
- ۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

* مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

* مراجعه به نهایندگی.

- ۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:
 - * برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت تلفنی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
 - * تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
 - * تماس تلفنی با اولین حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، نرم اول، نرم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
 - * بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلا فاصله با تلفن ۰۶۴۲۰—۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

فارسی

تضاد (بیت «ج»): پس ≠ بیش

نفمه حروف (بیت «الف»): تکرار صامت «س» (۶ بار)

استعاره (بیت «ب»): چشمۀ نوش استعاره از لب

۹ ۴ جناس همسان: دوش (دیشب)، دوش (گتف)

اغراق: اغراق در میزان اشک

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جناس ناهمسان: — / تناقض: نالیدن در عین خاموشی

(۲) مجاز: جام (مجازاً شراب) / استعاره: —

(۳) حس آمیزی: — / تضاد: سر را به ربان آوردن ≠ خاموش بودن

۱۰ ۲ استعاره: جان بخشی به ماه

تشبیه: مهرادر معنی خورشید رخ (اضافه تشبیهی)

ایهام: مهر: ۱- محبت ۲- خورشید / نگران: ۱- نگرفته ۲- پریشان و مضطرب

مجاز: جهان مجاز از مردم جهان

حسن تعلیل: علت نگاه کردن مردم به ماه، شباهت ماه به معنوی است.

۱۱ ۳ بررسی آرایه‌ها:

(ج) ایهام تناسب: بوم: ۱- سرزمین (معنی درست) ۲- جفت (معنی نادرست / متناسب با «جفت و هما»)

(ه) ایهام: دستان: ۱- دست‌ها ۲- حیله، نیزگ

(د) اسلوب معادله: داغ، سودای لیلی را از سر مجذون که نمی‌کند همان طور که انجم تیرگی را از دل شب‌ها نمی‌سoid.

(الف) تضمین: ذکر بخشی از بیت نخست قصيدة بوی جوی مولیان رودکی (بوی جوی مولیان آید)

(ب) قشیه: شاعر معشوق خود را زیباتر از آفتاب می‌داند و معتقد است که آفتاب مدام که معشوق وجود دارد، باید از طلوع کردن خجالت بکشد.

۱۲ ۱ سیر نیرنگ جهان / پایی دیده بینا [۲ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) فروغ جوهر هر کس / قدر همت [و ۳ مورد]

(۳) امید گشاد دل / بی این مور / کلید قفل صحرابی [۳ مورد]

(۴) انتقام بک جهان وحشت / حاجت دامی دگر [۲ مورد]

۱۳ ۲ سبزه دیبا [است] / ابر دیباباف [است] / بستان کارگه [است]

پشتۀ انها بود [است] / رشته باران جو تار [است] / همّتی [کن] / ای ارغون

زن [با تو سخن می‌گوییم] / رحمتی [کن] / ای می‌گسار [با تو سخن می‌گوییم]

۱۴ ۲ جان‌ها: نهاد

جان: مسند

جهان: نهاد

زمین: مسند

چون: قید پرسن

۱ ۲ معنی درست واژه‌ها: معاورا: فراسو، آن‌سو، ماسوا، برتر / سامان: درخور، میسر، امکان / آوند: آونگ، اویزان، آویخته / دمساز: موسس، همزا، دردآشنا

۲ ۱ معنی درست واژه‌ها: دینار: واحد پول؛ سکه طلا که در گذشته رواج داشته است. (درهم: دِرم، مسکوک تقره، که در گذشته، به عنوان پول رواج داشته و ارزش آن کسری از دینار بوده است). / باسق: بلند، بالیده (فایق: برگزیده، برتر) / آگهه: اسب با استری که به رنگ سرخ تیره است. (گزند: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد). / قدموم: آمدن، قدم نهادن، فرارسیدن / شموم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده / اسرا: هفدهمین سوره قرآن کریم، در شب سیر کردن / اعراض: روی‌گردان از کسی با چیزی، روی‌گردانی / میاهات: افتخار، سرافرازی / بناه: جمع بنت، دختران

۳ ۳ تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی؛ ماه گرما

شرحه: پاره گوشتی که از درازا بریده پاشند. (رشحه: قطره)

قدس: پاکی، صفا، قداست

قسیم: صاحب جمال [۴ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بنان: سرانگشت، انگشت

ستور: حیوان چارپا خاصه اسب، استر و خر (ستور: پوشیده) [۲ مورد]

(۲) مغان: موبدان زرتشتی؛ در ادبیات عرفانی، عارف کامل و مرشد را گویند. سرپر زدن: توقف کوتاه؛ هرگاه مرغی از اوج، یک لحظه بر زمین نشیند و دوباره برخیزد، این توقف کوتاه را «سرپر زدن» می‌گویند.

معجر: سرپوش، روسربی (محض: آتشدان) [۳ مورد]

(۴) کاینه: موجود (کاید: حیله‌گر)

نفیر: فریاد و زاری به صدای بلند، صفير (سفیر: فرستاده) [۲ مورد]

۴ ۳ املای درست واژه: منسوب: نسبت داده شده (منصوب: نصب شده، گماتته شده)

۵ ۴ املای درست واژه: بحر: دریا (بهر: برای)

۶ ۱ املای درست واژه‌ها: سور: جشن (صور: بوق) / عجین: آمیخته ناصواب: نادرست (ثواب: اجر و پاداش) / تواب: اجر و پاداش (صواب: درست و صحیح)

۷ ۳ قصۀ شیرین فرهاد، تذکرۀ الاؤلیا: منتظر

مثلی درخت در شب باران: منظوم

بررسی سایر گزینه‌ها:

همۀ آثار در سایر گزینه‌ها منتشراند.

۸ ۲ مجاز (بیت «ه»): جهان مجاز از مردم جهان

جناس تام (بیت «۵»): غریب (عجیب) و غریب (دور از وطن) / خوش

(خویشتن) و خوبش (اقوام)

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) نفاخر به نوامندی در سخن پردازی
- (۲) اغراق در خوش‌سخنی متعشق
- (۳) ضرورت پنهان ماندن هنر / زبان جلوه‌گری

۲۲

مفهوم گزینه (۲): خطرات و دشواری‌های حفظ قدرت

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نایابداری قدرت دنیوی

۲۳

مفهوم گزینه (۳): دعوت به نیک‌خواهی درباره دیگران

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تفاوت ظرفیت‌ها

۲۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ناتوانی عقل در برابر

عشق / غلبه عشق بر عقل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) نکوهش اسیر مادیات و عقل مادی بودن
- (۲) ترجیح عشق بر عقل
- (۴) رسوایی، نشانه عشق حقیقی است.

۲۵

مفهوم گزینه (۴): ارزشمندی آزادگان و وارستگان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: بی‌تعلقی موجب آسودگی است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ناتوانی عناصر**مفهوم سایر گزینه‌ها:**

- (۱) ضرورت صیانت نفس / توصیه به دور شدن از فریب مادیات و غفلت
- (۲) دشواری دستیابی به حقایق برای رهروان
- (۳) درآمیخته بودن مادیات و معنویات در وجود انسان

سایت Konkur.in

۱۹

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بی‌اهمیّت بودن

جایگاه‌های مادی در برابر عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) یکسان بودن ارزش و حقوق انسان‌ها
- (۲) عافیت و آسایش در فقر است.
- (۴) بی‌توجهی خاکساران به جایگاه‌های مادی

۲۰

مفهوم گزینه (۲): لذت و ارزشمندی غم عشق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: بی‌درمان بودن درد عشق

۲۱

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): شنونده شایسته،

انگیزه سخن‌گوست.

۴) دیوار بزرگ چین به طور کامل چین را احاطه کرده است [در متن اشاره شده که در مزهای شمالی و شمال غربی امتداد دارد نه همه چین].

۴) برای چه دیوار بزرگ چین ساخته شد؟ ساخته شد ... :

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تاز همه جاهای دنیا گردشگران را جذب کند!

(۲) تا صلح و خوشبختی را برای چینیان به ارمغان آورد!

(۳) تا یکی از شفقتی‌های دنیا باشد!

۴) تا مانع دشمن از حمله به آن شود! [درست است؛ با توجه به ... لدفع الهجمات من قتل ...]

۱) براساس متن ... :

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دیوار چین یک پروژه دفاعی نظامی بودا

(۲) در هر یک کیلومتر شش برج امراقبت وجود دارد! [نادرست است؛ چون هر ۲۰۰ متر یک برج مراقبت است و در هزار متر (یک کیلومتر) ۵ برج وجود دارد.]

(۳) آخر مهم ترین ماده در ساخت دیوار بودا [چین مطلبی در متن نیامده است].

۴) عملیات ساخت دیوار و گسترش آن در قرن سوم قبل میلاد تمام شدا [نادرست است؛ چون در متن به صراحت اشاره شده است که تا سال ۱۶۴۴ میلادی ادامه داشته است].

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ – ۴۲):

۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معلوم ← مجهول [نم تثبیت: ثابت نشده است] مجهول است.

(۲) فعل ماضی ← فعل مضارع

(۴) نائب فاعله «علمیاً» ← نائب فاعله ضمیر «هي» المستتر

۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعل مضارع ← فعل ماضی [«شَرَّعَتْ» فعل ماضی، در باب «تفعل» و در صيغه «اللغائية» است.]

(۲) متعد → لازم [«شَرَّعَتْ» سرعت گرفت] لازم است.

(۴) من باب «تفعيل» ← من باب «تفعل»

۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معرفة بالعلمية ← معرف بآل [دقت کنید «الصينيون؛ چینیان» معرفه به «آل» هست و می‌تواند با برداشت آن نکره شود؛ صینیون، فقط «الصين؛ چین» معرفه به علم است].

(۲) مفردة: الصين ← مفردة: الصينی

(۴) جمع تکسیر او مکثر ← جمع سالم للمذکور

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوال‌های زیر مشخص کن (۴۳ – ۵۰):

۴) در گزینه (۴) دو اشتباه دیده می‌شود:

۱- «تلنگنا» درست است؛ چون مصدر باب شاعل است.

۲- «الذارجة» درست است؛ چون اسم فاعل است.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سوال‌های زیر پاسخ بده (۴۲ – ۴۶):

دیوار بزرگ چین یکی از مهم‌ترین آثار تاریخی است که طرفداران تاریخ و طبیعت را از همه جای دنیا جذب می‌کند. همچنین یکی از شفقتی‌های هفت‌آنده دنیا جدید است، اما پیرامون آن تعدادی از خرافاتی که از نظر علمی ثابت نشده‌اند، حاکم است؛ مانند ممکن بودن دیدن آن از فضا. چینیان قدیمی از قرون هشتم قبل از میلاد به منظور دفع حملات از طرف قبیله‌های وحشی، شروع به ساخت دیوارهایی کردند؛ و در سال ۲۲۱ قبل میلاد [مسیح] زمانی که اولین امپراتوری چین شکل گرفت، به دستور پادشاه عملیات ساخت سرعت گرفت؛ اما گسترش دیوار تا سال ۱۶۴۴ میلادی استمرار داشت.

این دیوار در مزهای شمالی و شمال غربی چین امتداد دارد و طول آن به حدود بیست و یک میلیون متر می‌رسد؛ و در ساخت آن با توجه به موقعیت جغرافیایی اش از مواد مختلفی مانند گل و سنگ و آجر استفاده شده است؛ و عرض آن در بالای آن به چهار متر و در پایین آن به ۷ متر می‌رسد. و ارتفاع آن میان سه و هشت متر متفاوت است؛ و برج‌های مراقبتی هر ۲۰۰ متر، قرار داده شده است که طول آن‌ها دوازده متر است؛ و علی‌رغم تمامی تلاش‌هایی که چینیان در ساخت آن داشته‌اند، دیوار قادر به دفاع از کشور ضد حملات دشمنان نبوده است.

۴) [گزینه] اشتباه را مشخص کن:

(۱) قبیله‌های وحشی می‌توانستند به چین حمله‌ور شوند! [درست است؛ با توجه به آخرین عبارت متن]

(۲) در ساخت دیواری که طولانی‌ترین در دنیا به شمار می‌آید، نسل‌های مختلفی شرکت داشتند [کاملاً درست است؛ چون از قرن هشتم قبل میلاد تا قرن هفدهم میلادی ساخت و تکمیل آن ادامه داشته است].

(۳) در برخی از مناطق برای ساخت دیوار بزرگ چین، گل مورد استفاده قرار نگرفت [درست است؛ چون در متن اشاره شده که با توجه به موقعیت جغرافیایی (وقتاً یک موقعه اتحغرافی) از گل، سنگ با آجر استفاده می‌شده است؛ بنابراین در برخی از مناطق از گل و در برخی دیگر از سنگ یا آجر استفاده شده است].

(۴) تنها کسی که سیفته تاریخ است به دیدن دیوار بزرگ چین می‌رود! [نادرست است؛ چون در متن اشاره شده؛ طرفداران تاریخ و طبیعت به دیدن آن می‌روند؛ نه فقط طرفداران تاریخ!]

۲) [گزینه] درست را مشخص کن:

(۱) هنوز چینیان از این دیوار برای اهدافی دفاعی استفاده می‌کنند! [چین مطلبی در متن نیامده است].

(۲) هر قدر شهرت چینی زیاد شود، خرافات پیرامونش زیاد می‌شود! [با توجه به متن، یک استباط درست است].

(۳) دیدن دیوار بزرگ چین از سطح ماه امکان‌پذیر است! [در متن اشاره شد که این مورد جزء خرافات پیرامون این دیوار است].

(۳) در این گزینه ۲ حال وجود دارد و از سایر گزینه‌ها بیشتر است: ۱- ضعفیاً (حال مفرد) ۲- و هو أصغر (حال جملة اسمیه). ترجمه: باندا نتوان متولد می‌شود در حالی که از نظر اندازه از موش‌ها کوچکتر است.
 (۴) در این گزینه فقط یک حال از نوع حال جمله داریم؛ و هم را گعون، ترجمه: این مؤمنان نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌پردازند در حالی که در رکوع هستند!

۴ **۵۰** حال از نوع جمله اسمیه آمده است که از مبتدا و خبر تشکیل شده است و هر دو باید مرفوع باشند. در گزینه (۴) خبر (مؤمنین) منصوب آمده است، در صورتی که باید مرفوع باشد؛ و نحن مؤمنون. دقت کنید کل جمله اسمیه به خاطر حال پودن منصوب است و نه مبتدا و خبر.
 در سایر گزینه‌ها حال از نوع یک اسم (حال مفرد) آمده است و با توجه به این که ضمیر «نحن» مشترک میان مشتی و جمع مذکور و مؤنث است، آمدن حال به صورت مشتی یا جمع مذکور یا جمع مؤنث همگی درست است.

۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها: ۴۴

(۱) «العَصَارَةُ» (آبمیوه‌گیری) عصاره یک چیز مخصوصاً میوه‌ها [نادرست است، یکی از وزن‌های اسم مبالغه «فَعَالَةُ» است که برای اسم ایزراها و وسائل به کار می‌رود. مانند: سیاره (ماشین)، تلاجہ (فریز) و ...]

(۲) «الشَّرِيطُ» (نوار): بافتی کشیده با عرض کم! [درست]
 (۳) «الْحَيْطُ» (نیخ): آنچه از آن لباس‌ها و طناب‌ها درست می‌شود! [درست]
 (۴) «الرَّيْبُ» (شک): شک و عدم یقین در یک موضوعی! [درست]

۲ «المَنَاجِمُ» ← جمع «المَنَجَةُ» (معدن) ۴۵

۴ **۴۶** در گزینه (۴) «لَا» نفی جنس داریم. ترجمه: پس از فوت همسرش، هیچ پشتیبانی ندارد! در گزینه (۱) «لَا» نمی‌تواند نفی جنس باشد؛ چون اسم «لَا» نفی جنس همیشه نکره است. ترجمه: زندگی همراه با نومیدی نیست! در گزینه (۲) «لَا» از نوع نهی است. ترجمه: نباید میان تو و دروغگویان هیچ دوستی‌ای باشدا در گزینه (۳) «لَا» نمی‌تواند نفی جنس باشد؛ چون این نوع «لَا» حتماً باید بلا فاصله اسمیت بیاید. ترجمه: او سردرد ندارد؛ پس می‌تواند به مدرسه برودا

۱ **۴۷** حرف مشتبهه بالفعلی که جمله را تأکید می‌کند، حرف «إِنْ» است؛ بنابراین گزینه (۴) که حرف مشتبهه «كَلَّا» در آن آمده است، رد می‌شود. اما به خاطر نبود حرکت همراه باید تشخیص داد در سه گزینه باقی‌مانده کدام «إِنْ» است. در گزینه (۱) بعد از «أَلَا: آگاه باشید» یک جمله مستقل آمده است و استدای آن حرف «إِنْ» است. ترجمه: آگاه باشید؛ همانا اولیای خدا ترسی بر اشان نیست در گزینه‌های (۲) و (۳) «أَنْ» را داریم که برای ربط دو جمله به کار رفته‌اند.

۲ **۴۸** در گزینه (۱) با توجه به حذف «ن» از فعل «يَشْبَئُونَ»، «لَا» از نوع ناهیه است نه نافیه. چون لا نافیه فعل مضارع را تغییر نمی‌دهد. ترجمه: مسلمانان نباید خدایان مشرکین را دشنام دهند در گزینه (۳) «لَا» با توجه به معنا نافیه است نه ناهیه؛ ترجمه: راستگو با صداقت‌ش به چیزی می‌رسد که فربیکار با فربیکاری اش به آن نمی‌رسد در گزینه (۴) «لَا» باشخ منفی به پرستن است و «لَا»ی جواب است نه نافیه؛ ترجمه: احمد؛ آیا نوشت این مقاله را تمام نکرد؟ خیر؛ هنوز تمام نکرده‌ام! اما در گزینه (۲) نوع «لَا» به درستی مشخص شده است. «لَا» در «لَا سَأَسْ» لا نافی جنس است. ترجمه: اگر به این کار اصرار داری، [هیچ] مشکلی نیست.

۳ بررسی گزینه‌ها: ۴۹

(۱) در این عبارت اصلاً حال وجود ندارد. «حَتَّىٰ» و «مَتَّىٰ» هر دو مفعول (به) هستند؛ ترجمه: برای چه به یک زنده بی توجهی و یک مرده را نکرم می‌کنید؟!
 (۲) در این عبارت فقط «وحيدة» حال است. «حَزِينَةُ» چون بعد از حرف «وَا» آمده است نقش دیگری پیدا کرده است (معطوف) و دیگر حال نیست. اما اگر حرف «وَا» بود، در آن صورت حال دوم جمله بود. ترجمه: پس از اینکه فرزندش مرد، تنها و ناراحت زندگی کرد!

عبارت «وَلِهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» نوحید در مالکیت است و علیت آن توحید در خالقیت است که در عبارت «الله خالقٌ كُلُّ شَيْءٍ» مذکور است. عبارت «كُلُّ الله خالقٌ كُلُّ شَيْءٍ» مؤید توحید در خالقیت است و علیت آن اصل توحید است که در عبارت «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْفَهَازُ» آمده است.

۵۸ **۲** این بیان شاعر که می‌فرماید: «بِهِ جُزُّ خَدَا نَبِيَّنِد» بیانگر دیدن خدا با هر چیز است که حدیث علوی «ما رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ فِيلَهُ، وَ
بَعْدَهُ وَمَقْعِدَهُ» به خوبی بیانگر آن است.

۵۹ **۱** این بیان مولوی: «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از
باد باشد دم به دم» به نیاز لحظه به لحظه و دائمی موجودات به خداوند اشاره
دارد و این مفهوم در آیة شریفه «بِسْمِ اللَّهِ وَمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ
فِي شَيْءٍ» هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است پیوسته از او درخواست می‌کند او
همواره دست‌اندرکار امری است» به وضوح دیده می‌شود.

۶۰ **۲** لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است، در
واقع، ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور
کنیم و جگونگی وجودشان را دریابیم خداوند حقيقة نامحدود دارد در نتیجه
ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.
بنابراین با این‌که ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و
صفات او را می‌توانیم بشناسیم اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.

۶۱ **۲** امیر المؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «خداوند بدان جهت روزه را
واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید (ابتلاء)» و این موضوع به «دوری از گناه
و تلاش برای انجام واجبات» از راه‌های تقویت اخلاص اشاره دارد.

۶۲ **۴** حضرت زین‌الله (س) در شام و در برایر یزید پس از بیان سخنان
خود، این آیده را فروایت کرد: «آنان که کافر شدند تصور نکنند که اگر به آنان
مهلت می‌دهیم، (این مهلت) به نفع آن‌هاست، فقط به این خاطر به آنان مهلت
می‌دهیم تا برگناهان خود بیفزایند و برای آنان عذاب خوارکننده خواهد بود».

۶۳ **۲** برای انسان موحد، جهان معنای خود را دارد. از نظر او هیچ
جاده‌ای در عالم بی‌حکمت نیست گرچه حکمت آن را نداند از همین‌رو موحد
واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مسائل سختی‌ها و مشکلات، صبور و
اسوار است و آن‌ها را زمینه موقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد، باور دارد که
دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و
شکوفایی است. انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند
(مخلص بودن در عبودیت الهی) تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست
شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از ارمانت روحی است.

۶۴ **۴** امام علی (ع) می‌فرماید: «کسی که درباره معا�ی زیاد فکر
کند، گناهان او را به سوی خود می‌کشانند».

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است:
۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن بر گناه
۴- اصرار بر گناه»

دین و زندگی

۵۱ **۳** خداوند مشخص نمود که چه کارهایی گناه و حرام است و چه
کارهایی واجب است. بنابراین انسان مؤمن با اعتماد و اطمینان به دستورات
الهی عمل می‌کند. کما این‌که خداوند در قرآن کریم درباره مؤمنان می‌فرماید:
«اینان وارث وعده‌های زیبای خداوند هستند و فردوس را که یکی از بالاترین
مراحل بهشت است، برای ابد (جاوداه) به ارت می‌برند».

۵۲ **۳** ممکن است این سؤال پیش آید که «اگر خداوند از قبل،
سرفوشت و آینده مرا می‌داند، پس دیگر تلاش و اراده من، جه نقشی در
آینده‌ام دارد؟» چنین برداشتی از علم الهی، ناشی از مقایسه کردن علم حدای
متعال با علم انسان است و ارجمله نگاه‌هایی است که قرآن کریم پیوسته در
این باره هشدار می‌دهد.

۵۳ **۱** کسانی که با ایمان و عمل صالح و پیمودن صراط مستقیمه
مراحل کمال را می‌پیمایند و به قرب الهی می‌رسند، پاداش‌هایی دریافت
می‌کنند که کرامات و عنایات به مخلوقات مانند وزیر سلیمان آصف بن بروجها
جلوه کوچکی از آن است و نشان‌دهنده آن است که انسان با طی مراتب بندگی
می‌تواند به اذن خدا به چنین توانایی‌هایی در عالم هستی برسد.

۵۴ **۴** انسان نسبت به چیزی حرص می‌ورزد که نسبت به آن تحریک
شود. قرآن کریم درباره افرادی که به دنبال حریص‌تر شدن مردم هستند،
می‌فرماید: «وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَشْبُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَمْلِئُوا مَبَالِي عَظِيمًا»

۵۵ **۲** امام علی (ع) پس از بیان اجر حضور در جنگ به برداشت
ناصیحی که در ذهن آن مرد بود، اشاره کرد و فرمود: «شاید از این‌که گفته
رفتنتان بنابر قضا و قدر الهی بود، گمان کردی قضا و قدر، جبری و حتمی بود؟
اگر اعمال مردم به این‌گونه بود، پاداش و مجازات، بیهوده و باطل می‌شد».

۵۶ **۳** با توجه به آیات ۲۲ و ۳۳ سوره یوسف: «فَالْيَتْ فَذِلَّكُنَ الَّذِي
لَمْ يَتَّقِنْ فِيهِ وَلَقَدْ رَأَوْذَتْهُ غُنْمَةٌ نَفَقَهُ فَأَشَعَّقَهُمْ وَلَئِنْ لَمْ يَنْفَعْلُ مَا أَمْرَأَةُ الْيَسْجَنَةِ وَ
لَيَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِيْنَ قَالَ زَبَّ اسْجَنَ أَخْبَرَ إِلَيْهِ مِمَّا يَذْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَضَرَّفَ
عَنِّي كَيْذَهْنَ أَضَبَ إِلَيْهِنَ وَأَنْجَنَ مِنَ الْجَاهِلِيَّةِ؛ تُحَفَت این همان است که مرا در
باب آن ملامت می‌کردید من در بی‌گام جویی از او بودم و او خویستن نگه
داشت، اگر آن‌چه فرمانش می‌دهم نکند، به زندان خواهد افتاد و خوار خواهد
شد گفت: ای پروردگار من، برای من زندان دوست داشتی تر است در آن‌چه مرا
بدان می‌خوانند و اگر مکر این زنان را ز من نگردانی به آن‌ها میل می‌کنم و در
شمار نادان‌ها درمی‌آیم» که عبارت «وَإِلَّا تَضَرَّفَ عَنِّي كَيْذَهْنَ أَضَبَ إِلَيْهِنَ...»
نشانگر لطف و امداد الهی برای نجات حضرت یوسف (ع) است.

۵۷ **۱** عبارت «لا يشترى فى حكمه أحداً» مؤید توحید در ولایت است
و علیت آن توحید در مالکیت است که در عبارت قرآنی «وَلِهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ» تجلی دارد.

۷۲ یکی از راههای تقویت اخلاص، «رُز و نیاز (نیایش) با خداوند و کمک خواستن (استمداد) از او» است نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند. محبت او را در قلب تقویت می‌سازد (قوم می‌بخشد) و انسان را از کمک‌های الهی برهمند می‌نماید و مقاومت در برابر دامهای شیطان ترازمند روی آوردن (اقبال) به پیشگاه الهی و یذیرش خالصانه فرمان‌های اوست.

۷۳ در آیه شریفه «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا سَتَّرْجَهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَأَمْلَى لَهُمْ أَنَّ كَيْدِي مُتَبِّعٌ؛ وَكَانَى كَهْ آيَاتِ مَا رَأَى تَكْذِيبٌ كَرِدَنَدْ بِهِ تَدْرِيْجٌ كَرْغَتَارٌ عَذَابَشَانٌ خَوَاهِبِمْ كَرَدَ از آن راه که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهم همانا تدبیر من استوار است» این آیه مؤید است استدراج و املا، است یعنی در حقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختبار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود و باعث می‌شود که بارگناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند، این سنت از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است.

۷۴ با توجه به آیه ۲۹ سوره رحمن: «يَسَأَلُهُ مَنْ فِي الشَّهَادَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ؛ هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است. پیوسته از او درخواست می‌کنند، او همواره دست‌اندرکار امری است» در می‌یابیم تمام موجودات عالم خلقت (تکوین) دائم‌او به طور علی‌الدوم به خدا نیازمند هستند و پیوسته از خداوند درخواست می‌کنند (یسأله) و خداوند هر آن همه امور عالم را تدبیر می‌کند «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ».

۷۵ دقت گنید، موارد «الف» و «ب» از این آیه دریافت نمی‌شود که همه عالم در حال سیر به سوی خداوند هستند و رسیدن به کنه (ذات) الهی نادرست است و همچنین عبارت هر موجودی در این عالم به اندازه خودش نجلی گاه فدرت و عظمت الهی است نیز از این آیه برداشت نمی‌شود.

۷۶ موجودات پس از پیداگش همچنان مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند از این‌رو دائم‌با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند.

انسان‌های آن‌گاه دائم‌آسایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند و دعای پیامبر (ص) مؤید این احساس نیاز و در نتیجه عجز و بندگی بیشتر در پیشگاه الهی است و شعر «ما چو ناییمه و نوا در ما ز توست ...» این موضوع را بیان می‌کند.

۶۵ توحید در ولایت به معنای حق تصرف و تغییر سریرستی امور عالم است و معلول مالکیت اوست، زیرا از آن‌جا که خداوند تنها مالک جهان است تنها ولی و سریرست جهان نیز هست و مخلوقات، جز به اذن و اجازه او نمی‌توانند در جهان تصرف کنند مالکیت نیز از آیه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ ...» برداشت می‌گردد، اذن و تصرف به ولایت به پیامبر (ص) به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.

۶۶ آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لِنَهَيْدُنَّهُمْ شَجَنَّا...» مؤید سنت توفیق الهی است و امداد خاص است و سنت خاص محسوب می‌گردد و آیه «كُلًا نَبَدُ هُؤْلَاءِ وَ هُؤْلَاءِ ...» درباره سنت امداد عام است (رد گزینه‌های (۳) و (۴)) و آیه شریفه «وَالَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا ...» سنت استدراج است و سنت خاص معاندان و غرق‌شدگان در گناه است و سنت خاص به حساب می‌آید (رد گزینه‌های (۱) و (۲)) و آیه شریفه «أَخْبَرْتُ النَّاسَ أَنْ يَتَرَكَّوا ...» به سنت عام الهی اشاره دارد.

۶۷ قانونمندی جهان، زمینه‌ساز شکوفایی اختیار است. خداوند، قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم و به قله‌های کمال برسیم و تا آن‌جا پیش برویم که جز خداوند عظمت آن را نمی‌داند و آیه شریفه «ذلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ؛ این اعقوبت ابه خاضر گردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند»، نشان‌دهنده مسئولیت‌پذیری انسان و یذیرش عوایب عمل خود است.

۶۸ با توجه به عبارت قرآنی «وَإِنْ أَصَاتَهُ فَتَنَّاً، انقلبَ عَلَى وَجْهِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْحَسْرَانُ الْمُبَيِّنُ» رویگردانی از خداوند متعال در هنگام برخورد با سختی‌ها علت و دلیل زیان‌کاری در دنیا و آخرت است.

۶۹ براساس آیات ۱۵ و ۱۶ سوره هود: «کسانی که زندگی و نجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید و در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هر چه در دنیا کرده‌اند بر باد رفته و آن‌چه را که انجام می‌دهند، باطل است.»

۷۰ در آیه شریفه «فَلَمَّا فَتَحَ اللَّهُ أَيْمَنَ رَبَّتْ وَ هُوَ زَبَّ كُلَّ شَيْءٍ؛ بَغْوَ؛ آیا جز خداوند پروردگاری را بطلبم در حالی که او پروردگار همه چیز است». در می‌یابیم پرسش و پاسخ هر دو از جانب خداست و روشن می‌شود که تنها مدیر و مدبر جهان خداست. گزینه (۱) در عین درست بودن از این آیه دریافت نمی‌شود و گزینه‌های (۲) و (۳) با توجه به کلیدوازه‌های رساننده فرمان‌های الهی و تحت سریرستی از توحید در ولایت دریافت می‌شود و قابل برداشت از این آیه نیست.

۷۱ **۷۱** دقت گنید، خواست و فرمان و اراده الهی و مفاهیم به انجام رساندن، حکم کردن، یابان دادن، حتمیت بخشیدن همگی مربوط به قضای الهی است. لذا از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود و ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند به تقدير الهی وابسته است یعنی به این معنا که نقشه جهان با همه موجودات (کائنات) و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست (قدر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست (قضا).

دو ناشر عمده دیکشنری، واژه «همه‌گیری» را به عنوان واژه سال ۲۰۲۰ انتخاب کردند. مریام - وبستر و Dictionary.com هر دو انتخاب‌های خود را دوشنبه اعلام کردند. مریام - وبستر گفت تصمیم این دیکشنری آنلاین این [ناشر] در [سال] ۲۰۲۰ به دنبال همه‌گیری بوده‌اند. این شرکت گفت [که] این واژه افزایش بزرگ سال‌به‌سالی در ترافیک اینترنت نشان داد.

دیکشنری دانش‌آموزان مریام - وبستر همه‌گیری را به عنوان اتفاقی تعریف می‌کند که در آن یک بیماری بسیار سریع پخش می‌شود و بر تعداد زیادی از انسان‌ها در منطقه‌ای وسیع یا سراسر جهان تأثیر می‌گذارد. پیتر سوکولووسکی، یک ویراستار مریام - وبستر به آسوشیتدپرس گفت که رویدادهای خبری بزرگ معمولاً واژه‌ای فنی مرتبط با خود دارند. در مورد بحران ویروس کرونا، «واژه همه‌گیری فقط فنی نیست بلکه عمومی شده است». او اضافه کرد که همه‌گیری هم‌چنین واژه‌ای است که احتمالاً در آینده به کار می‌رود تا این دوره از تاریخ را توصیف کنند. سوکولووسکی بیان داشت که [واژه] همه‌گیری ریشه‌هایش در لاتین و یونانی است. این [واژه] ترکیب "pan" به معنای برای همه و "demos" به معنای انسان‌ها یا جماعت است. همه‌گیری به اواسط قرن هفدهم برگردید، زمانی که به طور گسترده به معنای «جهانی» استفاده می‌شد. او گفت [که] در حدود آن زمان، این [واژه] هم‌چنین پس از پلایای قرون وسطی شروع به ظاهر شدن در متون پیشکی کرد.

۴ ۹۳ پیشترین عنوان برای متن چیست؟

- (۱) [سال] ۲۰۲۰ در آینده چگونه به یاد سپرده خواهد شد؟
- (۲) دیکشنری‌های آنلاین در این همه‌گیری محبوب شده‌اند
- (۳) واژه‌ای که از لاتین و یونانی وارد انگلیسی شدند
- (۴) «همه‌گیری» به عنوان واژه سال ۲۰۲۰ انتخاب شد

۱ ۹۴ پرساس متن، همه موارد زیر صحیح هستند، به جز.....

- (۱) رویدادها تنها می‌توانند اخبار بزرگی شوند اگر واژه‌ای فنی به آن‌ها مرتبط شود
- (۲) «همه‌گیری» قبل از پیشتر توسط متخصصان استفاده می‌شد، اما اکنون یک اصطلاح عمومی است

(۳) سال ۲۰۲۰ احتمالاً با واژه «همه‌گیری» به یاد سپرده خواهد شد

(۴) این اولین بار در تاریخ نیست که واژه «همه‌گیری» محبوب می‌شود

۳ ۹۵ از متن می‌توان نتیجه گرفت که "demic" در واژه

"همان" "demo" "pandemic" در واژه، می‌باشد.

(۱) "demon" که به معنای «یک شخصیت بد» است

(۲) "demolish" که به معنای «ویران کردن» است

(۳) "democracy" که به معنای «فرمانروایی مردم» است

(۴) "demonstrate" که به معنای «نشان دادن» است

حدود ۱۴ میلیارد سال قبل، هستی تقریباً از هیچ منفجر شد. نخستین دانشمندی که این نظریه حیرت‌آور را پیشنهاد کرد، [که] اکنون به عنوان انفجار بزرگ شناخته می‌شود، جورج لمیتر (۱۸۹۶ – ۱۹۶۶) بود. ایده او توسط کار ادوین هابل (۱۸۸۹ – ۱۹۵۳) تقویت شد که نشان داد که هستی در حال گسترش است. اگر چنین باشد، تمام کائنات باید از یک نقطه واحد انفجار نشأت گرفته باشند. ولی آن نقطه واحد چه بود؟ دانشمندان به آن «تکینگی» می‌گویند – یک نقطه کوچک بی‌نهایت چگال که یک زمان شامل تمام ماده هستی بود. تصور کردن چنین چیزی ناممکن است و حتی اختیار نهادن واقعاً آن را نمی‌فهمند. ولی طی چند دقیقه از انفجار بزرگ، آن نقطه واحد به یک ابر پهناور در حال گسترش از نیاز تبدیل شده بود. طی میلیون‌ها سال این [ابر] به کهکشان‌ها، ستارگان و سیاره‌های هستی تبدیل شد.

۱ ۸۸ توضیح: فعل "support" (تقویت کردن؛ حمایت کردن) فعلی متعدد است و از آن جا که مفعول آن (his idea) پیش از جای خالی آمده به این فعل در ساختار مجھول نیاز داریم (ردگزینه (۲) و (۳)). دقت کلید: ساختار به کار رفته در گزینه (۴) بدون فعل کمکی "have/has" یک فعل کامل را نمی‌سازد و جمله ناقصی تحويل ما می‌دهد.

۴ ۸۹ توضیح: فعل "show" (نشان دادن) در اینجا فعلی متعدد است و مفعول آن (that the universe is expanding) پس از جای خالی آمده، پس به این فعل در ساختار معلوم نیاز داریم (ردگزینه (۲)). هم‌چنین جمله ما پیش از این جای خالی یک فعل دارد (ردگزینه (۱)) بلکه فعل دوم می‌تواند در قالب جمله ساده دو فعل مستقل داشت، (ردگزینه (۴)) مفهوم جمله را کامل کند. دقت کلید: گزینه (۳) ساختار نامشخصی می‌سازد که نه فعل، نه بند موصولی و نه حتی خلاصه‌شده یک بند موصولی است.

۳ ۹۰ ۱) کنترل کردن، نگه داشتن
۲) [به همراه] of شامل ... بودن، متتشکل بودن از
۳) حاوی ... بودن، شامل ... بودن
۴) ساختن، تشکیل دادن؛ نوشتن

۱) نادیده گرفتن؛ توجه نکردن به؛ بی‌اعتنایی کردن به
۲) فریب دادن، گول زدن؛ گمراه کردن، اغوا کردن
۳) تصور کردن، مجسم کردن
۴) نمرین کردن؛ به کار بستن

۲ ۹۲ ۱) از میان؛ از طریق
۲) درون؛ طی
۳) به وسیله، توسط
۴) با، همراه

۹۶

۲ ضمیر موصولی زیرخطدار "which" در پاراگراف ۲ به "occurrence" اشاره دارد.

۱) همه‌گیری

۴) دیکشنری

۳) بیماری

۴ ۹۹ از متن می‌توان نتیجه گرفت که آنچه رسالت مادر ترزا را برجسته ساخت [ابن] بود که او

۱) نلاش‌های بسیاری می‌کرد ما زندگی انسان‌های دیگر را بهتر کند

۲) یک فرد واقعاً مذهبی بود و به خدا اعتقاد داشت

۳) جوايز بسیاری برای تلاش‌های مادام‌العمرش برای انسانیت دریافت کرد

۴) عشق و مراقبت را به آن‌هایی می‌بخشید که معمولاً آن‌ها را دریافت نمی‌کنند

۱ ۱۰۰ ۱ واژه "shunned" (روی گرداندن از، ترک کردن) در پاراگراف ۲ می‌تواند به بهترین نحو با "left" جایگزین شود.

۱) ترک کردن، رها کردن ۲) دانستن؛ شناختن

۳) باور داشتن که، اعتقاد داشتن به ۴) صدازدن، فراغت‌گذاشتن

۲ ۹۶ مادر ترزا یک خواهر مذهبی و مبلغ کاتولیک رومی بود که بیشتر زندگی اش را در هند گذراند. او در ۲۶ آگوست [سال] ۱۹۱۰ در مقدونیه امروزی به دنیا آمد، در حالی که خانواده‌اش از تبار آلبانیایی ریشه‌دار در کوزوو بود.

او به خاطر پایه‌گذاری [جمعیت] مبلغان خیریه معروف است، یک جماعت مذهبی کاتولیک رومی، که در [سال] ۲۰۱۲ شامل بیش از ۴,۵۰۰ خواهر [مذهبی] بود و در ۱۲۳ کشور فعال است. رسالت این [جمعیت] به نقل از خود مادر ترزا مراقبت کردن از «گرسنگان، برهنگان، بی‌خانمان‌ها، معلولین، نایسایان، جزامیان [و] تمام آن انسان‌هایی است که احساس خواسته نشدن، دوست نداشته شدن، مراقبت نشدن در تمام جامعه می‌کنند، انسان‌هایی که باری بر جامعه شده‌اند و همه از آن‌ها روی گردانده‌اند.» اعضای [جمعیت] مبلغان خیریه باید به سوگندهای پاکدامنی، فقر و اطاعت و همچنین یک سوگند چهارم [یعنی] دادن «خدمات رایگان با دل و جان به فقیرترین فقیران» پایبند باشند.

مادر ترزا افتخارات زیادی شامل جایزه نوبل صلح ۱۹۷۹ را دریافت کرد. در [سال] ۲۰۰۳، او به عنوان «ترزا متبارک کلکته» آمرزش یافت. او در زم در [سال] ۱۹۸۳ وقتی باب زان پل دوم را ملاقات می‌کرد، چهار یک حملة قلبی شد. پس از یک حملة دوم در [سال] ۱۹۸۹، او یک ضربان‌ساز مصنوعی دریافت کرد. در [سال] ۱۹۹۱، پس از مبارزه با سینه‌پهلو در حالی که در مکزیک [به سر می‌برد] به مشکلات قلبی دیگری مبتلا شد. او در ۵ سپتامبر ۱۹۹۷ درگذشت.

۹۷

۳ ایده اصلی ارائه شده در این متن این است [که]

۱) ما همه باید تلاش کنیم تا هر زمان ممکن است، کار خیریه کیم

۲) مبلغان خیریه یک مؤسسه فوق‌العاده است

۳) مادر ترزا یک انسان فوق‌العاده بود

۴) خیریه‌ها چیزی هستند که انسانیت را به پیش می‌رانند

۹۸

۲ ۹۸ کدامیک از حقایق زیر در متن در مورد مادر ترزا ذکر نشده است؟

۱) او در [سال] ۱۹۷۹ جایزه صلح نوبل را دریافت کرد.

۲) فرودگاه بین‌المللی آلبانی به نام او نامگذاری شده است.

۳) او بیش از یک قرن پیش به دنیا آمد.

۴) متهم متحمل بیش از یک حملة قلبی شد.

پیشامد مطلوب آن است که ۱ نفر از کلاس بازدهم و ۳ نفر از کلاس دهم انتخاب شود:

$$n(A) = \binom{5}{1} \binom{6}{3} = 5 \times \frac{6!}{3!3!} = 5 \times \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{6 \times 3!} = 5 \times 20 = 100$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{100}{330} = \frac{10}{33}$$

۲ ۱۰۷

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{3!6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6!3 \times 2 \times 1} = 84$$

در بین ارقام ۱ تا ۹ ارقام ۱، ۴، ۶، ۸ و ۹ غیراول هستند پس:

$$n(\Lambda) = \binom{5}{3} = \frac{5!}{3!2!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3!2 \times 1} = 10$$

$$P(\Lambda) = \frac{n(\Lambda)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{3}}{\binom{9}{3}} = \frac{10}{84} = \frac{5}{42}$$

و در نتیجه داریم:

۲ ۱۰۸

$$P(B') = \frac{3}{75} = \frac{3}{4} \Rightarrow P(B) = 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

احتمال وقوع حداقل یکی از پیشامدهای A یا B وقتی آن دو ناسازگار باشند برابر است با:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) = \frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{4+3}{12} = \frac{7}{12}$$

۱ ۱۰۹

$$\text{احتمال آن که روز تولد ۳ نفر در هفته یکسان باشد} = 7 \times \frac{1}{7^3} = \frac{1}{7^3} = \frac{1}{49}$$

حداکثر ۲ مهره همنگ باشند = A'

۴ ۱۱۰

هر سه مهره همنگ باشند = A

$$\Rightarrow n(A') = \binom{5}{2} + \binom{4}{2} + \binom{3}{2} = 10 + 6 + 1 = 15$$

$$n(S) = \binom{5+4+3}{3} = \binom{12}{3} = \frac{12!}{3!9!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{6 \times 9!} = 220$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{15}{220} = \frac{3}{44}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{44} = \frac{41}{44}$$

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

۲ ۱۱۱

پیشامد A آن است که قدر مطلق تفاصل اعداد رو شده ۱ یا صفر باشد:

$$A = \{(1,1), (2,2), (3,3), (4,4), (5,5), (6,6), (1,2), (2,1), (2,3)\}$$

تفاصل دو عدد صفر است

$$(3,2), (3,4), (4,3), (4,5), (5,4), (5,6), (6,5)\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{16}{36} = \frac{4}{9}$$

ریاضیات

۲ ۱۰۱

همه رقام به جز ارقام به کار رفته

در صدگان و دهگان

$$2 \times 5 \times 4 = 40$$

همه رقام به جز ارقام

رقم به کار رفته در صدگان ۴ و ۶

۲ ۱۰۲

$$\begin{array}{c} 4 \times 4 \times 4 \\ \times \quad \quad \quad \times \\ \overbrace{9 \times 8}^{\text{یکی از عدد دورفمی}} \times \overbrace{4}^{\text{چهار حروف به جز سفرو با}} \\ \text{ارقام مختلف و به جز صفر} \end{array}$$

$$= 4^3 \times 72 = 256 \times 72 = 18432$$

۲ ۱۰۳

همراه پنج حرف دیگر جمعاً ۶ شیء داریم و جایگشت این ۶ شیء برابر است:

$$6! = 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 720$$

۲ ۱۰۴

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!} = \frac{n(n-1)(n-2)(n-r)!}{(n-r)!} = n(n-1)(n-2)$$

$$4! \times \frac{14!}{12!} = 4! \times \frac{14 \times 13!}{12!} = 24 \times 14$$

عدد ۲۴ را باید به صورت ۳ عدد متولی نوشت:

$$\begin{array}{l} 24 = 3 \times 8 \\ 14 = 2 \times 7 \end{array} \Rightarrow 24 \times 14 = 8 \times \overbrace{3 \times 7 \times 2}^{14} = 8 \times 7 \times 6$$

$$\Rightarrow n(n-1)(n-2) = 8 \times 7 \times 6 \Rightarrow n = 8$$

$$P(n, r) = P(8, 2) = \frac{8!}{(8-2)!} = \frac{8!}{6!} = \frac{8 \times 7 \times 6!}{6!} = 56$$

باید حالات زیر را در نظر گرفت:

۴ ۱۰۵

الف) ۲ کشتی‌گیر و ۱ والیبالیست:

$$\binom{7}{2} \binom{5}{1} = 21 \times 5 = 105$$

ب) ۲ کشتی‌گیر و هیج والیبالیست:

$$105 + 35 = 140$$

و طبق اصل جمع تعداد کل حالات برابر است با:

$$\binom{7}{2} = \frac{7!}{2!5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{2 \times 5!} = 21$$

$$\binom{7}{2} = \frac{7!}{4!3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4!3 \times 2 \times 1} = 35$$

محاسبات:

۱ ۱۰۶

فضای نمونه‌ای انتخاب ۴ نفر از ۱۱ = ۱۱ + ۶ = 11 نفر است:

$$n(S) = \binom{11}{4} = \frac{11!}{4!7!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 330$$

ریاضیات | ۱۵

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
وبسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۱۲

داده‌های داخل جعبه عبارت‌اند از:

۶۰، ۶۵، ۶۸، ۷۰، ۷۲، ۷۵، ۸۰

برای راحتی محاسبات از همه داده‌ها «۶» واحد که می‌کنیم:
۴، ۵، ۶، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۲۰

$$\bar{x} = \frac{۶+۵+۶+۱۰+۱۲+۱۵+۲۰}{۷} = \frac{۷۰}{۷} = ۱۰$$

$$\sigma^2 = \frac{(۶-۱۰)^2 + (۵-۱۰)^2 + (۶-۱۰)^2}{۷}$$

$$+ \frac{(۱۰-۱۰)^2 + (۱۲-۱۰)^2 + (۱۵-۱۰)^2 + (۲۰-۱۰)^2}{۷}$$

$$\rightarrow \sigma^2 = \frac{۱۰۰+۲۵+۴+۰+۴+۲۵+۱۰۰}{۷} = \frac{۲۵۸}{۷}$$

$$\rightarrow \sigma^2 = ۳۶/\lambda \Rightarrow \sigma = \sqrt{۳۶/\lambda} \approx ۶$$

۱ ۱۱۷

$$n=1 \Rightarrow a_1 = \frac{۳}{۱} = ۳$$

$$n=2 \Rightarrow a_2 = \frac{۳}{۲}$$

$$a_n = \frac{۳}{n} \Rightarrow n=3 \Rightarrow a_3 = \frac{۳}{۳} = 1$$

$$n=4 \Rightarrow a_4 = \frac{۳}{۴}$$

$$n=5 \Rightarrow a_5 = \frac{۳}{۵}$$

مشاهده می‌شود هر چه شماره جملات بزرگ‌تر می‌شوند، مقدار جملات کوچک‌تر می‌شود، بنابراین بزرگ‌ترین جمله این دبالة همان جمله اول است.

۴ ۱۱۸

$$m = \frac{y_1 - y_T}{x_1 - x_T} = \frac{۱۵ - ۱۰}{۹ - ۴} = \frac{۵}{۵} = ۱$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - ۱۵ = ۱(x - ۹) \Rightarrow y = ۱x - ۲۴ + ۱۵$$

$$\Rightarrow y = ۱x - ۹ \Rightarrow a_n = ۱n - ۹ \rightarrow a_1 = ۱(۱) - ۹ = -۸$$

۲ ۱۱۹

$$n - ۲ = ۹ \rightarrow n = ۹ + ۲ = ۱۱$$

$$\xrightarrow{n=11} a_{(11-2)} = ۱(11) + 8 \Rightarrow a_9 = ۲۲ + 8 = ۳۰$$

۴ ۱۲۰ با توجه به روند موجود در شکل‌ها تعداد دایره‌های سفید شکل

چهاردهم برابر است با:

$$۴ + ۷ + ۱۱ + ۱۵ + ۱۹ + ۲۳ + ۲۷ = ۱۰۵$$

$$n(S) = ۲^4 = ۱۶$$

$$A = \{(p, p, d, d), (p, p, d, p), (d, p, p, p), (d, p, p, d)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = ۵$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۵}{۱۶}$$

۳ ۱۱۳ فضای نمونه انتخاب ۳ لنگه جوراب است. (ده جفت جوراب

برابر با ۲۰ لنگه است.)

$$n(S) = \binom{۲۰}{۴} = \frac{۲۰!}{۱۶! ۴!} = \frac{۲۰ \times ۱۹ \times ۱۸ \times ۱۷!}{۱۶ \times ۱۵ \times ۱۴ \times ۱۳ \times ۱۲ \times ۱۱ \times ۱۰ \times ۹ \times ۸ \times ۷ \times ۶ \times ۵ \times ۴ \times ۳ \times ۲ \times ۱}$$

$$= \frac{۲۰ \times ۱۹ \times ۱۸}{۶} = ۲۰ \times ۱۹ \times ۳$$

اگر ۳ لنگه جوراب برداریم یکی از ده حفت در بین آن‌ها باشد.

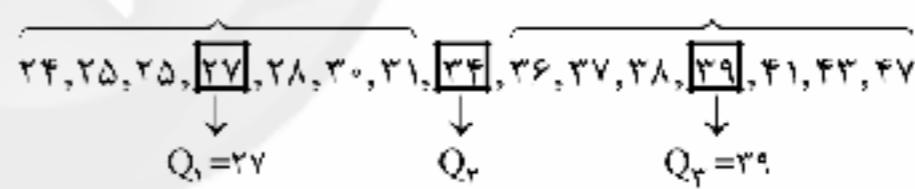
بنابراین ابتدا انتخاب $\binom{۱۸}{۱}$ و سپس برای لنگه سوم انتخاب $\binom{۱۸}{۱}$ را

خواهیم داشت:

$$n(A) = \binom{۱۰}{۱} \binom{۱۸}{۱} = ۱۰ \times ۱۸$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۱۰ \times ۱۸}{۲۰ \times ۱۹ \times ۳} = \frac{۹}{۱۹ \times ۳} = \frac{۳}{۱۹}$$

۴ ۱۱۴ داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$Q_L = Q_1 = ۲۴ - ۲۷ = ۷ \quad \text{طول نیمة اول جعبه} \\ Q_M = Q_2 = ۳۹ - ۳۴ = ۵ \quad \text{طول نیمة دوم جعبه} \\ \frac{۷}{۵} = ۱/۴ \quad \text{نسبت طول نیمة اول به نیمة دوم جعبه}$$

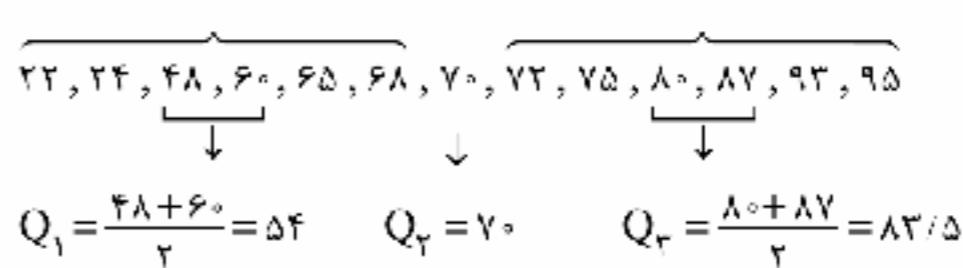
یا

$$\frac{۵}{۷} = ۰/۷ \quad \text{نسبت طول نیمة دوم به نیمة اول جعبه}$$

که عدد $1/4$ در گزینه‌ها موجود است.

۱ ۱۱۵ تصمیم‌گیری درباره اندازه نمونه در گام دوم و تفسیر نتایج به دست آمده در گام پنجم صورت می‌گیرد.

۴ ۱۱۶ ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

	ر	ب	ک	ه	ر	و	د	ش	ز	ب	من	ن	با	ز	ش	چ	ج	گو	
-	ل	ل	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-	ل	-	ل	-	ل	
د	د	د	د	د	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	
-	-	-	-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-	-	ل	ل	ل	ل	
	↑							↑						↑				↑	
بدال								حذف همزة						حذف همزة					
فعل	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن															

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

(۲)

به کار بردن فاعلاتن

	حذف همزة	تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند	بدال
ست	↓	↓	↓
د	خ	ب	ل
م	ر	د	د
-	-	ل	ل
	↓		
د	-	-	-
م	د	د	د
-	د	د	د
	↑		
بدال		حذف همزة	
فعل	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

به کار بردن فاعلاتن

(۳)

به جای فعلاتن

	تغییر کمیت مصوت	تغییر کمیت مصوت	تغییر کمیت مصوت
	حذف همزة	کوتاه به بلند	
	↓	↓	↓
و	ش	ش	ش
-	ل	ل	ل
	-	-	-
د	ل	ل	ل
م	ل	ل	ل
-	-	-	-
	↑		
بدال		حذف همزة	
فعل	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

به کار بردن فاعلاتن

(۴)

به جای فعلاتن

	بلند بودن هجای پایان مصراع	بلند بودن هجای پایان مصراع
ب	ب	ب
د	د	د
م	م	م
-	ل	ل
	↓	↓
د	ل	ل
م	ل	ل
-	-	-
	↑	
بدال		
فعل	فعلاتن	فعلاتن

تغییر کمیت مصوت
کوتاه به بلند

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

فعلاتن

توجه: در این گزینه فقط از اختیار تغییر کمیت مصوت‌ها استفاده شده است.

علوم و فنون ادبی

۱۲۱

۳ بیت سوال، سروده «فرخی بزرگ» است. او را به سبب آزادی خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت. در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی خواهانه و وطن دوستانه برنداشت و در نهایت حاشش را در راه آزادی فدا کرد.

۱۲۲

۴ عبارت سؤال نمونه‌ای از نشر دهدخاست. وی در دوره‌ای از زندگی اش روزنامه «سروش» را در استانبول منتشر می‌کرد.

۱۲۳

در نثر دوره بیداری واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نآشنا کمتر می‌شود و به دلایل گوناگون بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود و برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظپردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد.

۱۲۴

۴ بیت سوال، سروده «سید محمد رضا میرزا عشقی» است. او در روزنامه‌اش «قرن بیستم»، به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجان خائن زمان پرداخت. عشقی به دلیل جسارت و بی‌پرواپی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن پرستانه‌اش، پیش از آن‌که به اوج شکوفایی برسد به دست رضاخان نبور شد. مهم‌ترین اثر عشقی نمایشنامه منفصله «ابده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است.

۱۲۵ تقطیع گزینه (۳):

	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه	تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه
ب	ب	ب
د	د	د
م	م	م
-	ل	ل
	↓	↓
د	ل	ل
م	ل	ل
-	-	-
	↑	
بدال		
فعل	فعلاتن	فعلاتن

تغییر کمیت مصوت
کوتاه به بلند

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

فعلاتن

۱ ۱۳۲ تقطیع گزینه (۱)											
ما	م	غ	ب	گو	بی	ب	کل	ب	با	م	را
-	ل	-	-	ل	-	-	ل	-	-	ل	-
د	ا	ش	ک	ج	ش	ک	ل	ب	ر	د	ب
ل	-	-	-	ل	-	-	ل	-	-	ل	-

↑
تفصیر کمیت معنوت
بلند به کوناه

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
فکر	ق	مش	ی	ن	ن
ل	ل	ل	ل	ل	ل
ل	ل	ل	ل	ل	ل
ل	ل	ل	ل	ل	ل

↓
نفلش بست نفلش بست

تخفیف قیمت نفلش بست تخفیف قیمت نفلش بست

↑
↑
↑

۱ ۱۳۳ وزن گزینه (۱): مفتولن مفتولن مفتولن فع

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفتولن فاعلات مفتولن فع

۲ ۱ تقطیع گزینه (۲)											
دست	د	س	و	س	و	ح	ف	ر	ر	ع	د
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل

↓
↓
↓
↓
↓
↓
↑
↑
↑
↑
↑
↑

فعلن فعلن فعلن فعلن فعلن

تفصیل سایر گزینه‌ها:

۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
د	د	د	د
ع	ع	ع	ع
و	و	و	و
ر	ر	ر	ر
س	س	س	س
م	م	م	م
ر	ر	ر	ر
د	د	د	د
س	س	س	س
م	م	م	م
ر	ر	ر	ر
د	د	د	د

↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓

۳ ۱۳۴ تقطیع گزینه (۳)											
فعلن	فعلاتن										
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع	ع
و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س
م	م	م	م	م	م	م	م	م	م	م	م
ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س
م	م	م	م	م	م	م	م	م	م	م	م
ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د

↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑
↑

فعلن فعلن فعلن فعلن فعلن

تفصیل سایر گزینه‌ها:

۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
د	د	د	د
ع	ع	ع	ع
و	و	و	و
ر	ر	ر	ر
س	س	س	س
م	م	م	م
ر	ر	ر	ر
د	د	د	د
س	س	س	س
م	م	م	م
ر	ر	ر	ر
د	د	د	د

↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓
↓

۲ ۱۳۱ وزن گزینه (۲): مفعول مفاعلن مفعولن (مستفعل فاعلات فع لن)

وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مفعول مفاعلن مفاعلين (مستفعل فاعلات مفعولن) (فعلن مفعول)

(= مستفعلن فاعلن مفاعلن فعلن فعل)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فعلن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۲) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

८

ב ז

۱۳۷

۲ لف و نشر مشوش: مرغ (لف ۱)، ماهی (لف ۲) / دریا (نشر ۲)

مرغزار (نشر ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) لف و نشر مرتب: چشم (لف ۱)، ایرو (لف ۲) / تیر (نشر ۱)، کمان (نشر ۲)

۲) لف و نشر مرتب: لب (لف ۱)، چشم (لف ۲) / پسته (نشر ۱)، بادام (نشر ۲)

۳) لف و نشر مرتب: زلف (لف ۱)، حال (لف ۲) / دام (نشر ۱)، دانه (نشر ۲)

۱۳۸ ۳ پرسی ایات:

- الف) توبه کردن از زهد و پارسایی
د) این که دین را قبله خود ساختن متراծ کفر باشد.
و) درمان بودن درد / عنایت بودن جور

۱۳۹

۱۱۶ مفهوم تریسه (۱): پنهان مادن راز عشق میان عاشق و معشوق ازبان نگاه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: پنهان نشدنی بودن راز عشق

١٤٥ ٢ مفهوم غير بينة (٢): غيرت عاشقانه

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حال عاتیق را تنها عاشق می‌فهمد.

15

معشوق ازبان نگاه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: پنهان نشدنی بودن راز عشق

١٤٥ ٢ مفهوم غير بينة (٢): غيرت عاشقانه

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حال عاتیق را تنها عاشق می‌فهمد.

ناز	از	خویه	عجل	بل	د	در	ند	گ	ث	ه	ر	خا
-	-	-	-	ل	ل	-	-	ل	ل	ل	-	-
رم	دا	بر	دم	ف	مید	ام	ج	ب	ه	ره	رين	من
-	-	-	-	ل	ل	-	-	ل	ل	-	-	-
فعلان			فعلان			فعلان		فعلان			فعلان	

158

۲) پایه‌های آوایی: فاعلات، فاعلات، فاعل، (همان)

پررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) لف و نشر: دست (لف ۱)، تیغ (لف ۲) / زرافشان (نشر ۱)، سرافشان (نشر ۲)
 پایه‌های آوایی: فعلاتن مفاعلن فعلن (ناهمسان)

(۲) لف و نشر: مال (لف ۱)، زهد (لف ۲) / رشوه (نشر ۱)، ریا (نشر ۲)
 پایه‌های آوایی: مفعول فاعلاتن مفاعبل فاعلن (ناهمسان)

(۳) لف و نشر: عارض (لف ۱)، زلف (لف ۲) / روشن (نشر ۱)، تیره (نشر ۲)
 عارض (لف ۱)، زلف (لف ۲) / روی پری (نشر ۱)، رای اهریمن (نشر ۲)
 پایه‌های آوایی: مفعول مفاعلن مفاعبلن (ناهمسان)

١٣٦ تقطيع حزينة (٣):

تغییر کمیت مصوّت **تغییر کمیت مصوّت**
بلند بد-کوچکه **کوتله به بلند**

تغییر کیمیت مصوّت بلند به کوتاه

پارادوکس: صد زبان بودن در عین سی زبانی

■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۴۶ - ۱۵۰):

٤٦ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الله» اسم خاص و غلّم است نه معروفه به «ال».
(۲) «أغْطِيَتْ» مجهول است.

(۳) «الشِّعْدَةُ» عدد اصلی است نه ترتیبی. [عدد ترتیبی = السابعة]

٤٧ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) السَّهْل (دشت) زمینی بزرگ که میان کوهها وقوع شده است و مناسب کشاورزی است. [درست]

(۲) القناة (کanal): مجرای آبی تنگی که در آن کشتی‌ها و قایق‌ها حرکت می‌کنند. [درست]

(۳) المُخْتَنَر (آزمایشگاه): مکانی که در آن پژوهش‌های علمی اجرا می‌شود! [درست]

(۴) الشَّعِيرَة (دانه جو): درک و احسان یک چیز! [نادرست]

٤٨ حرفی که دو جمله را به هم وصل می‌کند» حرف «أَنْ» است. در گزینه (۳) «أَنْ» داریم.

٤٩ به عنوان یک نکته به خاطر بسیارید که ادوات «مای نافیه»، «لای نفی»، «لای نفی جس»، «لَمْ»، «لَنْ»، «لَيْسْ» همگی ار ادوات نفی هستند و فعل یا جمله را منفی می‌کنند.

در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) ادوات نفی آمده است؛ اما در گزینه (۲) «لَا» از نوع نهی است، نه نفی! ترجمه: در مرور درس‌ها کمک کاری نکنید!

٥٠ بررسی گزینه‌ها:

(۱) به درستی نقش حال را تشکیل می‌دهد: ولو حایه - حمله اسمیه.

(۲) برای ساخت حال نادرست است؛ چون جمله حایه حتماً باید با «و او حایه» همراه باشد: و هو

(۳) نادرست است؛ چون صاحب حال (الفلاح) مذکور است و حال هم باد مذکور باید.

(۴) از نظر معنایی می‌تواند حال باشد و نه از نظر ویژگی‌های حال مفرد (منصوب بودن). ← «واسع» صفت برای «حقل» هست.

زبان عربی (اختصاصی)

■■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریف مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۹):

٤١ ترجمه کلمات مهم: لا تَسْبِيْه: دشنام ندهید / الْذِيْنَ: کسانی را که، خدایانی را که / يَدْعُونَ: می‌خوانند / مِنْ دُونِ اللهِ: به جای خدا / فَيَسْبِيْهُ اللهُ: که به خداوند دشنام دهد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لا تَسْبِيْه» صیغه للمخاطبین و فعل امر است و از این نظر درست ترجمه نشده است، «يَسْبِيْهُ» درست ترجمه نشده است.

(۳) «يَدْعُونَ» فعل معلوم است و در صیغه لغایین: می‌خوانند.. «يَسْبِيْهُ» درست ترجمه نشده است.

(۴) «يَدْعُونَ» مضارع است نه ماضی استمراری، زائد بودن «هم».

٤٢ ترجمه کلمات مهم: لا تَبْدِيْلَ بِالْأَكْلِ: خوردن را آغاز نکنید / إِلَّا و:

مگر آن که / قَدْ ذَكَرْتُنَّ اللهَ: خداوند را یاد کرده باشید / لَأَنَّهُ: زیرا / لَا بِرَبَّهِ لِهِ: هیچ برکتی ندارد / طعام: غذایی / لَا يَذَّكُرُ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ: نام خداوند بر آن یاد نمی‌شود

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعل «لا تَبْدِيْلَ» در ترجمه لحاظ نشده است، «لِ» به صورت «داشتن» ترجمه می‌شود، «لَا» نفی جنس با «هیچ» ترجمه نشده است.

(۳) «زمانی» معادلی ندارد، «لا تَبْدِيْلَ بِالْأَكْلِ: خوردن را آغاز نکنید»، «لَا بِرَبَّهِ هیچ برکتی ... ندارد».

(۴) «لَا» از نوع نهی است، «زمانی که» معادلی ندارد، «لا يَذَّكُر» فعل مجهول مضارع است.

٤٣ ترجمه کلمات مهم: الْأَشْخَاصُ النَّاجِحُونَ: افراد موفق / هُمُ الَّذِينَ: کسانی اند که / لَنْ يَشْفَعُوا بِخَيْرِ الْأَمْلِ: احساس نامیدی نخواهند کرد / و إنْ ذَاقُوا: حسی اگر بچشند، اگر چه چشیده باشند / مَرَأَةُ الْفَشْلِ: تلخی شکست را / هَرَارَةُ: بارها

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لن يَشْفَعُوا بِخَيْرِ الْأَمْلِ: احساس نامیدی نخواهند کرد»، «طعنه» معادل ندارد، «مراءة الفشل: تلخی شکست».

(۳) «لن يَشْفَعُوا بِخَيْرِ الْأَمْلِ: احساس نامیدی نخواهند کرد». «لن» حتماً باید به صورت «نخواهند» و ... ترجمه شود، «مراءة» مفعول است، «و إن ذَاقُوا» درست ترجمه نشده است.

(۴) «هیچ وقت» معادلی ندارد، «لن + فعل مضارع» معنای مستقبل منفی می‌دهد.

٤٤ ٤٤ «قد» به همراه فعل مضارع معنای «قاھی، شاید، ممکن است» می‌دهد. ترجمه: روزگار طوفان‌هایی دارد که گاهی زندگی انسان را دگرگون می‌سازد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «يَدُوم» استمرار باید نه «طولانی باشد».

(۲) «ای کاش = لیث، یا لیث» نه «الْقَلْنَ» شاید، امید است». «بِلَادِنَا» نادرست است،

(۴) «هَنَّاكَ: آن جا» نادرست است. «أَنْ يَكُونْ طَوِيلًا» ترجمه دقیقی نیست، «هَـ در «لَأَنَّهُ» زائد است.

۱۵۹ **۴** (الف) انگلیسی‌ها با قرارداد خلدادسیست، مناطقی از سیستان و

بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند.

ب) ایران در معاهده توکمانچای متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه پردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قصایی (کاپیتولاسیون) بدهد.

ج) ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتنی جنگی در دریای خزر محروم شد.

۱۶۰ **۱** در دوره سلطنت ناصرالدین شاه، با ورود محصولات جدید کشاورزی از اروپا به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد.

۱۶۱ **۳** امیرکبیر، صدراعظم باکفایت ایران، با جدیت تمام برای تشکیل ارتش حرفه‌ای و دائم اقداماتی انجام داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مربوط به دوران صدارت حاج میرزا آقاسی است.

(۲) مربوط به دوران صدارت میرزا حسین‌خان سپهسالار است.

(۴) مربوط به دوران صدارت قائم مقام فراهانی است.

۱۶۲ **۳** به رغم رکودی که در صنایع دستی ایران به ویژه از نیمة دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد.

۱۶۳ **۳** نخستین مدرسه‌ها را مسیونرهای اروپایی و آمریکایی در ایران تأسیس کردند.

۱۶۴ **۳** شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بارگشت ادبی» یاد کرده‌اند.

۱۶۵ **۴** فتحعلی شاه پرجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد. یادآوری: گزینه‌های (۲) و (۳) از تحولات نگارگری ایران در دوران سلطنت ناصرالدین شاه می‌باشند.

۱۶۶ **۳** نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک بود و به جهار اداره یا وزارت خانه قديمعی مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه محدود می‌شد.

۱۶۷ **۴** (الف) در بی به توب بستن مجلس، آیت‌الله سید محمد طباطبائی و آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی توسعه قراق‌ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند. ب) آیت‌الله محمد کاظم خراسانی، آیت‌الله سید عبدالله مازندرانی و آیت‌الله حاج میرزا حسین فرزند میرزا خلیل تهرانی، از مراجع تقلید مقیم نجف بودند که از مشروطه‌خواهان در برابر حکومت استبدادی محمدعلی شاه حمایت می‌کردند.

۱۶۸ **۳** با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از ملیون، شامل بخشی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی، به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند، اما به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق می‌گشت، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

۱۵۱ **۲** به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند.

۱۵۲ **۳** انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دیگرگوئی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی (۱۲۸۰ - ۱۳۳۷ ق.) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۱۵۳ **۳** در دوره قاجار چند تن از اروپاییان که اغلب مدتها در ایران به سر برده بودند، کتاب‌هایی درباره تاریخ ایران نوشتند که جزء متابع آن دوره به شمار می‌روند.

عده‌ای از سفراء، مأموران، بازرگانان و جهانگردان خارجی نیز خاطرات سفر خود به ایران را در قالب سفرنامه نوشتند و منتشر کردند.

۱۵۴ **۲** نادرشاه افشار سرانجام هنگامی که مشغول سرکوب تورشی در خراسان بود، با توطئه نزدیکان و سردارانش کشته شد (۱۱۶۰ ق.). آقامحمدخان به منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد و در همین زمان به دست جند نن از همراهانش به قتل رسید (۱۲۱۱ / ۱۱۷۵ ش).

۱۵۵ **۳** نادر مهیای نبرد با روسیه و عثمانی شد. سپاه تحت فرمان او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند عثمانی پیروز شد و سرزمین‌های اشغال شده ایران را آزاد کرد. روس‌ها نیز با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش، پیش از پرخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون بردند.

۱۵۶ **۲** اسناد تاریخی از مهه‌ترین منابع پژوهش تاریخی به شمار می‌آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، عکارش‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می‌شوند.

۱۵۷ **۴** قیام مهدیون در سودان به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس و مبارزات مردم الجزایر به فرماندهی امیر عبدالقادر بر ضد ارتش فرانسه، نمونه‌هایی از مبارزه مردم در سرزمین‌های مستعمره بود.

۱۵۸ **۴** در سال ۱۸۵۷ م. پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

جغرافیا

۱۷۱ ۳ از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاهای شهرها در ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها بوده است.

۱۷۲ ۲ به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه، جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می‌گویند.

۱۷۳ ۱ جهان شهرها، به دلیل نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند.

۱۷۴ ۴ مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از پوستن ناواتنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (نیوکیو - یوکوهاما)، نمونه‌هایی از اولین مگالاپلیس‌های جهان‌اند.

۱۷۵ ۳ در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای، مهاجرت از روستاهای شهرها رخ داد.

۱۷۶ ۴ مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع در ایران از سال ۱۳۳۵ به بعد، اصلاحات ارضی و سرمایه‌گذاری بیشتر در شهرها با استفاده از درآمدهای نفتی در کشور بوده است.

۱۷۷ ۲ ارکان شهر پایدار: اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی - محیط زیست ارکان آمیش سرزمین: انسان - فضای جغرافیایی - فعالیت

۱۷۸ ۱ بین فقر، جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد.

۱۷۹ ۱ صاحب‌نظران معتقدند که در طراحی مبهمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت گردد.

۱۸۰ ۴ سرانه عبارت است از تقسیم مساحت بر جمعیت.

۱۸۱ ۴ تهیه و اجرای «طرح‌های هادی روستایی» از وظایف مهم پنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

۱۸۲ ۳ اختراع در اوایل قرن نوزدهم ← لوکوموتیو بخار احتراع در اوایل قرن بیستم ← خودرو

۱۸۳ ۲ داده‌های مکانی ← موقعیت جغرافیایی داده‌های توصیفی ← ویژگی‌ها

۱۸۴ ۱ در خروجی GIS، اطلاعات به صورت انکال، نمودار، جدول، نقشه، من و گزارش نصایش داده می‌شوند.

۱۸۵ ۱ قطار پرسرعت الکتریکی که در سال ۱۹۶۴ میان نیوکیو و لازاک در ژاپن به حرکت درآمد، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است و سرعت آن بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت بود.

۱۶۹ ۳ دلاور مردان تنگستانی، دشتستانی و دشمنی به فرماندهی رئیس‌علی دلواری و مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی با شجاعت و شهامت با نیروهای انگلیسی نبرد کردند و ضربه‌های سنگینی به آنان وارد آوردند. عشایر عرب خوزستان نیز در «نبرد جهاد» غیورانه با قوای بیکانه جنگیدند.

۱۷۰ ۱ آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به وسیله خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاست‌های توسعه‌طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها، با برخی از کشورها پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد. نخست با امپراتوری اتریش - مجارستان پیمان اتحاد سنت و سپس، ایالت‌را نیز وارد این پیمان کرد و اتحاد سه‌گانه (مثلث) را تشکیل داد (۱۸۸۲ م).

سایت Konkur.in

جامعه‌شناسی

۱۹۱ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) جامعه‌شناسی تبیینی که می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند، او را مغلوب جامعه ساخت.

ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظام موجود گامی فراتر می‌گذارد.

۱۹۲ ۳ با غلبة رویکرد تفسیری، این بار تبیین در حاشیه تفسیر قرار

می‌گیرد، علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند و تفسیر به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار روش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... چار اخلاق‌گریزی می‌شوند. بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت. یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه، تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت نسلط یافته است، به دنبال نخواهد داشت. اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بستناسیم، اما قادر نخواهیم بود، تغییری بسیاری در جامعه به وجود آوریم.

۱۹۳ ۴ مطالعه موردی یکی دیگر از روش‌های کیفی است.

قوه‌منگاری، نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند. دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است. افراد را نمی‌توان وارد محیط آزمایشگاهی کرد. آن‌ها می‌دانند که مورد مطالعه‌اند و ممکن است رفتار طبیعی نداشته باشند. این تغییر رفتار را اثر «هوترن» می‌نامند. در دهه ۳۰ میلادی به هنگام کار پژوهشی بر روی کارگران کارخانه هونر، ناکارآمدی این روش در مطالعه انسان‌ها مشخص شد.

ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. ویر با این‌که فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آن‌جاکه هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات تسود و گزنه ارزش علمی ندارد. از این‌رو تفہم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، ویر جامعه‌شناسی خود را تفہمی - تبیینی معرفی می‌کرد.

۱۸۶ ۳ مسافت دور ← حمل و نقل آبی، هوایی و لوله‌ای

مسافت نسبتاً دور ← حمل و نقل ریلی

مسافت نزدیک ← حمل و نقل جاده‌ای

۱۸۷ ۱ قطار پرسرعت الکتریکی که در سال ۱۹۶۴ بین توکیو و ازاكا

در زاین به حرکت درآمد، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است و سرعت آن بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت بود.

۱۸۸ ۱ بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) کشتی فلامبر و کانتینری، مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری هستند.

د) کشتی کروز جهت تفریح و گردشگری است و مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهد.

۱۸۹ ۲ کشورهای چین و آمریکا، بیشترین میزان حمل و نقل بار و

نعداد مسافر را در جهان دارا هستند.

۱۹۰ ۳ ایران به کشورهای آذربایجان، امنستان، ترکیه و عراق از

طریق خطوط لوله، گاز طبیعی صادر می‌کند.

سایت Konkur.in

۱۹۸ ۴ ویرفهیمند را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست.

گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد. آزمایش فیلیپ زیمباردو در ابجاد بک زندان ساختگی، در سال ۱۹۷۲ مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود.

گافمن از جامعه‌شناسانی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماهها به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مستغول به کار شد و از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت.

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. اگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، این‌دام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید. این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام «جامعه‌شناسی تبیینی» شناخته می‌شود.

۱۹۹ ۲

رویکرد تفسیری

هدف	روش	موضوع
تفسیر (نگاه از درون) معنابخشی و انسجام‌بخشی به یافتن معنای آن‌ها)	کنش‌های اجتماعی و به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	معنای آن‌ها

جامعه‌شناسی تبیینی

هدف	روش	موضوع
پدیده‌های اجتماعی پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

۲۰۰ ۴ وقni از معنای کنش می‌رسیم، گاهی منظورمان قصد و هدف کنشگر از اجرام دادن کنت است و گاهی منظورمان چیزی است که کنش انسان، نماد و نشانه‌ای از آن است و بر آن دلالت می‌کند.

فیهه هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است. کنشگران فردی و جمیعی، هم در معنای ذهنی و هم در معنای فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معنای گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرد فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

علاوه بر این، خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معنای، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. جهان‌های اجتماعی مختلف، معنای ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند؛ مثلاً ممکن است لباس و ظاهر زیبا در فرهنگی، بر جایگاه و پایگاه اجتماعی والا دلالت نکند یا در فرهنگ دیگری، علم آموزی بر ارزشمندی علم دلالت نکند بلکه با هدف غلبه بر دیگران با به دست آوردن شغل پردرآمد، انجام شود.

تنوع و تکثر معنای، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معنای آن‌ها می‌شود. بنابراین برای فهم کنش انسان‌ها باید به سرعت روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد.

۱۹۴ ۳ تنوع و تکثر معنای، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معنای آن‌ها می‌شود.

تفسیر یعنی نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها. جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنازی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غریب به موضعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعمق آن نزدیک شود.

در رویکرده تبیینی دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظاممند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است.

۱۹۵ ۲ با سرایت رویکرده دنیوی جهان منجدد که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود می‌کند به جوامع دیگر که علوم عقلانی و وحیانی را نیز علم محسوب می‌کنند، تعارض‌هایی پدید می‌آیند. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و قوان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

۱۹۶ ۳ از فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی: شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند یا پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری (نه پیشگیری از حوادث طبیعی).

۱۹۷ ۱ برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید هم‌دانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را باری داد. البته همراهی هم‌دانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست. ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودتان، به فهم هم‌دانه کنش‌های آن‌ها دست پیدا کنیم.

زنگی اجتماعی انسان و نظام، همزاد یک‌دیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظام نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظام اجتماعی را تغیر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی پکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد کرد.

ما از خودرو استفاده می‌کنیم اما از چگونگی عملکرد احزای آن و نظام میان آن‌ها اطلاع دقیقی نداریم در حالی که دانشمندان با فعالیت‌های علمی، نظام و ترتیب میان این اجزا را شناخته و سپس کنترل کرده‌اند تا بتوانند از آن در ساخت خودرو استفاده نمایند. همین موقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی، باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی هم‌جون مانند و بدن انسان را بر جسته کنند و نظام جامعه را همانند نظام میان اعضای بدن یا اجزای مانند بدانند.

هر وقت در یک جامعه، مستله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

ایدۀ علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) در کشور ما در ارتساط با چنین مشکلاتی مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که: همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد. همچنین **دغدغۀ کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد**. یعنی از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و درگشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

۲۰۴ در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از این روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط «علم تجربی» علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند. این رویکرد از نیمة دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

در قرن نوزدهم میلادی برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتانی و ماکس ویر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظام و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد.

پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد؛ به گونه‌ای که جامعه‌شناسان، روان‌پژوهان، اقتصاددانان، حقوق‌دانان و حتی فیلسوفان را به مطالعه این پدیده و چهاره‌اندیشی برای آن واداشت.

در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت و **زمینه رونق و غلبۀ «تفسیر» و «رویکرد تفسیری» فراهم شد**.

۲۰۵ در دیدگاه «الف» تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است.

۲۰۶ در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز بسانان انگاتسته می‌شود. روش مطالعه جامعه، همان روئی است که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود. همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظام موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند.

جامعه‌شناسان برای شناختن نظام، از امور آشنا و مأنوس «آشنازی‌زدایی» می‌گنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بین‌نظمی، نظام را می‌شناسند. در زندگی ما انسان‌ها نظام‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنازی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.

هدف جامعه‌شناسی تفسیری معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است. با مقایسه علوم طبیعی و علوم اجتماعی می‌توانیم به برخی فواید علوم اجتماعی بپرسیم.

۲۰۷ قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند، گنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند و امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

نادیده گرفتن معنای گنش، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات در رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.

کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

۲۰۸ زندگی اجتماعی انسان نیز به دلیل این‌که ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... دارد، شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است. تاریخ، باستان‌شناسی، جغرافیای انسانی و ... از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نیفته در گنش‌ها راه یافت.

انسان در زندگی اجتماعی با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود؛ مسائل مانند نامنی، ترافیک، اعتیاد، آلودگی هوا، بحران آب، بیکاری، فقر، نابرابری، قانون‌گریزی، بحران هویت، بحران اخلاقی، بحران آثاری و ... همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکلات را می‌شناسند و برای حل بخی از آن‌ها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند. اما افرادی که درباره این مسائل شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه حل‌های صحیح پیدا کنند.

جامعه‌شناسان در شناختن نظام اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

۲۰۹ نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد، و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند. برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند. رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

جامعه‌شناسی تبیینی همان جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است و پوزیتیوسم به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن هم روش تجربی است.

مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله گنش‌ها مطرح است.

فلسفه

۲۱۱ به باد می آوریم که از همان کودکی وقتی گرسنه و تشنگ می شدیم، به سراغ عذا و آب می رفتهیم تا نیازمان را برآورده سازیم و این امر بیانگر آن است که می دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که برجسب نیاز از آن ها استفاده می کنیم و نیازمان را برطرف می سازیم؛ پس ما از این رفتار طبیعی می فهمیم که:

- ۱- اصل پذیرش واقعیت (اصل واقعیت مستقل از ذهن) یک اصل بدینهی و روشن است.
- ۲- همگان این اصل را قبول دارند؛ زیرا همه مردم در این مورد رفتار مشابهی دارند.
- ۳- همه مردم این پذیرش را مبنای عمل خود قرار می دهند و از اشیای پیرامون خود استفاده می کنند.

۲۱۲ وقتی می گوییم «هستی» و «جیستی» دو جنبه یک چیزند، به این معنا نیست که آن ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده اند؛ آن گونه که اکسیزن و هیدروژن دو جزء تشکیل دهنده آب هستند؛ بلکه از نگاه فلسفی، آب یک موجود واحد و غیرمرنگ ولی با دو جنبه مختلف است و انسان با توجه به این دو جنبه، دو مفهوم چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را به دست می آورد و در خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم؛ یعنی «آب» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود واحد است؛ بنابراین می توان گفت که ما در واقعیت و جهان خارج، نه وجود بدون ماهیت و نه ماهیت بدون وجود داریم.

۲۱۳ در عبارت «جسم دارای ابعاد سهگانه است»، حمل «دارای ابعاد سهگانه» بر «جسم» یک «حمل ذاتی و ضروری» است و به دلیل نیاز ندارد؛ اما حمل «وجود» بر هر «چیستی» از جمله «جسم» یک حمل ضروری و ذاتی نیست بلکه حملی عارضی است و لذا نیازمند دلیل است؛ پس این دو نوع حمل با هم تفاوت دارند.

۲۱۴ **۳** فارابی فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان «وجود» و «ماهیت» توجه ویژه ای کرد و در تمايز میان این دو مفهوم، نکانی را مطرح نمود. این سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد؛ پس علاوه بر این سینا، فلاسفه دیگری قبل و بعد از اوی به این بحث نیز توجه داشته اند.

۲۱۵ **۴** هرگاه مفهوم موضوع و مفهوم محمول همیشه با هم باشند، رابطه «وجوبی» شکل می گیرد. در این حالت، رابطه محمول قضیه با موضوع آن که امری «واجب» و «ضروری» است، رابطه لزوماً صادق است، مثل استدلال نوعی تصدیق است.

۲۱۶ **۳** اگر جیزی را در ذهن خود در نظر بگیریم، اما در جهان خارج آن را نیاییم، می تواند بدان جهت باشد که: ۱- ذاتاً ممتنع الوجود است. ۲- علت آن پیدا نشده تا آن را از حالت امکان خارج کند و موجود نماید. پس به این معنی نیست که ضرورتاً آن شیء، ممتنع الوجود بالذات است و به لحاظ ذات نمی تواند موجود شود.

۲۰۷ **۴** نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهمنه ترين ویژگی کنش اجتماعی می دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می کنند. این جامعه شناسان، ویژگی های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می دانند ولی آن ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه شناسی تفسیری هموار ساخت.

۲۰۸ **۲** نادیده گرفتن کنش، نادیده گرفتن ویژگی های آن است و بیامدهایی دارد: رکود اراده ها، سقوط ارزش ها و افول معانی.

زندگی اجتماعی انسان و نظام، همزاد یک دیگرند اما انسان ها صرفاً مجریان نظام نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان ها و ارزش های خود، نظام اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان ها و ارزش ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن ها قوی تو باشد، تغییر مهم تری ایجاد خواهد شد.

۲۰۹ **۲** شباهت «شهادت حلبي»، «فدا کردن جان برای وطن» و «خودکشی»، دست شستن از جان و زندگی در دنيا و استقبال از مرگ است. تفاوت آن ها در معنای متفاوت شان است و دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت آن ها را تعیین می کند و از آن ها سه پدیده مختلف می سازد.

گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را «هم تغییر» می گویند. یعنی می توان تغییرات یکی از آن ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد. برخی از این هم تغییری ها قابل مشاهده اند و می توان آن ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

ساختار اجتماعی را در گروه های رسمی مانند سازمان ها بهتر می توان دید.

۲۱۰ **۴** بخشی از پیچیدگی کنش های انسانی، به سبب وابستگی این کنش ها به ویژگی های فردی، مانند توانایی های ذهنی، عاطفی، جسمانی و هم چنین ویژگی های اجتماعی - فرهنگی مانند تنوع فرهنگ ها، خرد فرهنگ ها و موقعیت اجتماعی است.

جامعه شناسی تبیینی جامعه و نظام اجتماعی را بر اساس مناسبات بیرونی توضیح می دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجرار می داند. افراد جامعه بر اساس نوعی فرارداد، قواعد و مقرراتی را می پذیرند. این قواعد، علاوه بر این که ففع افراد جامعه را تأمین می کنند، از آن ها در برابر گزند ها و آسیب ها نیز محافظت می نمایند. جوامعی که نظام اجتماعی را از این منظر برقرار می سازند، شاید با تطمیع و تهدید و اجرار قادر باشند پیش بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی کنند. از این رو، هر روز باید بر حجم قواعد و قوانین نظارتی، نیروها و ابزارهای کنترل کننده خود بیفزایند.

۱ ۲۲۲ عبارت «یگانه سخنی که درباره نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد»، از افلاطون است و این عبارت، بیان اولیه‌ای از برهان نظم برای اثبات وجود خدا است.

۲ ۲۲۳ پرسنی سایر گزینه‌ها

(۱) دیگر فیلسوفان تجربه‌گرا که عموماً به خدا اعتقاد داشتند، برهان نظم را معتبر می‌دانستند و از این برهان در اثبات وجود خدا استفاده می‌کردند.

(۲) بحران معناداری زندگی سبب شد که در قرن بیست و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که در عین اعتقاد راسخ به خدا، به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کنند.

(۳) پس از سیر نزولی استدلال‌های عقلی و فلسفی در اروپا بر اثبات وجود خدا بدخی (نه اکثر) از فیلسوفان به این سمت حرکت کردند که خدا را عامل اصلی معنابخشی به زندگی معرفی کنند.

۱ ۲۲۴ خدا، روح و اختیار انسان در فلسفه کانت یک وجود عینی و واقعی نیست؛ بلکه امری ذهنی است که بشر نیاز دارد آن را مفروض بگیرد.

۴ ۲۲۵ جمله داستایوفسکی مبنی بر این‌که «اگر خدای وجود نداشته باشد، آن وقت هر کاری مجاز است»، با آن دیدگاهی که می‌خواهد بدون قبول خداوند، زندگی معنادار را توجیه نماید، مخالف است. با توجه به این عبارت داستایوفسکی می‌توان گفت که اگر خداوند نباشد نه تنها مسئولیت‌پذیری انسان بسیار سخت می‌شود، بلکه کنترل اخلاقی و محدود کردن امیال نیز از دست می‌رود و معیاری برای تعیین خوب و بد و ارزش‌ها در دست خواهد بود و به این ترتیب توجیه بحران معناداری حیات با مشکل رویه‌رو می‌شود.

۴ ۲۲۶ با شکل‌گیری دوره جدید اروپا از قرن‌های چهاردهم و پانزدهم و پیدایش دو جریان عقل‌گرا و حس‌گرا (تجربه‌گرا در فلسفه، درباره خدا نیز دیدگاه‌های مختلفی ظهور کرد که به گونه‌ای ریشه در این دو جریان داشتند. برخی از این فیلسوفان مانند دکارت و کانت معتقد به وجود خدا و برخی دیگر نیز مانند هیوم، مکر وجود خدا بودند؛ پس توان گفت که همه فیلسوفان اروپایی، به این سمت ترجیح داشتند که مسئله خدا یک مسئله عقلی است و می‌توان برای اثبات خدا از استدلال عقلی استفاده کرد.

۲ ۲۲۷ بحث درباره عقل از آن جهت که به عنوان یک توانایی انسان مورد بحث قرار می‌گیرد، جزو مبحث انسان‌شناسی فلسفی است؛ اما از آن حبیث که مربوط به حدود معرفت است، به «معرفت‌شناسی» و از آن جهت که به عنوان نوعی از موجودات، به اثبات عالم عقل می‌پردازیم، مربوط به «هستی‌شناسی» یا «وجود‌شناسی» است.

۴ ۲۲۸ بحث فیلسوف، خواه مسلمان، خواه مسجی و با پیرو هر مسلک دیگر درباره خدا، تا وقتی فلسفی است که از روش فلسفه، یعنی استدلال عقلی استفاده کند و نتایج تفکر خود را به صورت استدلایی عرضه نماید. فیلسوف معتقد به خدا، از طریق استدلال به خدا اعتقاد پیدا کرده است و از همین طریق هم از خدا دفاع می‌کند.

۳ ۲۱۷ منشأ پذیرش درک رابطه علیت بحثی فلسفی است. فیلسوفان در حداد هستند که به این سؤال پاسخ دهند که انسان چگونه متوجه رابطه «علیت» می‌شود و آن را می‌پذیرد؟ اما یافتن مصادق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آزمایش است. فیلسوفان مسلمان معتقدند برای این‌که علت هر حادثه‌ای را بدانند، باید در بیشتر موارد از حس و تجربه خود استفاده کنیم، پس کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد.

۲ ۲۱۸ این سینا که حدود شش قرن قبل از هیوم زندگی می‌کرده است، به گونه‌ای از علیت سخن گفته که گووا پاسخی برای هیوم آماده نموده است. وی می‌گوید: درک این رابطه و بی بردن به «علیت» از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست؛ زیرا ما از طریق حس و تجربه، فقط «به دنبال هم آمدن» یا «همراه هم آمدن» برخی پدیده‌ها را می‌باشیم؛ اما به دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای «علیت» نیست؛ لذا طبیعی است که کسی که صرفاً تجربه‌گر است، نمی‌تواند تبیین قانع‌کننده‌ای از علیت ارائه کند. پس می‌توان گفت که این سینا به بحث «توالی» مورد نظر هیوم نوجه داشته و معتقد است که بولی پدیده‌ها، هیچ‌گاه نمی‌تواند منشأ اعتقاد به علیت در انسان شود. این سینا همچنین به موضوع «تداعی ذهنی» که هیوم آن را عامل پیدایش اصل علیت در انسان تلقی کرده، اشاره می‌کند و آن را نیز نادرست و مردود می‌شمارد.

۱ ۲۱۹ ملاصدرا فیلسوف بزرگ اسلامی قرن دهم و یازدهم هجری، بحث وجوب علی و معلولی را ارتقا داد و آن را وارد مرحله جدیدی کرد.

۲ ۲۲۰ پذیرش این سخن که جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم، به سوی کمال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کامل‌تر می‌شود، انکار معنی سوم اتفاق را به همراه دارد. معنی سوم اتفاق همان نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است؛ بدین معنا که این حرکات و نظامها به سمت غایت و هدف معینی به پیش نمی‌رودند. همچنین انکار اصل ساختی، بی‌اعتباری همه علوم و بی‌اعتنایی به آن‌ها به دنبال دارد و متناقض با یک هستی نظاممند و قانونمند است.

۳ ۲۲۱ اگر بگوییم، قبل از انفجار بزرگ، هیچ جیزی وجود نداشته و باقیهان لفجاري رخ داده، این سخن ما به این معنا است که از عدم و نیستی، چیزی به وجود آید. این بیان مخالف اصل علیت و اصل وجود و حبوب‌بخشی علت به معلول است و با معنای اول اتفاق سارگاری دارد. حال اگر فرض کنیم و بگوییم که ذره‌ای کوچک وجود دارد، اما در این ذره کوچک، انفجار خود به خودی رخ داده، این سخن به معنی انکار رابطه ضروری میان علت و معلول و انکار اصل ساختی است و موافق با معنای اول و دوم اتفاق است.

حال دیگری که با هیچ کدام از معانی اتفاق هماهنگ و با هیچ کدام از اصول علیت مخالف نیست، این فرض و برداشت است که ذره‌ای کوچک در ابتدا وجود داشته است و براساس علتی که برای ما تاکنون مجھول است، (نه به صورت خود به خود) انفجاری رخ داده و جهان گسترش یافته است.

۲۲۹ برهان فارابی در محال بودن تسلسل علل نامتناهی به

«برهان است و اخصر» یعنی برهان محکم‌تر و کوتاه‌تر مشهور است.

۲۳۰ ابن سینا، برهان وجوب و امکان را در کتاب اشارات در جند فصل با

تفصیل و دقت تنظیم کرده است. وی برخلاف فارابی در این برهان، بدون استفاده از ابطال تسلسل تابیه‌ایت، صراحتاً می‌فرماید: «روشن شد که هر مجموعه ترتیب یافته از علل‌ها و معلول‌ها، اگر همه افراد آن ممکن و معلول باشند، به علتی بیرون از خود محتاج می‌باشد که این علت بیرون از مجموعه، به عنوان علت، به سلسله متصل است و طرف آن مجموعه است.» این برهان که همان برهان وجوب و امکان سینه‌ی است و کامل‌تر از بیان ایشان در کتاب شفا می‌باشد، به برهان «وسط و طرف» شهرت یافته است، زیرا شیخ‌الرئیس در توضیح آن از واژه «طرف» برای علت‌العل و واجب‌الوجود بالذات استفاده کرده است.

سایت کنکور

Konkur.in

۱۲۰ / ۲ / ۳

بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی

فارسی	اجباری	فارسی
فارسی (۳)	اجباری	فارسی
فارسی (۱)	اجباری	زبان عربی
عربی، زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی
عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	دین و زندگی
دین و زندگی (۳)	اجباری	دین و زندگی
دین و زندگی (۱)	اجباری	زبان انگلیسی
زبان (۳)	اجباری	زبان انگلیسی
زبان (۱)	اجباری	ریاضیات
ریاضی و آمار (۳)	اجباری	ریاضیات
ریاضی و آمار (۱)	زوج	ریاضیات
ریاضی و آمار (۲)	کتاب	ریاضیات
اقدام	اجباری	اقتصاد
کتاب	اجباری	اقتصاد
علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	علوم و فنون ادبی
علوم و فنون ادبی (۱)	زوج	علوم و فنون ادبی
علوم و فنون ادبی (۲)	کتاب	علوم و فنون ادبی
عربی، زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
تاریخ (۳)	اجباری	تاریخ
تاریخ (۱)	زوج	تاریخ
تاریخ (۲)	کتاب	تاریخ
جغرافیا (۳)	اجباری	جغرافیا
جغرافیای ایران	زوج	جغرافیا
جغرافیا (۲)	کتاب	جغرافیا
جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	جامعه‌شناسی
جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	جامعه‌شناسی
فلسفه (۲)	اجباری	فلسفه و منطق
فلسفه پازدهم	اجباری	فلسفه و منطق